

**BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE RAAD**

GEWONE ZITTING 1994-1995

7 MAART 1995

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

betreffende de openbaarheid van bestuur

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

betreffende de openbaarheid van
de administratieve stukken

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

houdende de openbaarheid van
de administratieve stukken

VERSLAG

uitgebracht namens de Commissie
voor de Financiën, Begroting,
Openbaar Ambt,
Externe Betrekkingen
en Algemene Zaken

door mevr. Christine BLANCHEZ (F)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden: de heer Edouart Poulet, Voorzitter; de heren Eric André, Marc Cools, Jean-Pierre Cornelissen, Philippe Debry, Serge de Patoul, mevr. Brigitte Grouwels, de heer Marc Hermans, mevr. Anne-Sylvie Mouzon, de heren Victor Rens, Walter Vandenbossche, mevr. Magdeleine Willame-Boonen, de heer Alain Zenner.

2. Plaatsvervangende leden: mevr. Christine Blanchez, de heren Bernard de Marcken de Merken, Guillaume Eylenbosch, Paul Galand, mevr. Marie Nagy, de heer Christian-Guy Smal.

3. Andere leden: de heer Thierry de Looz-Corswarem, mevr. Andrée Guillaume-Vanderroost, de heren Bernard Guillaume, André Monteyne, Michiel Vandenbussche.

Zie:

Stuk van de Raad:

A-353/1 – 94/95: Ontwerp van ordonnantie.

**CONSEIL DE LA REGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

SESSION ORDINAIRE 1994-1995

7 MARS 1995

PROJET D'ORDONNANCE

relative à la publicité de l'administration

PROPOSITION D'ORDONNANCE

visant à assurer la liberté d'accès
aux documents administratifs

PROPOSITION D'ORDONNANCE

relative à la publicité
des documents administratifs

RAPPORT

fait au nom de la Commission
des Finances, du Budget,
de la Fonction publique,
des Relations extérieures et
des Affaires générales

par Mme Christine BLANCHEZ (F)

Ont participé aux travaux de la Commission:

1. Membres effectifs: M. Edouart Poulet, Président; MM. Eric André, Marc Cools, Jean-Pierre Cornelissen, Philippe Debry, Serge de Patoul, Mme Brigitte Grouwels, M. Marc Hermans, Mme Anne-Sylvie Mouzon, MM. Victor Rens, Walter Vandenbossche, Mme Magdeleine Willame-Boonen, M. Alain Zenner.

2. Membres suppléants: Mme Christine Blanchez, MM. Bernard de Marcken de Merken, Guillaume Eylenbosch, Paul Galand, Mme Marie Nagy, M. Christian-Guy Smal.

3. Autres membres: M. Thierry de Looz-Corswarem, Mme Andrée Guillaume-Vanderroost, MM. Bernard Guillaume, André Monteyne, Michiel Vandenbussche.

Voir:

Document du Conseil:

A-353/1 – 94/95: Projet d'ordonnance.

I. Inleidende uiteenzetting van de Minister belast met Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen

«Ik zou U vandaag het ontwerp van ordonnantie betreffende de openbaarheid van bestuur willen voorleggen.

Zoals U weet, treedt vanaf 1 januari 1995 het nieuwe artikel 32 van de Grondwet in werking.

Dit artikel bepaalt dat elkeen het recht heeft inzage en/of een afschrift te krijgen van ieder document behalve voor de uitzonderingen die in de wet/decreet of ordonnantie voorzien zijn.

Een aantal specifieke of ruimere wetgevingen werden reeds van kracht in Brussel of andere gedeelten van het land. De tot nu toe meest ruime regeling is voorzien in de federale wet van 11 april 1994.

De Brusselse Regering heeft er naar gestreefd om het kader voorzien in deze wet als richtsnoer te nemen, zonder deze principes slaafs over te nemen. Meerdere verschilpunten zijn voorzien.

De Raad van State heeft trouwens aanbevolen om zo nauw mogelijk aan te sluiten bij de bepalingen van de federale wet teneinde de uniformiteit van de federale en regionale regelgeving na te streven.

Het advies van de Raad van State werd volledig gevolgd, zodoende dat de aangepaste tekst van de ordonnantie veel nauwer aansluit bij de federale tekst dan het eerste voorontwerp.

Bij de ontwerp tekst van de ordonnantie hoort een uitvoerige memorie van toelichting. Aangezien er maximaal naar gestreefd werd de begrippen en omschrijvingen gelijklopend te houden met de federale wet, durf ik in voorkomend geval eveneens te verwijzen naar de Memorie van toelichting daarvan (Kamer van Volksvertegenwoordigers, 1992-1993 - stuk 1112/1).

De tekst van ons ontwerp gaat - net zoals de federale tekst - verder dan de loutere uitvoering van de Grondwetgever.

Zo werden een aantal bepalingen onder het hoofdstuk «actieve openbaarheid» opgenomen die de informatieverstrekking vanuit de overheden moeten verbeteren. Ook het hoofdstuk «passieve openbaarheid» gaat verder dan de grondwetgever: men kan niet enkel inzage en kopie krijgen, maar ook de nodige en adekwate uitleg moet gegeven worden.

Ik geloof sterk in het opzet van deze ordonnantie.

I. Exposé introductif du ministre des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures

«Je voudrais vous soumettre aujourd'hui le projet d'ordonnance relatif à la publicité de l'administration.

Comme vous le savez, le nouvel article 32 de la Constitution entre en vigueur à partir du 1er janvier 1995.

Cet article stipule que chacun a le droit de consulter chaque document administratif et/ou de s'en faire remettre copie sauf les exceptions prévues par la loi/décret ou l'ordonnance.

Un certain nombre de législations spécifiques ou plus détaillées sont déjà en vigueur à Bruxelles ou dans d'autres parties du pays. Le règlement le plus détaillé jusqu'à ce jour est prévu dans la loi fédérale du 11 avril 1994.

Le Gouvernement bruxellois a voulu adopter le cadre prévu par cette loi comme ligne directrice sans toutefois en reprendre servilement les principes. Plusieurs points de différence sont prévus.

Le Conseil d'Etat a d'ailleurs recommandé de suivre d'aussi près que possible, les dispositions de la loi fédérale afin de viser à une uniformité de la réglementation fédérale et régionale.

L'avis du Conseil d'Etat a été intégralement respecté de sorte que le texte adapté de l'ordonnance suit de beaucoup plus près le texte fédéral que ce ne fut le cas pour le premier avant-projet.

Le projet de texte de l'ordonnance doit être accompagné d'un exposé des motifs détaillé. Etant donné qu'on a visé à faire correspondre, le plus possible les notions et les définitions avec celles de la loi fédérale, je me permets de référer en l'occurrence à l'Exposé des motifs de cette loi (Chambre des Représentants 1992-1993 - Doc. 1112/1).

Le texte de notre projet, tout comme le texte fédéral, va plus loin que la simple exécution du législateur constitutionnel.

C'est ainsi qu'un certain nombre de dispositions ont été reprises au chapitre «publicité active» destinées à améliorer l'information en provenance des autorités. Le chapitre «publicité passive» va, lui aussi plus loin que le législateur constitutionnel: on peut non seulement consulter et obtenir des copies, mais les explications nécessaires et adéquates doivent également être fournies.

Je crois fort en l'objectif de cette ordonnance.

Een van de elementen om de zoveel besproken kloof tussen burger en politiek te overbruggen, ligt juist in de voldoende en correcte informatieverstrekking.

Een beter begrip van het beleid en de beleidsmaatregelen komt er net door een betere toegankelijkheid van de administratie.

Aldus moet de administratieve muur gesloopt worden en een transparant huis opgericht worden.

*
* *

Hierna geef ik nu een overzicht van de belangrijkste bepalingen van ons ontwerp.

Het eerste hoofdstuk - Algemene bepalingen - omschrijft het toepassingsgebied en geeft enkele definities.

Op vraag van de Raad van State werd een analoge omschrijving als in de federale wet opgenomen: enerzijds de administratieve overheden die afhangen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en anderzijds de andere overheden voor zover deze betrokken zijn bij de beperking van de voorziene informatieregels.

Omgekeerd is de federale wet van toepassing op bv. het Brussels Gewest in zoverre federale weigeringsgronden kunnen ingeroepen worden zoals bv. de openbare orde of de veiligheid.

De ordonnantie is eveneens van toepassing op de verenigingen van gemeenten. Het Gewest is immers bevoegd voor de organieke regeling van de verenigingen van de gemeenten.

De toepassingsregels op de gemeenten zijn vervat in een ander ontwerp van de federale Regering, dat binnenkort ingediend zal worden.

Als overheid wordt bedoeld de overheden waarvan akten het voorwerp kunnen uitmaken van een beroep bij de Raad van State. Aldus voeren wij een actuele definitie in, die mag mee evolueren met de rechtspraak van de Raad van State.

Het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de pararegionales die een autonome beslissingsbevoegdheid hebben of bv. de Ministers worden beschouwd als administratieve overheden. Kabinetsleden die beschouwd worden als de persoonlijke medewerkers van de Ministers zijn dit niet.

De definities «bestuursdocument» en «document van persoonlijke aard» zijn gelijkaardig als deze voorzien in de federale wet. Het begrip «bestuursdocument» dient ruim opgevat te worden. Zo gaat het hier om alle beschikbare informatie: dossiers, verslagen en ook studies, omzendbrieven, statistieken, contracten en vergunningen, enz. voor zover de uitzonderingsgronden niet van toepassing zijn.

Un des éléments destinés à rapprocher le citoyen et la politique doit être cherché précisément dans l'information suffisante et correcte.

Une meilleure compréhension de la politique et des mesures politiques peut être obtenu par une meilleure accessibilité de l'administration.

C'est ainsi que le mur administratif doit être démoli pour céder la place à une maison transparente.

*
* *

Je vous donnerai à présent un aperçu des principes les plus importants de notre projet.

Le premier chapitre - Dispositions générales - fixe le champ d'application et donne quelques définitions.

A la demande du Conseil d'Etat, une définition analogue à celle de la loi fédérale a été adoptée: d'une part, les autorités administratives qui dépendent de la Région de Bruxelles-Capitale et, d'autre part, les autres autorités pour autant qu'elles soient concernées par la limitation des règles d'information prévues.

Inversément, la loi fédérale est d'application, p.ex. à la Région bruxelloise, pour autant que des motifs de refus fédéraux peuvent être invoqués, comme p.ex. l'ordre public ou la sécurité.

L'ordonnance est également d'application aux associations de communes. La Région est en effet compétente pour la réglementation organique des associations de communes.

Les règles d'application aux communes sont contenues dans un autre projet du Gouvernement fédéral, qui sera introduit prochainement.

Par autorité on entend, les autorités dont des actes peuvent faire l'objet d'un recours auprès du Conseil d'Etat. C'est ainsi que nous donnons suite à une définition actuelle qui peut évoluer avec la jurisprudence du Conseil d'Etat.

Le ministère de la Région de Bruxelles-Capitale, les pararegionaux disposant d'une compétence décisionnelle autonome ou p.ex. les ministres, sont considérés comme des autorités administratives. Des membres de cabinet considérés comme collaborateurs personnels des ministres ne le sont pas.

Les définitions de «document administratif» et de «document à caractère personnel», sont analogues à celles prévues par la loi fédérale. La notion de «document administratif» doit être comprise dans un sens large. Il s'agit notamment de toute information disponible: dossiers, rapports et études, circulaires, statistiques, contrats et permis, etc. pour autant que les motifs d'exception ne soient pas d'application.

Ik hoop U dus niet meer aan te tonen, welk een revolutionaire ommekeer voorliggend ontwerp zal teweegbrengen.

Hoofdstuk 2 handelt over de actieve openbaarheid.

Dit hoofdstuk wil de aanzet geven tot een beter uitgebouwd informatiebeleid vanwege de Brusselse instellingen.

Zo moeten de gewestelijke administraties een gids opmaken met de beschrijving van hun interne organisatie. Zo is er vanuit het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een handig vademecum samengesteld.

Een tweede maatregel betreft de vermelding van de nuttige gegevens van de behandelende ambtenaar op elke uitgaande briefwisseling. Aldus kan de burger onmiddellijk contact opnemen met de betrokken ambtenaar zonder talrijke keren doorverwezen te moeten worden.

Tenslotte moet elk document dat een beslissing inhoudt eveneens de beroepsmogelijkheden, procedures en termijnen bevatten.

Ik wil hieraan toevoegen dat mijn diensten werken aan een «marketingplan voor de Administratie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest». Ik wil hierbij informatie- en communicatie-instrumenten ontwikkelen om de klantvriendelijkheid van de administratie te verhogen.

De groepering van de Brusselse administraties in het CCN vergemakkelijkt een coherente aanpak.

Hoofdstuk 3 - De passieve openbaarheid maakt de kern uit van dit ontwerp: het bepaalt de modaliteiten m.b.t. het algemeen recht op inzage, kopie en uitleg ten aanzien van de bestuursdocumenten. De aanvraag zal schriftelijk moeten gebeuren en voor documentatie van persoonlijke aard moet men een belang laten blijken. Indien de aanvraag niet ontvankelijk is of indien de vraag aan een verkeerde administratie gesteld wordt, moet deze administratie zo spoedig mogelijk antwoorden.

Het ontwerp somt limitatief de gronden op, op basis waarvan een aanvraag tot inzage of kopie kan geweigerd worden.

Hieronder vallen ondermeer de internationale betrekkingen of de economisch of financiële belangen van het Gewest.

Tevens wordt een document geweigerd indien er een bij ordonnantie ingestelde geheimhoudingsverplichting is of als er een afbreuk wordt gedaan aan het geheim van de beraadslaging van de Regering. Zo zal de inzage van een voorbereidende nota voor de Ministerraad geweigerd worden.

Tenslotte is er de mogelijkheid om de inzage, uitleg of mededeling van een document te weigeren wanneer het een mening betreft die uit vrije wil en vertrouwelijk werd meege-deeld. Hetzelfde geldt wanneer een bestuursdocument niet

Point n'est donc besoin de vous démontrer quel bouleversement révolutionnaire le présent projet provoquera.

Le chapitre 2 traite de la publicité active.

Ce chapitre a pour but de réaliser une politique d'information mieux conçue des institutions bruxelloises.

C'est ainsi que les administrations régionales établiront une guide décrivant leur organisation interne. Le ministère de la Région de Bruxelles-Capitale pour sa part a réalisé un vademecum pratique.

Une deuxième mesure concerne la mention des données utiles du fonctionnaire traitant sur toute correspondance sortante. De la sorte, le citoyen peut immédiatement prendre contact avec le fonctionnaire concerné sans de nombreux détours.

Enfin, tout document impliquant une décision, doit mentionner également les voies de recours, les procédures et les délais.

Je voudrais ajouter que mes services travaillent à un «plan de marketing pour l'Administration de la Région de Bruxelles-Capitale». J'ai l'intention de développer des instruments d'information et de communication en vue d'augmenter les possibilités d'accès à l'administration.

Le groupement des administrations bruxelloises au CCN facilite une approche cohérente.

Chapitre 3 - La publicité passive constitue le noyau de ce projet: il fixe les modalités en matière du droit général de consultation, de copies et d'explications concernant les documents administratifs. La demande devra être introduite par écrit et pour les documents à caractère personnel, le demandeur devra justifier d'un intérêt. Si la demande n'est pas recevable ou si la demande n'est pas adressée à l'administration compétente, cette administration doit répondre le plus rapidement possible.

Le projet énumère de façon limitative les motifs pour lesquels une demande de consultation ou de copie peut être refusée.

Il s'agit notamment des relations internationales ou des intérêts économiques ou financiers de la Région.

De même, un document est refusé s'il y a une obligation de secret instaurée par ordonnance ou si la publicité porte atteinte au secret des délibérations du Gouvernement. C'est ainsi que la consultation d'une note préparatoire au Conseil des Ministres sera refusée.

Enfin, la consultation, l'explication ou la communication d'un document peut être refusée lorsqu'il s'agit d'une opinion communiquée librement et à titre confidentiel. Il en va de même lorsqu'un document administratif est inachevé,

af is, wanneer de vraag kennelijk onredelijk is of te vaag geformuleerd.

De overheden kunnen de burger niet met een kluitje in het riet sturen: binnen 30 dagen moeten zij ofwel antwoorden ofwel uitstel vragen ofwel een weigering bekend maken.

Het ontwerp bevat maatregelen die het misbruik van gegevens moeten tegengaan: zo kan men i.v.m. documenten die een auteursrechtelijke bescherming genieten, wel de inzage vragen, maar slechts een kopie krijgen mits bestemming van de maker of op wie de rechten zijn overgegaan. De documenten die men bekomt mogen niet worden verspreid of voor commerciële doeleinden gebruikt worden.

Deze maatregel heeft zijn belang met betrekking tot bepaalde studies.

Hoofdstuk 4 bevat een aantal procedures. Zo is er de procedure waarbij de betrokkenen de verbetering van onjuiste of onvolledige gegevens kunnen eisen.

Ik wil U er wel in het bijzonder op wijzen dat de tekst van de Brusselse ordonnantie op een belangrijk punt verder gaat dan de federale wet: zo is er in geval van de weigering van een tekst, geen procedure van heroverwegingneming met een Adviescommissie voorzien zoals in de federale tekst, maar een echte beroepsprocedure met beslissingsbevoegdheid voor een op te richten Gewestelijke Beroepscommissie.

De Regering achtte het aangewezen om bij een dergelijke belangrijke beslissing voor de rechtsonderhorigen een echte procedure van administratief beroep in te stellen.

Na de beroepsprocedure blijft een beroep bij de Raad van State mogelijk.

Tenslotte voorziet deze ordonnantie dat geen afbraak wordt gedaan aan wetgevende bepalingen die een nog ruimere openbaarheid van bestuur zouden voorzien.

Beste Collega's, zonder te overdrijven, durf ik gerust stellen dat deze tekst waarvan ik de dringende goedkeuring vraag, consistent en uitgebalanceerd is.

Ik geef toe dat onze tekst laat ingediend is, maar juist hierdoor konden wij een vergelijking maken van bestaande teksten en onze klemtonen leggen.

De Brusselse ordonnantie is niet de eerste tekst, maar de kwaliteit is er wel.»

lorsque la demande est manifestement abusive ou si elle est formulée de façon trop vague.

Les autorités ne peuvent faire la sourde oreille aux arguments du citoyen: dans un délai de 30 jours, elles doivent ou bien répondre ou bien demander un ajournement ou bien notifier un refus.

Le projet comporte des mesures destinées à éviter l'abus de données: c'est ainsi que pour des documents protégés par le droit d'auteur, la consultation peut être demandée mais une copie ne peut être obtenue que moyennant l'autorisation de l'auteur ou de la personne à laquelle les droits de celui-ci ont été transmis. Les documents obtenus ne peuvent être diffusés ni utilisés à des fins commerciales.

Cette mesure a son importance pour certaines études.

Le chapitre 4 comprend un certain nombre de procédures. Ainsi, il existe une procédure grâce à laquelle les personnes concernées peuvent exiger la correction de données erronées ou incomplètes.

Je tiens particulièrement à attirer votre attention sur le fait que le texte de l'ordonnance bruxelloise va plus loin que la loi fédérale sur un point important: ainsi en cas de refus d'un texte, il n'est pas prévu de procédure de réexamen par une Commission d'avis tel que prévu dans le texte fédéral, mais une véritable procédure de recours avec compétence de décision de la commission régionale de recours à créer.

Le Gouvernement estima indiquée de mettre sur pied une réelle procédure administrative de recours pour les sujets de droit avant de prendre une décision d'une telle importance.

Après la procédure d'appel, un recours au Conseil d'Etat reste possible.

Finalement, cette ordonnance ne préjudicie nullement aux dispositions législatives qui prévoiraient une publicité encore plus étendue de l'administration.

Chers Collègues, sans exagérer, j'ose affirmer en toute connaissance de cause que ce texte par lequel je demande votre accord urgent est consistant et équilibré.

Je concède que notre texte est déposé un peu tardivement, mais cela nous a justement permis d'établir des comparaisons avec les textes déjà parus et d'y ajouter nos accents spécifiques.

L'ordonnance de la Région de Bruxelles-Capitale, n'est pas le premier texte en la matière, mais il est de qualité.»

II. Algemene bespreking

Een lid levert kritiek op het feit dat het onderzoek reeds wordt begonnen terwijl de commissieleden noch over de Franse versie van het advies van de Raad van State noch over het voorontwerp van ordonnantie beschikken.

Een raadslid herinnert eraan dat hij reeds in 1990 een voorstel van ordonnantie ter waarborging van de vrije toegang tot bestuursdocumenten heeft ingediend.

De bespreking van dit voorstel van ordonnantie, dat trouwens na het advies van de Raad van State werd geamendeerd, werd opgeschort, eerst wegens de herziening van artikel 24ter van de Grondwet (dat artikel 32 is geworden) en daarna wegens de goedkeuring van een federale wet ter zake.

Het lid is echter van oordeel dat dit voorstel van ordonnantie niet onverenigbaar was met de federale wet.

Het lid betreurt dan ook dat zijn voorstel van ordonnantie niet eerder in plenaire vergadering kon worden besproken en uiteindelijk door een ontwerp van de Regering wordt verdrongen.

Ofschoon de doelstelling van dit ontwerp van ordonnantie zonder twijfel lovenswaardig is en het ontwerp rekening houdt met een aantal ideeën uit het voorstel van ordonnantie, heeft het lid echter een aantal bezwaren:

- 1) de ordonnantie is alleen van toepassing op de natuurlijke personen, niet op de rechtspersonen;
- 2) in de memorie van toelichting is sprake van een geïnformatiseerd register waarin de aanvragen worden opgetekend, doch in het ontwerp van ordonnantie zelf is daar geen sprake meer van. Waarom niet?
- 3) de uitzonderingen in artikel 9, § 3 zijn heel ruim en kunnen tot willekeur leiden. Zou men niet beter voorzien in formuleren ad hoc om een aanvraag in te dienen?
- 4) artikel 13 bevat verbodsbepalingen, maar stelt geen straffen;
- 5) ten slotte betreurt het lid het mechanisme waardoor een aanvraag of een beroep waarop de administratieve overheid of de beroepscommissie niet binnen de gestelde termijn reageert, als afgewezen worden beschouwd, terwijl het algemeen beginsel van de motivering van de bestuurshandelingen in het voordeel van de aanvrager zou moeten spelen.

Een lid zegt dat het niet mogelijk is het ontwerp van ordonnantie nog voor 1 januari, zijnde de datum waarop artikel 32 van de Grondwet in werking treedt, goed te keuren.

II. Discussion générale

Un membre critique le fait que la discussion soit entamée alors que les membres de la commission ne disposent ni de l'avis du Conseil d'Etat en français ni de l'avant-projet d'ordonnance.

Un membre rappelle que dès 1990, il avait déposé une proposition d'ordonnance visant à assurer la liberté d'accès aux documents administratifs.

La discussion de cette proposition d'ordonnance qui avait d'ailleurs été amendé à la suite de l'avis du Conseil d'Etat a été suspendue d'abord en raison de la révision de l'article 24ter de la constitution (devenu l'article 32) ensuite en raison du vote d'une loi fédérale en la matière.

Il estime toutefois que cette proposition d'ordonnance n'était pas incompatible avec la loi fédérale.

Il regrette dès lors que sa proposition d'ordonnance n'ait pu être discutée plus tôt en séance plénière et soit finalement supplantée par le projet du Gouvernement.

Si l'objectif de ce projet d'ordonnance est sans conteste louable et s'il a tenu compte de certains concepts de la proposition d'ordonnance le membre émet toutefois certaines réserves:

- 1) l'ordonnance ne s'applique qu'aux personnes physiques et pas aux personnes morales;
- 2) dans l'exposé des motifs il est question d'un registre informatisé consignait les demandes de consultation mais il n'en n'est pas fait mention dans le projet d'ordonnance lui-même. Pour quel motif?
- 3) Les exceptions prévues à l'article 9, § 3 sont très larges et ouvrent la porte à l'arbitraire. Ne serait-il pas plus judicieux de prévoir des formulaires ad hoc pour introduire une demande?
- 4) l'article 13 établit des interdits sans prévoir de sanction;
- 5) Enfin, le membre regrette le mécanisme selon lequel à défaut d'une réponse donnée dans les délais par l'autorité administrative ou par la commission de recours la demande ou le recours est réputée rejetée alors que le principe général de la motivation des actes administratifs devrait profiter au demandeur.

Un membre estime impossible de voter le projet d'ordonnance avant le 1er janvier, date d'entrée en vigueur de l'article 32 de la constitution.

Deze tekst behoeft immers een grondig onderzoek. Het is de bedoeling enerzijds het juiste evenwicht te vinden tussen het belang van de burger en het algemeen belang en anderzijds een vergelijkend onderzoek te wijden aan de federale wet en de ordonnantie.

Wordt de tekst niet voor 31 december goedgekeurd, dan hoeft niet te worden gevreesd voor chaos in de administratieve diensten.

De federale wet voorziet immers reeds in een aantal uitzonderingen die op de gewestelijke administratieve overheden van toepassing zijn, zoals de veiligheid van de bevolking, de fundamentele rechten en vrijheden, de federale internationale betrekkingen, de openbare orde, de veiligheid en de verdediging van het land, de munt of het openbare krediet, de persoonlijke levenssfeer, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten, enz.

Te oordelen naar het ontwerp van ordonnantie, rijzen er verschillende problemen:

- 1) De toepassing van het ontwerp van ordonnantie op de intercommunales. Enerzijds moet men de intercommunales ter zake een zekere autonomie laten; anderzijds is er de toepassing op intercommunales waarvan het werkgebied het grondgebied van het Gewest overschrijdt. Voor deze laatste moet er een samenwerkingsakkoord met de andere Gewesten gesloten worden.
- 2) Moet men voorzien in een intern beroep of alleen in een beroep bij de Raad van State, zoals de federale wet dit voorschrijft? Waarom niet voorzien in een beroep bij de Regering, zoals het beroep bij de Koning, dat op het vlak van het toezicht bestond?
- 3) Wie beslist een bestuursdocument mee te delen? Een ambtenaar, de secretaris-generaal of de minister? Men mag de ministers hun verantwoordelijkheid niet ontnemen. Men moet een regeling opzetten waarin de ambtenaren weinig en de ministers veel verantwoordelijkheid hebben.
- 4) Hoe zal men het probleem oplossen van de bestuursdocumenten van de OCMW's, van de FGC, van de VGC?

Wat de FGC betreft, zou er enerzijds een decreet van de Franse Gemeenschap moeten zijn voor de niet-overgedragen aangelegenheden en anderzijds een decreet van de FGC zelf voor de bevoegdheden die wel werden overgedragen.

De Minister dringt erop aan dit ontwerp zo spoedig mogelijk goed te keuren. Artikel 32 zal immers op 1 januari 1995 in werking treden en dus op het Gewest toepasbaar worden.

Hij brengt in herinnering dat er op federaal vlak reeds 300 aanvragen zijn ingediend.

Ce texte mérite en effet un examen approfondi. Il s'agit d'une part, de trouver un juste équilibre entre l'intérêt de l'administré et l'intérêt général et d'autre part, de procéder à un examen comparatif entre la loi fédérale et l'ordonnance.

Si le texte n'est pas voté avant le 31 décembre, il ne faut pas pour autant craindre un grand désordre au niveau administratif.

En effet, la loi fédérale prévoit déjà certaines exceptions applicables aux autorités administratives régionales telles que la sécurité de la population, les libertés et droits fondamentaux, les relations internationales fédérales, l'ordre public, la sûreté ou la défense nationale, la monnaie ou le crédit public, la vie privée, la recherche ou la poursuite de faits punissables, etc.

A la lecture du projet d'ordonnance différents problèmes se posent:

- 1) l'application du projet d'ordonnance aux intercommunales. Il y a d'une part, la nécessité de laisser une certaine autonomie aux intercommunales en la matière et d'autre part, l'application aux intercommunales dont le territoire dépasse la Région. Pour ces intercommunales, un accord de coopération avec les autres Régions s'impose;
- 2) Faut-il prévoir un recours interne ou uniquement un recours au Conseil d'Etat comme le fait la loi fédérale. Pourquoi ne pas prévoir un recours au gouvernement comme le recours au Roi qui existait en matière de tutelle;
- 3) Qui prend la décision de communiquer un document administratif. Est-ce un fonctionnaire, le secrétaire-général ou le ministre? Il ne faut pas déresponsabiliser les ministres. Il convient d'organiser un système où les fonctionnaires donnent peu et les ministres beaucoup;
- 4) par quelle voie va-t-on régler le problème des documents administratifs des CPAS, de la COCOF et de la COCON.

En ce qui concerne la COCOF, il faudrait d'une part, un décret de la Communauté française pour les matières non transférées, d'autre part, un décret de la COCOF elle-même pour les matières transférées.

Le ministre insiste sur l'urgence d'adopter le projet d'ordonnance étant donné que l'article 32 entrera en vigueur le premier janvier 1995 et sera dès lors applicable à la Région.

Il rappelle qu'au niveau fédéral, 300 demandes de documents ont déjà été introduites.

Het lid is van mening dat de administratieve overheden, in afwachting van de goedkeuring van het ontwerp, geen gevolg aan de ingediende aanvragen kunnen geven. De burger die van de administratieve overheid geen antwoord krijgt, kan deze binnen vier maanden in gebreke stellen. Indien de administratieve overheid na deze termijn nog altijd niet heeft geantwoord, kan de Raad van State het stilzwijgen van deze administratieve overheid – dat gelijk staat met een afwijzing – nietig verklaren. Maar intussen zal het ontwerp zijn goedgekeurd.

*
* *

Een lid zegt dat er tijdens de jongste vergadering werd overeengekomen dat de Regering amendementen op meerdere punten van het ontwerp zou voorbereiden, namelijk betreffende het probleem van de beroepsmogelijkheden en het probleem van de intercommunales. Het lid vraagt wanneer de Regering deze amendementen zal indienen.

De Minister van Financiën wenst dat de Commissie deze amendementen indient.

Een lid is van mening dat het opnemen van de intercommunales in dit ontwerp een dubbel probleem doet ontstaan.

Bij de Commissie voor Binnenlandse Zaken werd een voorstel van ordonnantie ingediend tot wijziging van de organieke wet op de intercommunales. Het lid is van mening dat het beter is het probleem van de openbaarheid binnen het raam van die algemene ordonnantie te regelen.

Het werkgebied van de meeste Brusselse intercommunales overschrijdt trouwens de grenzen van het Gewest. Men kan de wetgeving voor deze intercommunales dus niet wijzigen zonder het akkoord van de andere Gewesten. Spreker stelt dan ook voor het ontwerp dat besproken wordt niet op de intercommunales van toepassing te maken.

Spreker wijst erop dat het ontwerp van de Regering in grote mate stoelt op de federale wet van 11 april 1994. Een aantal bepalingen van die wet zijn trouwens rechtstreeks op de gewestelijke overheden van toepassing. Dit is het geval voor de uitzonderingen op de openbaarheid waarin voorzien in artikel 6 van die wet.

Bovendien moet men er zich van vergewissen dat de redenen voor de uitzondering op de in dit artikel opgesomde beginselen alle tot de exclusieve bevoegdheid van de federale wetgever behoren. De veiligheid van de bevolking bijvoorbeeld, is geen monopolie van de federale overheid. Dit is ook zo voor de fundamentele rechten en vrijheden van de bestuurden. Bijgevolg vraagt de spreker de Commissie bijzondere aandacht te schenken aan de complementariteit die tussen beide teksten moet bestaan.

Spreker is bovendien van mening dat de Regering ook een ontwerp van verordening zou moeten indienen, voor de agglomeratiebevoegdheden, en een ontwerp van ordonnantie voor de aangelegenheden waarvoor de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie bevoegd is.

Le membre estime qu'en attendant l'adoption du projet, l'administration peut très bien ne peut pas donner suite aux demandes introduites. L'administré qui s'est heurté au silence de l'administration peut mettre celle-ci en demeure dans un délai de quatre mois. Passé ce délai de quatre mois, si l'administration ne répond toujours pas, le Conseil d'Etat peut annuler le silence de l'administration qui vaut décision de refus. Mais entre-temps, le projet sera voté.

*
* *

Un membre déclare qu'il avait été convenu lors de la dernière réunion que le Gouvernement préparerait des amendements sur plusieurs points du projet, et notamment sur le problème des voies de recours et des intercommunales. Il demande quand le Gouvernement compte déposer ces amendements.

Le ministre des Finances déclare qu'il souhaite que ces amendements émanent de la Commission.

Un membre souligne que l'incorporation des intercommunales dans ce projet soulève une double difficulté.

Une proposition d'ordonnance modifiant la législation organique sur les intercommunales a été déposée à la Commission de l'Intérieur. Il lui semblerait plus logique de régler le problème de la publicité dans le cadre de cette ordonnance globale.

Par ailleurs, la plupart des intercommunales bruxelloises ont une compétence territoriale qui dépasse les limites de la Région. On ne peut donc pas modifier la législation organique pour celles-ci sans avoir l'accord des autres Régions. L'intervenant propose donc que le projet en discussion ne s'applique pas aux intercommunales.

L'intervenant relève que le projet du Gouvernement s'inspire fortement de la loi fédérale du 11 avril 1994. Certaines dispositions de cette loi fédérale s'appliquent d'ailleurs directement aux autorités régionales. Il en est ainsi des règles d'exception à la publicité visée à l'article 6 de cette loi.

Encore faut-il s'assurer que les motifs d'exception aux principes énumérés à cet article soient tous de la compétence exclusive du législateur fédéral. Ainsi, la sécurité de la population n'est pas le monopole du pouvoir fédéral. Il en est de même pour la liberté et les droits fondamentaux des administrés. Par conséquent, l'intervenant invite la Commission à être particulièrement attentive à la complémentarité qui doit exister entre les deux textes.

L'intervenant estime par ailleurs que le Gouvernement devrait également déposer un projet de règlement pour les matières d'agglomération et un projet d'ordonnance pour les matières relevant de la Commission communautaire commune.

De Minister zegt dat hij, wat de intercommunales betreft, met de andere Gewesten contact heeft genomen. Deze willen het probleem van de openbaarheid niet loskoppelen van de algemene problematiek van de herziening van de organieke wetgeving op de intercommunales. Bijgevolg meent de Minister dat de intercommunales waarvan het werkgebied de grenzen van het Gewest overschrijdt uit het ontwerp moeten worden weggelaten. De Minister zegt dat hij, wat de andere betreft, een open houding aanneemt: ofwel neemt men ze in het ontwerp op, zoals oorspronkelijk vooropgesteld, ofwel treft men een regeling in het kader van een algemenere herziening van de organieke wetgeving. In afwachting van deze allesomvattende ordonnantie, zullen deze intercommunales dus strenger gecontroleerd worden, omdat ze enkel de weigeringsgronden zullen kunnen aanvoeren die in de federale wet zijn opgenomen.

Een ander lid voegt eraan toe dat deze motieven tot de exclusieve bevoegdheid van de federale overheid behoren. Deze kunnen dus alleen bij wege van een ordonnantie worden gewijzigd. Een voorbeeld: wanneer in artikel 6, § 2, van de wet van 11 april 1994 wordt bepaald dat de administratieve overheid kan weigeren een stuk openbaar te maken omdat dit afbreuk doet aan een door de wet ingestelde verplichting tot geheimhouding, kan de wet waarvan sprake in de tekst niet bij wege van een ordonnantie worden gewijzigd.

Een lid zegt dat zijn fractie betreurt dat men poogt de intercommunales uit het ontwerp dat besproken wordt te weren. Dit wekt de indruk dat sommigen de algemene bespreking van het probleem van de intercommunales koste wat kost willen verdagen, vooral als men bekijkt hoe snel de debatten in de Commissie voor Binnenlandse Zaken vorderen. In plaats van de intercommunales uit het ontwerp weg te laten, zou men er volgens het lid beter aan doen te trachten de herziening van de organieke wetgeving op de intercommunales te bespoedigen. Volgens de informatie waarover het lid beschikt, zou het Waals Gewest reeds aan een voorontwerp van decreet werken.

En dit te meer daar op een aantal intercommunales nu reeds een wetgeving inzake informatieverstrekking van toepassing is, bijvoorbeeld op de intercommunales voor zuivering van de waterlopen, die onderworpen zijn aan de ordonnantie houdende de toepassing van de Europese richtlijn betreffende het recht op informatie op het vlak van het leefmilieu. In dit opzicht wenst het lid te weten of de Regering van plan is de in elke ordonnantie opgenomen procedures te harmoniseren.

Kortom, het lid wenst dat men de intercommunales niet zo snel uit de bespreking weert, maar dat men tracht zo snel mogelijk een oplossing te vinden wat de openbaarmaking van de informatie betreft. Het lid vraagt de Minister of hij sedert december met zijn Waalse en Vlaamse collega's contacten heeft gehad om te pogen de zaken te doen opschiepen.

Het lid wijst erop dat de Franse Gemeenschap intussen reeds een decreet inzake de openbaarheid van bestuur heeft goedgekeurd.

En ce qui concerne les intercommunales, le ministre précise qu'il a pris des contacts avec les autres Régions. Celles-ci ne veulent pas isoler le problème de la publicité de la problématique globale de la révision de la législation organique sur les intercommunales. Par conséquent, le ministre estime que les intercommunales dont le territoire s'étend au-delà des limites de la Région doivent être retirées du projet. Pour les autres, le ministre se déclare ouvert: soit on les inclut dans le projet comme prévu initialement, soit on règle leur sort dans le cadre d'une révision plus globale de la législation organique. En attendant cette ordonnance globale, celles-ci seront dès lors plus sévèrement contrôlées, parce qu'elles ne pourront invoquer que les motifs de refus repris dans la cadre de la loi fédérale.

Et un membre d'ajouter: que ces motifs sont de la compétence exclusive de ce pouvoir fédéral. Ceux-ci ne peuvent dès lors être modifiés par la voie d'une ordonnance. Par exemple, lorsqu'à l'article 6, § 2 de loi du 11 avril 1994 il est prévu que l'autorité administrative peut refuser la publication d'un document lorsque celui-ci porte atteinte à une obligation de secret instauré par la loi, la loi dont il est question dans le texte ne pourrait être modifiée par le biais d'une ordonnance.

Un autre membre déclare que son groupe regrette que l'on cherche à sortir les intercommunales du projet en discussion. Cela donne l'impression que certains veulent retarder à tout prix la discussion globale sur le problème des intercommunales, surtout si l'on considère la vitesse à laquelle avancent les débats au sein de la Commission de l'Intérieur. Plutôt que d'évacuer le sort des intercommunales, il faudrait, selon ce membre, plutôt chercher à essayer de faire avancer la révision de la législation organique sur les intercommunales. Selon ses informations, il semblerait qu'un avant-projet de décret soit déjà en préparation au niveau de la Région wallonne.

Et ce d'autant plus qu'un certain nombre d'intercommunales sont déjà régies par une législation en matière d'information, par exemple celles qui s'occupent de l'assainissement des cours d'eau et qui sont soumises à l'ordonnance portant application de la directive européenne relative au droit à l'information en matière d'environnement. A cet égard, l'intervenant souhaiterait savoir si le Gouvernement a l'intention d'harmoniser les procédures prévues par chacune des ordonnances.

En conclusion, ce membre souhaite qu'on n'écarte pas si vite les intercommunales de la discussion, mais qu'au contraire on cherche à trouver le plus rapidement possible une solution pour ce qui concerne la publicité de l'information. Il demande au ministre si depuis le mois de décembre dernier celui-ci a pris des contacts avec ses collègues wallons et flamands pour essayer de faire avancer les choses.

Il signale qu'entretemps la Communauté française a déjà adopté un décret en matière de publicité de l'administration.

De Minister zegt dat ook hij wenst dat het ontwerp van ordonnantie zo spoedig mogelijk wordt aangenomen, maar dat hij er wil op toezien dat de intercommunales op gelijke voet met de andere instellingen worden behandeld. De Minister ontkent dat hij bijbedoelingen heeft wat de intercommunales betreft. Trouwens, rekening houdend met de tekst van artikel 32 van de Grondwet, kunnen de intercommunales geen andere uitzonderingsgronden inzake openbaarheid aanvoeren dan die welke in de federale wet zijn opgenomen. Ze worden dus strenger behandeld.

De Minister zegt dat hij vertegenwoordigers van de beide andere Gewesten heeft gecontacteerd en dat deze hem hebben meegedeeld dat ze niet bereid zijn het probleem van het recht op informatie wat de intercommunales betreft afzonderlijk te regelen. Voor de intercommunales waarvan het werkgebied de grenzen van het Gewest overschrijdt, is er dus geen enkel middel om de andere Gewesten tot onderhandelingen te dwingen.

Hetzelfde lid vraagt vervolgens wat er gebeurt indien de vraag om informatie die aan de intercommunale wordt gericht en die betrekking heeft op een gewestelijke bevoegdheid, wordt afgewezen? In dit geval is er immers geen enkel beroep mogelijk.

Een ander lid brengt in herinnering dat artikel 32 van de Grondwet bepaalt dat elkeen het recht heeft elk bestuursdocument te raadplegen en er een afschrift van te krijgen. Met andere woorden : openbaarheid is de regel, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald door de wet, het decreet of de ordonnantie.

De federale wet voorziet in uitzonderingen op het beginsel of in motieven die de uitoefening van dit recht beperken. Deze federale wet is van toepassing op:

- 1) de federale administratieve overheden (waar de intercommunales geen deel van uitmaken);
- 2) op de andere administratieve overheden dan de federale, maar alleen voor zover de federale wet, om redenen die tot de federale bevoegdheid behoren, de openbaarmaking van de bestuursdocumenten verbiedt of beperkt. Met andere woorden: deze uitzonderingen, gebaseerd op de uitoefening van federale bevoegdheden, is van toepassing op alle instellingen, dus ook op de intercommunales.

De gewestelijke ordonnantie kan de toegang tot de bestuursdocumenten beperken of aanpassen, op basis van de uitoefening van gewestelijke bevoegdheden. Een Gewest kan voor zijn intercommunales dus in uitzonderingen voorzien, met dien verstande dat er tussen de betrokken Gewesten een samenwerkingsakkoord wordt gesloten wanneer het werkgebied de grenzen van het Gewest overschrijdt.

Spreker geeft de verschillende gevallen die zich kunnen voordoen wanneer het ontwerp van ordonnantie voor de intercommunales geen regeling zou treffen.

Le ministre déclare qu'il souhaite lui aussi que le projet d'ordonnance puisse être adopté dans les meilleurs délais, tout en veillant à ce que les intercommunales soient traitées sur un pied d'égalité avec les autres institutions. Le ministre se défend d'avoir des arrière-pensées en ce qui concerne le sort des intercommunales. D'ailleurs, compte tenu du libellé de l'article 32 de la Constitution, les intercommunales ne peuvent invoquer d'autres motifs d'exception à la publicité que ceux qui sont prévus dans la loi fédérale. Elles sont donc traitées plus sévèrement.

Le ministre déclare qu'il a pris des contacts avec des représentants des deux autres Régions; ceux-ci lui ont fait savoir qu'ils n'étaient pas prêts à régler séparément le problème du droit à l'information en ce qui concerne les intercommunales. Pour les intercommunales dont le champ territorial dépasse les limites de la Région, il n'y a donc aucun moyen pour essayer de forcer les autres Régions à négocier.

Le même membre pose alors la question suivante: si la demande d'information adressée à l'intercommunale a trait à une compétence régionale, que se passera-t-il si elle fait l'objet d'un refus? En effet, dans ce cas aucune voie de recours n'est prévue.

Un membre rappelle que selon l'article 32 de la Constitution, chacun a le droit de consulter et de se faire remettre copie d'un document administratif. En d'autres termes, la règle c'est la publicité, sauf les conditions ou exceptions éventuelles fixées par la loi, le décret ou l'ordonnance.

La loi fédérale prévoit des exceptions au principe ou des motifs qui restreignent l'exercice de ce droit. Cette loi fédérale s'applique:

1. aux autorités administratives fédérales (dont ne font pas parties les intercommunales);
2. aux autorités administratives autres que les fédérales, mais seulement dans la mesure où, pour des motifs relevant de la compétence fédérale, la loi fédérale interdit ou limite la publicité des documents administratifs. En d'autres termes, ce régime d'exception, fondé sur l'exercice de compétences fédérales, s'applique à toutes les institutions, y compris aux intercommunales.

L'ordonnance régionale peut restreindre ou modaliser l'accès aux documents administratifs en raison de l'exercice de compétences régionales. Une Région peut donc prévoir un régime d'exception pour ses intercommunales, sous réserve que lorsque celles-ci ont un champ territorial qui dépasse les limites de la Région, il faut un accord de coopération avec les Régions concernées.

L'orateur expose les différents cas de figure qui peuvent se présenter dans l'hypothèse où l'ordonnance en projet ne réglerait pas le sort des intercommunales.

Eerste geval: een intercommunale die informatie meedeelt, ofschoon haar dit door de federale wet wordt verboden, overtreedt bijgevolg de federale wet.

Tweede geval: indien een intercommunale weigert informatie mee te delen, ofschoon haar dit door de federale wet wordt verboden en de burger niet tevreden is, zal deze laatste zich tot een in de wet vastgestelde beroepsinstantie kunnen wenden indien de weigeringsgronden inderdaad betrekking hebben op de uitoefening van een exclusieve bevoegdheid van de federale overheid.

Derde geval: indien een intercommunale weigert informatie mee te delen, zonder bewust een weigeringsgrond te kunnen aanvoeren die betrekking heeft op een exclusieve federale bevoegdheid, zal de burger niet de mogelijkheid hebben de in de federale wet bepaalde rechtsmiddelen aan te wenden. Hij zal zich echter wel tot de Raad van State kunnen wenden en vragen deze weigering nietig te verklaren. Hult de intercommunale zich in stilzwijgen en passiviteit, dan kan de bestuurde haar in gebreke stellen omdat ze de Grondwet en de wet (artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State) niet toepast. Indien de intercommunale bij het verstrijken van de termijn nog altijd weigert informatie mee te delen, wordt haar stilzwijgen als een tastbare weigering beschouwd, die door de Raad van State kan worden nietig verklaard. Krachtens de rechtspraak betreffende de burgerlijke aansprakelijkheid van de overheid, houdt een arrest tot nietigverklaring van de Raad van State in dat er een fout werd begaan. De bestuurde zal dus, in geval de fout schade heeft berokkend, schadevergoeding krijgen.

Kortom, aangezien de ordonnantie hoe dan ook niet kan worden toegepast op de intercommunales waarvan het werkgebied de grenzen van het Gewest overschrijden, moet men zich de vraag stellen of men er belang bij heeft ze op de andere intercommunales toe te passen. Het voordeel voor de burger bestaat erin dat hij de in de gewestelijke ordonnantie vermelde beroepsmogelijkheden kan aanwenden. Daarentegen voert de ordonnantie nog meer afwijkingen in dan deze die reeds op federaal vlak bestaan.

Bovendien kan men zich afvragen of het wel verstandig is een verschillende regeling in te voeren naar gelang het werkgebied van onze intercommunales zich al dan niet over de grenzen van ons Gewest uitstrekt. Spreker gaat ervan uit dat, zo men kiest voor een gedifferentieerde regeling, dit geen precedent kan zijn voor de algehele herziening van de wet betreffende de intercommunales.

Een lid is van mening dat men het principe van de openbaarheid zo ver mogelijk moet drijven. Zou men er in dit geval niet aan kunnen denken de regeling opgezet door de ontworpen ordonnantie onder opschortende voorwaarde toe te passen op de intercommunales?

De Voorzitter dankt de vorige spreker voor de toelichting die hij heeft gegeven over het ontwerp dat wordt besproken.

In verband met de intercommunales gaat hij ervan uit dat hoe dan ook moet worden vermeden dat er twee verschil-

Premier cas: si une intercommunale informe, alors que cela lui est interdit par la loi fédérale, elle viole en conséquence la loi fédérale.

Deuxième cas: si une intercommunale refuse d'informer alors que la loi fédérale le lui interdit, et que l'administré n'est pas content, ce dernier pourra aller devant les instances de recours prévues par la loi, si les motifs de refus concernent bien l'exercice d'une compétence exclusive du pouvoir fédéral.

Troisième cas: si une intercommunale refuse d'informer, sans pouvoir invoquer à bon escient un motif de refus qui concerne l'exercice d'une compétence exclusive fédérale, l'administré n'aura pas la possibilité de recourir aux voies de recours prévues dans la loi fédérale. Mais il pourra avoir recours au Conseil d'Etat et demander l'annulation de ce refus. Si l'intercommunale se réfugie dans le silence et l'inertie, l'administré peut mettre l'intercommunale en demeure d'appliquer la Constitution et la loi (article 14 des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat). Si à l'expiration du délai, l'intercommunale s'abstient toujours d'informer, son silence est un refus tacite susceptible d'annulation devant le Conseil d'Etat. Et en vertu de la jurisprudence sur la responsabilité civile des pouvoirs publics, un arrêt d'annulation du Conseil d'Etat implique qu'une faute ait été commise. L'administré obtiendra donc des dommages et intérêts, si la faute lui a causé un dommage.

En conclusion, puisque l'ordonnance ne pourra de toute façon pas s'appliquer aux intercommunales dont le ressort territorial dépasse les limites de la Région, il faut se demander si on a intérêt à l'appliquer aux autres intercommunales. L'avantage pour l'administré, c'est qu'il peut utiliser les voies de recours prévues par l'ordonnance régionale. En revanche, l'ordonnance introduit des dérogations en plus de ce qui existe déjà au niveau fédéral.

En outre, on peut se demander s'il est raisonnable de s'embarquer dans un régime différencié, selon que nos intercommunales se limitent ou non au territoire de la Région. L'intervenante considère qu'en tous les cas, si l'on opte pour un régime différencié, cela ne peut pas constituer un précédent pour la révision générale de la loi organique sur les intercommunales.

Un membre estime qu'il faut pousser le plus loin possible le principe de la publicité. Dans ces conditions, ne pourrait-on envisager d'appliquer sous condition suspensive aux intercommunales le régime prévu par l'ordonnance en projet?

Le président remercie l'orateur précédent pour l'éclaircissement qu'il a donné sur le projet en discussion.

En matière d'intercommunales, il estime qu'il faut à tout prix éviter que l'on se trouve devant deux régimes différents

lende regelingen bestaan voor de openbaarheid van bestuur. Hij stelt voor dat het ontwerp meteen toepasselijk is op de louter Brusselse intercommunales maar dat de regeling voor deze intercommunales later wordt aangepast aan wat zal worden bepaald in het samenwerkingsakkoord met de overige gewesten in verband met de openbaarheid.

Een lid is voorstander van een enkele regeling inzake openbaarheid. Hij is evenwel van oordeel dat men niet mag vooruitlopen op de afloop van de onderhandelingen. Het is mogelijk dat er een minimalistische regeling inzake openbaarheid uit de bus komt.

De Voorzitter gaat ervan uit dat er zoals een lid onderstreept een psychologisch aspect aan deze voorstelling van zaken vastzit. Indien men de ontworpen ordonnantie niet toepasselijk maakt op de louter Brusselse intercommunales geeft men de indruk - die in werkelijkheid verkeerd is - zoals een ander commissielid zeer goed heeft aangetoond - dat men ze buiten de toepassingsfeer van het beginsel van de openbaarheid houdt.

Een lid is van mening dat weliswaar moet worden vermeden dat onze Raad regelgevend optreedt in verband met de verenigingen van gemeenten waarvan het ambtsgebied de grenzen van het Gewest niet overschrijdt zonder te weten welke maatregelen zouden worden genomen ten aanzien van de andere verenigingen van gemeenten door en krachtens het samenwerkingsakkoord dat moet worden gesloten, doch dat alles erop wijst dat er geen grote meningsverschillen zullen zijn tussen de gewesten.

Er kan immers worden gedacht dat de gewesten, elk wat hem betreft, zullen aansluiten bij de bepalingen vervat in de wet van 11 april 1994. Het zal uiteraard niet het geval zijn met de overige punten die verband houden met de herziening van de wetgeving op de verenigingen van gemeenten.

Een lid is van oordeel dat het weliswaar de bedoeling is te zorgen voor de doorzichtigheid van de administratie maar dat ernaar moet worden gestreefd de tekst van de ordonnantie toepasselijk te maken op alle intercommunales. Met andere woorden moet ons doel er bij de onderhandelingen met de overige gewesten in bestaan te komen tot een tekst die gelijkt op die van de ontworpen ordonnantie.

Spreker wenst voorts dat aan de commissie gegevens worden verstrekt over de verschillen tussen de ontworpen ordonnantie en de federale wet enerzijds, en tussen deze ontworpen ordonnantie en de teksten die in de andere gewesten in gereedheid worden gebracht anderzijds.

De Voorzitter stelt voor dat deze vergelijking wordt gemaakt op het ogenblik dat de artikelsgewijze bespreking wordt gevoerd.

De Minister preciseert met betrekking tot de intercommunales dat het Waalse Gewest daarvan geen gewag maakt in zijn ontwerp. Het Vlaamse Gewest heeft tot dusver nog

pour la publicité de l'administration. Il propose que le projet s'applique d'emblée aux intercommunales strictement bruxelloises, mais que le régime prévu pour ces intercommunales soit éventuellement adapté par après en fonction de ce qui sera défini dans l'accord de coopération avec les autres Régions pour ce qui concerne la publicité.

Un membre se prononce lui aussi pour un régime unique en matière de publicité; toutefois, il estime qu'il ne faut pas préjuger de l'issue de négociation. En effet, il se pourrait que celle-ci débouche sur un régime minimaliste en matière de publicité.

Le président considère qu'il y a, comme l'a souligné un membre, un aspect psychologique à cette présentation des choses. Si on ne soumet pas les intercommunales strictement bruxelloises à l'ordonnance en projet, on donne l'impression - mais ce n'est pas vrai en réalité, comme l'a très bien démontré un autre membre - de les laisser en dehors du champ d'application du principe de la publicité.

Un membre est d'avis que s'il convient d'éviter que notre Conseil légifère à propos des associations de communes dont le ressort ne dépasse pas les limites de la Région sans savoir quelles dispositions seraient prises à l'égard des autres associations de communes par et en vertu de l'accord de coopération à conclure, tout porte à croire qu'en matière de publicité, il n'y aura pas de profondes divergences entre les Régions.

On peut penser en effet que les Régions s'aligneront, chacune en ce qui la concerne, sur les dispositions contenues dans la loi du 11 avril 1994. Il n'en sera évidemment pas de même pour les autres points qui concernent la révision de la législation organique sur les associations de communes.

Un membre considère que si l'objectif visé est la transparence de l'administration, il faut tendre à ce que le texte de l'ordonnance soit applicable à toutes les intercommunales. En d'autres termes, dans la négociation avec les autres Régions, notre objectif doit être d'arriver à un texte similaire à celui de l'ordonnance en projet.

L'intervenant souhaite par ailleurs qu'on fournisse à la Commission des indications concernant les différences existant entre l'ordonnance en projet et la loi fédérale d'une part, et entre cette ordonnance en projet et les textes en préparation dans les autres Régions d'autre part.

Le Président propose que cette comparaison se fasse au moment de la discussion article par article.

Le ministre précise, en ce qui concerne le sort des intercommunales, que la Région wallonne ne les a pas incluses dans son projet. Quant à la Région flamande, celle-ci n'a

geen standpunt bepaald. Volgens de Minister neemt iedereen in werkelijkheid een afwachtende houding in gelet op het feit dat de openbaarheid slechts een van de vele aspecten is in een meer algemene herziening van de wetgeving op de verenigingen van gemeenten.

De Minister herhaalt dat hij open staat voor de twee mogelijke oplossingen. Uiteindelijk moet men voor alle intercommunales tot een enkele regeling komen.

Een lid vindt dat het beter zou zijn de intercommunales niet in het ontwerp te behandelen. Hij twijfelt er immers aan dat men er in het samenwerkingsakkoord toe zal komen een strengere regeling op poten te zetten dan die welke in de ontworpen ordonnantie is opgezet. Psychologisch zou het bijgevolg moeilijk zijn aan de intercommunales te zeggen dat men terugkomt op wat tevoren is beslist.

De Voorzitter antwoordt hierop dat hij eraan twijfelt dat er weldra een akkoord over de intercommunales wordt gesloten. Het gaat niet zozeer om de strengheid van de regels als wel om het ontbreken van mogelijkheden om beroep in te stellen in geval van weigering.

Een lid vraagt hoeveel intercommunales een ambtsgebied hebben dat de grenzen van het Gewest overschrijdt.

De Minister antwoordt dat het ambtsgebied van ongeveer de helft verder reikt dan de grenzen van het Gewest. Hij voegt eraan toe dat de lijst van de intercommunales reeds ter kennis is gebracht van de leden van de commissie voor de binnenlandse zaken.

Een ander lid vraagt welk verband er bestaat tussen de ontworpen ordonnantie en de ordonnantie van 29 augustus 1991 inzake de toegang tot informatie met betrekking tot het milieu, dat uitvoering geeft aan de Europese richtlijn terzake. Hij vraagt de minister indien men erop toegezien heeft dat de beroepsprocedures vervat in de twee teksten in overeenstemming worden gebracht.

Ruimer bekeken wijst hij erop dat het principe van de openbaarheid een kleine revolutie teweeg brengt in de administratieve gebruiken. De doorzichtigheid wordt immers de algemene regel. Bijgevolg waarschuwt hij tegen het invoeren van te ruime uitzonderingen, waardoor het algemene beginsel zou kunnen worden uitgehold.

In verband met het eerste punt, wijst de Minister erop dat de ontworpen ordonnantie het algemeen kader vaststelt inzake openbaarheid. Dit sluit evenwel niet uit dat er nadere maatregelen worden genomen in de ene of de andere sector, met name op het vlak van het leefmilieu. Het spreekt vanzelf dat deze bijzondere bepalingen niet strijdig mogen zijn met de algemene regeling.

In verband met het tweede punt dat spreker aan de orde heeft gesteld, verklaart de Minister dat het niet de bedoeling

is jusqu'à présent pas de position arrêtée. En réalité, selon le ministre, tout le monde se tâte un peu, l'aspect de la publicité n'étant qu'un parmi d'autres d'une révision plus globale de la législation sur les associations de communes.

Le ministre répète qu'il est ouvert aux deux solutions envisagées; mais il faudra arriver in fine à une seule réglementation pour toutes les intercommunales.

Un membre considère qu'il vaudrait mieux ne pas inclure les intercommunales dans le projet. Il doute en effet que l'accord de coopération arrive à définir un régime de plus grande sévérité par rapport à ce qui est prévu dans l'ordonnance en projet. Psychologiquement, il serait donc difficile de revenir dire aux intercommunales qu'on revient en arrière par rapport à ce qui avait été décidé précédemment.

Le président réplique qu'il a des doutes quant au fait qu'il y ait prochainement un accord sur le sort des intercommunales. Ce n'est pas tant le problème de la sévérité des règles qui est en jeu que l'absence de recours possibles en cas de refus.

Un membre demande quel est le nombre d'intercommunales dont le ressort territorial dépasse les limites de la Région.

Le ministre répond que la moitié environ s'étend au-delà des frontières de la Région. Il ajoute que la liste des intercommunales a déjà été communiquée aux membres de la Commission de l'Intérieur.

Un autre membre demande quelle est la relation entre l'ordonnance en projet et l'ordonnance du 20 août 1991 sur l'accès à l'information relative à l'environnement, laquelle met en oeuvre une directive européenne en la matière. Elle demande au ministre si l'on a veillé à harmoniser les procédures de recours entre les deux textes.

De manière plus générale, elle souligne que le principe de la publicité introduit une petite révolution dans la pratique administrative. La transparence devient en effet la règle générale. Dès lors, elle met en garde contre l'introduction d'exceptions trop larges, qui risqueraient de vider le principe général de tout son sens.

En rapport avec le premier point, le ministre souligne que l'ordonnance en projet fixe le cadre général en matière de publicité. Cela n'exclut pas toutefois que l'on prenne des mesures plus précises dans l'un ou l'autre secteur, en l'occurrence dans le domaine de l'environnement. Mais il est évident que ces dispositions à caractère spécifique ne peuvent être en contradiction avec le cadre général.

En rapport avec le second point développé par l'intervenante, le ministre déclare que l'intention du législateur

van de wetgever is tot te ruime beperkingen te komen. Ook hij vindt dat deze nieuwe wetgeving een revolutie teweeg brengt in de gebruiken van de administratie en dat de mentaliteit in de administratie bijgevolg moet veranderen. Er zullen maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat de ambtenaren deze nieuwe gedragslijn volgen. Hij zegt dat er reeds circulaire worden voorbereid en dat er in de komende maanden werk zal worden gemaakt van de voorlichting.

Spreker is van oordeel dat het antwoord van de Minister op het eerste punt onvoldoende is. Hij herinnert eraan dat de ordonnantie van 29 augustus 1991 is vastgesteld met toepassing van een Europese richtlijn. Wat zal er gebeuren als er een discrepantie is tussen de ontworpen ordonnantie en de Europese richtlijn? Volgens hem kan de Regering zich niet onttrekken aan de Europese richtlijn.

Bovendien wijst spreker erop dat uit de lezing van de twee teksten blijkt dat de beroepsprocedures niet op dezelfde wijze geregeld zijn.

De Minister antwoordt hierop dat er blijkens de parlementaire voorbereiding geen tegenstrijdigheid is tussen de twee teksten.

De Voorzitter stelt voor dat de diensten van de Regering een beknopte nota opstellen waarin het parallelisme tussen de twee teksten wordt toegelicht.

De Minister verklaart dat hij deze nota voor de volgende vergadering zal indienen.

Een lid voegt hieraan toe dat indien er een normenconflict ontstaat men zich in de eerste plaats moet houden aan de hiërarchie van de normen. Zo de normen gelijkwaardig zijn, behoort men zich aan de volgende regels te houden:

- het bijzondere wijkt af van het algemene;
- wat later komt wijkt af van het vroegere.

Tot besluit herinnert de Voorzitter de Minister eraan dat men wacht op zijn nota over de vergelijking tussen de ordonnantie over de informatie over het leefmilieu en de ontworpen ordonnantie. Hij verzoekt de fracties hun standpunt ten aanzien van de intercommunales voor de volgende keer te verduidelijken.

Een ander lid vraagt dat men kennis zou kunnen nemen van de teksten die zijn ingediend of ontworpen zijn in de overige gewesten en gemeenschappen.

De Voorzitter stelt voor dat de diensten van de Raad een en ander onderzoeken.

*
* *

De Voorzitter vraagt de Minister of zijn diensten de nota die de commissie had gevraagd over de vergelijking tussen de ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van

n'était pas d'aboutir à des restrictions trop étendues. Il considère lui aussi que cette nouvelle législation introduit une révolution dans la pratique administrative, et qu'il faudra en conséquence arriver à une adaptation des mentalités dans l'administration. Des mesures seront prises pour faire en sorte que les fonctionnaires adoptent cette nouvelle vision des choses. Il déclare que des circulaires sont déjà en préparation, et que des efforts en matière de formation seront entrepris dans les mois qui viennent.

Un membre estime que la réponse du ministre sur le premier point est insuffisante. Il rappelle que l'ordonnance du 29 août 1991 a été prise en application d'une directive européenne. Que se passera-t-il s'il y a une contradiction entre l'ordonnance en projet et la directive européenne? Selon lui, le Gouvernement ne pourra pas se soustraire à la directive européenne.

En outre, l'intervenant souligne que de la lecture des deux textes, il apparaît que les procédures de recours ne sont pas organisées de manière identique.

Le ministre réplique que d'après les travaux préparatoires, il n'y a pas de contradiction entre les deux textes.

Le président propose que les services du Gouvernement fassent une courte note expliquant le parallélisme entre les deux législations.

Le ministre déclare qu'il déposera cette note pour la prochaine réunion.

Un membre ajoute que si un conflit de normes se pose, il faut s'en tenir tout d'abord à la hiérarchie des normes. S'il y a équivalence de normes, il faut s'en tenir aux règles suivantes:

- le spécial déroge au général;
- le postérieur déroge à l'antérieur.

En conclusion, le président rappelle au ministre qu'on attend sa note sur la comparaison entre l'ordonnance en matière d'information d'environnement et l'ordonnance en projet. Et il invite les groupes à clarifier, pour la fois suivante, leur position sur le sort à donner aux intercommunales.

Un membre demande que l'on puisse prendre connaissance des textes déposés ou en projet dans les autres régions et communautés.

Le président propose que les services du Conseil se chargent de cette recherche.

*
* *

Le président demande au ministre si ses services ont pu rédiger la note qui avait été demandée par la Commission sur la comparaison entre l'ordonnance de la Région de

29 augustus 1991 inzake de toegang tot informatie met betrekking tot het milieu en het ontwerp van ordonnantie betreffende de openbaarheid van bestuur hebben kunnen opstellen.

De Minister licht de inhoud van de nota toe (zie bijgaande tekst in bijlage).

Het voornaamste verschil tussen de twee ordonnanties heeft betrekking op het beroep. De ordonnantie inzake de toegang tot informatie met betrekking tot het milieu voorziet in een bijzondere procedure in geval wordt geweigerd informatie te verstrekken. De administratie die over de gegevens beschikt beslist immers niet of er al dan niet wettige redenen zijn om zich op het geheim te beroepen maar wel een orgaan dat daartoe in het leven wordt geroepen en bestaat uit leden die door de Brusselse Hoofdstedelijke Raad worden benoemd. Wellicht kan deze procedure model staan voor het ontwerp van ordonnantie dat wordt besproken. De Minister stelt voor dat deze kwestie wordt aangesneden wanneer het artikel van het ontwerp dat over het beroep gaat wordt onderzocht.

III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

Artikel 1

Artikel 1 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

Artikel 2

Een lid dient een amendement (nr. 13) in, dat ertoe strekt uit het 3° van dit artikel de intercommunales waarvan het werkgebied de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest overschrijdt, weg te laten.

Het lid brengt in herinnering dat er een samenwerkingsakkoord vereist is om het geval van deze verenigingen van gemeenten te regelen. Spreker is van mening dat dit echter niet mag beletten dat men vooruitgang boekt wat de andere intercommunales betreft. Tussen de Gewesten zijn er immers geen grondige meningsverschillen over de openbaarheid. Alles wijst er immers op dat de Gewesten, wat de grond van de zaak betreft, zich zullen conformeren aan de bepalingen in de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur.

Het lid herinnert er echter aan dat het feit dat men de intercommunales waarvan het werkgebied tot het Brussels Gewest beperkt is in het ontwerp opneemt, echter geen precedent is voor hetgeen in het kader van een meer algemene

Bruxelles-Capitale du 29 août 1991 sur l'accès à l'information relative à l'environnement et le projet d'ordonnance relatif à la publicité de l'administration.

Le ministre explique le contenu de la note (voir texte en annexe).

La différence principale entre les deux ordonnances concerne les voies de recours. L'ordonnance relative à l'information en matière d'environnement prévoit une procédure particulière en cas de refus de communication de l'information. En effet, ce n'est pas l'administration qui dispose des données qui décide s'il existe ou non des raisons légitimes d'invoquer le secret mais bien un organe spécialement institué à cet effet qui se compose de membres nommés par le Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale. Peut-être pourrait-on s'inspirer de cette procédure dans le projet d'ordonnance en discussion. Le ministre propose qu'on aborde cette question lorsqu'on examinera l'article du projet qui traite des voies de recours.

III. Discussion et votes des articles

Article 1er

Cet article est adopté à l'unanimité des 12 membres présents.

Article 2

Un membre dépose un amendement (n° 13). Cet amendement vise à exclure du 3° de cet article les intercommunales dont le ressort dépasse les limites du territoire de la Région de Bruxelles-Capitale.

L'intervenant rappelle qu'il faut un accord de coopération pour régler le cas de ces associations de communes. Cela ne doit pas, selon l'auteur, empêcher que l'on avance pour les autres intercommunales, car il n'y aura pas de profondes divergences entre les Régions sur le problème de la publicité. En effet, tout porte à croire que sur l'essentiel, les Régions s'aligneront, chacune en ce qui la concerne, sur les dispositions contenues dans la loi du 11 avril 1994 relative à la publicité de l'administration.

L'intervenant rappelle toutefois que le fait d'inclure les intercommunales dont le ressort territorial est limité à la Région bruxelloise dans le projet, ne constitue toutefois pas un précédent pour ce qui serait décidé dans le cadre d'une

hervorming van de organieke wetgeving op de verenigingen van gemeenten zou worden beslist.

De Minister zegt dat hij met dit amendement kan instemmen.

Een ander lid vraagt of dit amendement echt nodig is. Het 3° van artikel 2 bepaalt immers dat het ontwerp alleen van toepassing is op de intercommunales waarop het Brussels Hoofdstedelijk Gewest administratief toezicht uitoefent.

Het vorige lid antwoordt dat alle intercommunales, ongeacht het feit dat hun werkgebied al dan niet de grenzen van het Gewest overschrijdt, onder toezicht van het Gewest staan.

Een lid wenst uitleg over de wijze waarop het toezicht wordt uitgeoefend op de intercommunales waarvan het werkgebied de grenzen van het Gewest overschrijdt. Het lid brengt in herinnering dat het voorstel van ordonnantie dat momenteel in de Commissie voor Binnenlandse Zaken wordt besproken en dat betrekking heeft op de hervorming van de wetgeving op de verenigingen van gemeenten, geen enkele bepaling bevat over de toegang tot de informatie. Het lid zegt dat hij bijgevolg erg terughoudend staat tegenover het idee om de intercommunales waarvan het werkgebied de grenzen van het Gewest overschrijdt ambtshalve uit het ontwerp weg te laten. Het lid vraagt zich af of men het niet eens zou kunnen raken over een ruime interpretatie van het 3° van artikel 2, om aldus aan te sluiten bij hetgeen de indiener van het amendement wenst.

Een lid antwoordt dat de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bepaalt dat er niets kan geschieden zonder een voorafgaand samenwerkingsakkoord. In deze wet staat zelfs dat er in ieder geval een samenwerkingsakkoord gesloten wordt. En artikel 94, § 2 van dezelfde wet bepaalt dat de procedures, regelingen en feitelijke toestanden die bestaan op het ogenblik dat de wet van kracht wordt, van kracht blijven tot een samenwerkingsakkoord voor die aangelegenheid is gesloten. Dit betekent dat de Gewesten het algemeen toezicht uitoefenen op deze verenigingen van gemeenten, onder voorbehoud van een specifiek toezicht, ingesteld bij wet of bij gemeenschapsdecreet, voor de aangelegenheden die tot de exclusieve bevoegdheid van de federale overheid of van de Gemeenschappen behoren.

Een lid vraagt zich af of men de tekst van het 3° niet in de huidige versie zou kunnen behouden, ervan uitgaand dat deze slechts van toepassing zal zijn op de verenigingen van gemeenten waarvan het werkgebied de grenzen van het Gewest overschrijden wanneer het samenwerkingsakkoord van kracht zal worden. Is het, met andere woorden, nuttig en nodig deze verenigingen van gemeenten ambtshalve uit te sluiten?

Een lid antwoordt dat de verplichtingen die deze ontworpen ordonnantie aan de administratieve overheden oplegt,

réforme plus globale de la législation organique sur les associations de communes.

Le ministre déclare qu'il peut marquer son accord sur cet amendement.

Un autre membre demande si cet amendement est indispensable, dans la mesure où au 3° de l'article 2 on spécifie que le projet ne s'applique qu'aux intercommunales soumises à la tutelle administrative de la Région.

L'intervenant précédant répond que toutes les intercommunales, qu'elles dépassent ou non les limites de la Région, sont soumises à la tutelle régionale.

Un membre demande une explication sur la manière dont s'exerce la tutelle sur les intercommunales dont le territoire dépasse les limites de la Région. Il rappelle que dans le cadre de la proposition d'ordonnance en discussion à la Commission de l'Intérieur sur la réforme de la législation sur les associations de communes, il n'y a rien de prévu pour l'accès à l'information. Par conséquent, il se déclare assez réticent à l'idée d'exclure d'office les intercommunales dont le ressort territorial dépasse les limites de la Région. Il se demande si on ne pourrait pas s'entendre sur une interprétation large du 3° de l'article 2 pour aller dans le sens souhaité par l'auteur de l'amendement.

Un membre répond que la loi spéciale du 8 août 1980 relative aux réformes institutionnelles précise que rien ne peut se faire sans l'accord de coopération préalable. Cette loi parle même d'un accord de coopération dit obligatoire. Et suivant l'article 94, § 2, de la même loi, les procédures, règlements et situations de faits existant au moment de l'entrée en vigueur de la loi restent en vigueur jusqu'à la conclusion d'un accord de coopération pour cette matière. Cela signifie que les Régions exercent la tutelle générale sur ces associations de communes sous réserve de l'organisation d'une tutelle spécifique organisée par la loi ou le décret communautaire pour les matières qui sont de la compétence exclusive du fédéral ou des Communautés.

Un membre demande si on ne pourrait pas maintenir le texte du 3° tel quel, tout en partant de l'hypothèse que celui-ci ne s'appliquera qu'aux associations de communes qui dépassent les limites de la Région qu'au moment où l'accord de coopération entrera en vigueur. En d'autres termes, est-il utile et nécessaire d'exclure d'office ces associations de communes?

Un membre répond que dans la mesure où l'ordonnance en projet impose des obligations aux autorités administra-

zonder een voorafgaand samenwerkingsakkoord niet op de verenigingen van gemeenten waarvan het rechtsgebied de grenzen van het Gewest overschrijdt van toepassing kunnen zijn.

Het Gewest kan het juridisch stelsel dat op deze verenigingen van gemeenten van toepassing is niet eenzijdig wijzigen.

Een lid erkent dat men alle verenigingen van gemeenten a priori op gelijke voet moet behandelen. Het ontwerp dat nu besproken wordt, biedt echter het voordeel te voorzien in een beroepsprocedure. Zijn fractie stemt dan ook met het amendement in, te meer daar de Raad, door deze ordonnantie goed te keuren, zijn wil uit om te komen tot een identiek stelsel voor alle intercommunales en aldus de Regering verzoekt bij de onderhandelingen die weg te volgen, d.w.z. zich strikt of zo dicht mogelijk aan de tekst van de ordonnantie te houden.

De Minister zegt dat hij dit standpunt verdedigen wil, maar onderstreept dat men niet mag vooruitlopen op de standpunten die de andere Gewesten zullen innemen.

Een lid zegt dat ook zijn fractie met het amendement instemt. Het lid vraagt de indiener van het amendement echter de volgende zin van de verantwoording uit te leggen: "Het zeer beperkt risico dat de verenigingen van Brusselse gemeenten blijvend twee sterk verschillende stelsels inzake openbaarheid zullen naleven, naargelang hun rechtsgebied de grenzen van ons Gewest overschrijdt."

De indiener van het amendement zegt dat men weet dat de Gewesten het grondig oneens zijn welke punten bij een herziening van de wetgeving op de intercommunales aan bod moeten komen. Ze zijn het echter wel eens over het begrip toegang tot de informatie. Alles wijst erop dat de Gewesten zich zullen conformeren aan de bepalingen in de federale wet van 11 april 1994. Desnoods zou men, mocht men in een zware impasse verzeilen wat de intercommunales betreft, misschien een specifiek samenwerkingsakkoord kunnen sluiten wat de openbaarheid van bestuur betreft.

Een lid dringt erop aan dat de Raad op de hoogte wordt gehouden en de mogelijkheid krijgt zijn standpunt uit te drukken wat het samenwerkingsakkoord betreft waarover zal worden onderhandeld.

De Minister zegt dat niet strookt met de gangbare praktijk en ook in strijd is met het beginsel van de scheiding der machten. Het lijkt moeilijk de Raad tijdens de onderhandelingen op de hoogte te houden. Het akkoord zal echter aan de Raad worden voorgelegd, die het zal kunnen goedkeuren of verwerpen. De Minister belooft echter informeel contact te houden.

Een ander lid zegt dat ook zijn fractie met amendement nr. 13 instemt. Het lid wijst echter op een duidelijke tegenstrijdigheid in de verantwoording ervan, namelijk tussen de zin "we moeten dus vermijden dat onze Raad wetgevend

tives, celles-ci ne peuvent être d'application aux associations de communes dont le ressort territorial dépasse les limites de la Région sans un accord de coopération préalable.

La Région ne peut pas modifier unilatéralement le régime juridique qui s'applique à ces associations de communes.

Un membre reconnaît qu'à priori il vaudrait mieux traiter toutes les associations de communes de la même façon. Toutefois, le projet en discussion présente l'avantage de prévoir une procédure de recours. Aussi, son groupe marque son accord sur l'amendement. Et ce d'autant plus qu'en adoptant cette ordonnance en projet, le Conseil marque sa volonté d'avoir un système identique pour toutes les intercommunales et invite de la sorte le Gouvernement à négocier dans cette voie-là, c.à.d. en reprenant le texte de l'ordonnance ou en s'en approchant le plus possible.

Le ministre se déclare prêt à défendre cette position, mais souligne qu'on ne peut anticiper sur la position que prendront les autres Régions.

Un membre déclare que son groupe se rallie également à l'amendement. Il demande à l'auteur de l'amendement d'expliquer la phrase suivante de la justification: "il y a un risque minime de voir les associations de communes bruxelloises obéir durablement à deux régimes différents en matière de publicité selon que leur ressort dépasse ou non les limites du territoire régional."

L'auteur de l'amendement répond que l'on sait qu'il y a des dissensions importantes entre les Régions sur les points qui doivent faire l'objet d'une révision de la législation sur les intercommunales, sauf sur la notion d'accès à l'information. Tout porte à croire que les Régions s'aligneront sur les dispositions contenues dans la loi fédérale du 11 avril 1994. Au besoin, s'il y avait un blocage sérieux sur tout ce qui concerne les intercommunales, on pourrait peut-être arriver à un accord de coopération spécifique sur le plan de la publicité de l'administration.

Un membre insiste pour que Conseil puisse être tenu au courant et faire valoir son point de vue sur l'accord de coopération qui sera en négociation.

Le ministre répond que ceci est en opposition avec la pratique en vigueur, et aussi avec le principe de séparation des pouvoirs. Il paraît difficile de tenir le Conseil au courant tout au long des négociations. L'accord sera toutefois soumis au Conseil. Celui-ci disposera de la possibilité de l'approuver ou de le rejeter. Le ministre s'engage toutefois à maintenir un contact informel.

Un autre membre souligne que son groupe se rallie également à l'amendement n° 13. Mais il relève qu'il y a une contradiction apparente dans la justification de celui-ci entre la phrase où il est dit: "qu'il convient donc d'éviter que

optreedt voor de verenigingen van gemeenten waarvan het rechtsgebied de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet overschrijdt" en de zin die iets verder staat: "Drie redenen die pleiten voor een toepassing van de ontworpen ordonnantie op de verenigingen van gemeenten waarvan het rechtsgebied de grenzen van het Gewest niet overschrijdt".

De indiener van het amendement zegt dat het in principe niet raadzaam zou zijn de strikt Brusselse intercommunales in het ontwerp op te nemen. Het lijkt echter, alleen wat het aspect openbaarheid betreft, niet onredelijk de wetgeving onmiddellijk toch tot de strikt Brusselse intercommunales uit te breiden. De redenen hiervoor staan in de laatste twee paragrafen van de verantwoording.

Een lid zegt zich bij de stemming over het amendement te zullen onthouden indien het onmiddellijk in stemming wordt gebracht. Het lid wenst immers eerst de precieze draagwijdte van het amendement te onderzoeken alvorens een oordeel te vellen. Het lid is van mening dat er twee mogelijke interpretaties zijn van de wijze waarop het probleem van de intercommunales kan worden opgelost. Hij is het hoe dan ook niet eens met de ideeën die in de verantwoording van het amendement naar voor worden gebracht. Ze zijn in strijd met de filosofie zelf achter de regionalisering.

Aangezien de politieke situaties in de Gewesten ten zeerste kunnen verschillen, is er geen enkele reden om koste wat kost te vermijden dat er in elk Gewest een andere regeling zou bestaan.

Een lid brengt in herinnering dat meerdere leden van de Commissie een lijst van de Brusselse intercommunales hadden gevraagd.

De Minister antwoordt dat deze lijst bij het kabinet van de Minister-Voorzitter werd aangevraagd. Hij wijst er echter op dat de leden van de Commissie van Binnenlandse Zaken reeds een dergelijke lijst hebben ontvangen.

Een lid vraagt de Minister wat men in het 1° van dit artikel precies bedoelt met "de administratieve overheden welke afhangen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest". Zoals de Raad van State in zijn advies stelt, is het voor de voortzetting van de bespreking immers belangrijk te weten of een bepaling alleen van toepassing is op de gewestelijke overheden, of ook op de andere administratieve overheden. Het spreekt vanzelf dat het ministerie, zijn diensten en zijn pararegionale instellingen van type A, B, C of D tot deze categorie behoren. Maar tot welke categorie behoren het College dat belast is met het uitvoeren van de rechtsprekende bevoegdheden van de Provincie, de Agglomeratie of de gemeenten? Deze laatste lijken te worden uitgesloten. Artikel 4 van de federale wet bepaalt immers dat een koninklijk besluit de bemiddeling door de gemeentebesturen zal regelen voor de raadpleging of de verbetering van documenten op grond van deze wet.

notre Conseil légifère à propos des associations de communes dont le ressort ne dépasse pas les limites de la Région de Bruxelles-Capitale" et celle plus loin où il est dit: "trois raisons qui plaident en faveur d'une application de l'ordonnance en projet aux associations de communes dont le ressort ne dépasse pas les limites de la Région".

L'auteur de l'amendement répète qu'en principe, il ne serait pas indiqué d'inclure les intercommunales strictement bruxelloises dans le projet. Toutefois, et pour l'aspect de la publicité seulement, il ne paraît pas déraisonnable d'étendre tout de suite la législation aux intercommunales strictement bruxelloises pour les raisons qui sont énumérées dans les deux derniers paragraphes de la justification.

Un membre déclare qu'il s'abstiendra sur le vote de l'amendement si celui-ci est soumis au vote immédiatement. Il souhaite en effet pouvoir examiner la portée exacte de celui-ci avant de se prononcer. Il considère qu'il y a deux interprétations possibles sur la manière de résoudre le problème des intercommunales. De toute façon, il ne partage pas les idées avancées dans la justification de l'amendement. Celles-ci vont à l'encontre de la philosophie même de la régionalisation.

En effet, dans la mesure où il existe des situations politiques très différentes d'une Région à l'autre, on ne voit pas très bien pourquoi on devrait éviter à tout prix qu'il y ait des réglementations différentes d'une Région à l'autre.

Un membre rappelle que plusieurs membres de la Commission avaient demandé à pouvoir disposer d'une liste des intercommunales bruxelloises.

Le ministre répond que cette liste a été demandée au cabinet du ministre-président. Il souligne toutefois qu'une telle liste a déjà été communiquée aux membres de la Commission de l'Intérieur.

Un membre demande au ministre ce que l'on entend précisément par "autorité administrative dépendant de la Région" au 1° de cet article, car, comme le souligne le Conseil d'Etat dans son avis, il est important pour la suite de la discussion de savoir si une disposition est applicable exclusivement aux autorités régionales ou si elle s'étend également aux autres autorités administratives. S'il va de soi que le ministère et ses services ainsi que ses pararéglionaux de type A, B, C ou D font partie de cette catégorie, qu'en est-il du Collège chargé d'exercer les compétences juridictionnelles de la province, de l'Agglomération ou des communes. Il semble que ces dernières en soient exclues, dans la mesure où l'article 4 de la loi fédérale précise qu'un arrêté royal règlera l'intervention des administrations communales en vue de la consultation ou de la rectification de documents sur la base de cette loi.

De Minister antwoordt dat de gemeenten niet worden beschouwd als een administratieve overheid, zoals bedoeld in het 1° van dit artikel. Hij heeft vernomen dat het federale Ministerie van Binnenlandse Zaken werkt aan een voorontwerp van wet betreffende de openbaarheid van de bestuurs-handelingen van de gemeenten en de provincies. Worden dus beschouwd als administratieve overheden: het ministerie, zijn diensten en de pararegionale instellingen. Wat de OCMW's betreft, zijn het de Gemeenschappen die wetgevend moeten optreden, d.w.z. voor het tweetalig Brussels Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Een lid vraagt of de Agglomeratie als een gewestelijke overheid moet worden beschouwd of, in tegendeel, als een gemeentelijke overheid.

Een lid is van mening dat men voor de Agglomeratie dezelfde redenering moet aanhouden als voor de gemeenten. Met andere woorden, het Gewest kan slechts het toezichts- en financieringsstelsel ervan wijzigen. Daarentegen behoren alle andere bepalingen van de gemeentewet tot de federale bevoegdheid. De toestand van de Agglomeratie is enigszins bijzonder, omdat deze niet langer aan toezicht onderworpen is. De gewestelijke organen oefenen immers de agglomeratiebevoegdheden uit. De Agglomeratie blijft echter een instelling met eigen rechtspersoonlijkheid, geregeld bij de federale wet.

De Minister wijst erop dat de Agglomeratie in de praktijk geen documenten meer opstelt. Alle documenten komen van gewestelijke ambtenaren.

De vorige spreker meent dat het, uit veiligheidsoverwegingen, raadzaam zou zijn een verordening op te stellen met dezelfde bepalingen als deze van de ordonnantie.

De Voorzitter zegt dat het, gelet op de verwarring omtrent de instellingen, absoluut raadzaam is de Agglomeratie als een instelling van het Gewest te beschouwen. Desnoods zou men aan het 1° een zinsdeel kunnen toevoegen, luidend: "met inbegrip van de Agglomeratie".

Een lid zegt dat, indien het Gewest dit probleem niet oplost, de federale overheid het wel eens in zijn plaats zou kunnen oplossen, wat veel erger zou zijn.

Een ander lid wenst duidelijkheid omtrent dit probleem en vraagt de Minister een duidelijk antwoord op deze vraag.

De Minister herhaalt dat, feitelijk, alleen nog gewestelijke documenten de administratieve overheden verlaten, op één uitzondering na, namelijk de documenten van de ambtenaar die als ontvanger van de Agglomeratie fungeert. Men zou dus, in het uiterste geval, wetten of verordeningen moeten maken voor het geval deze ene ambtenaar documenten opstelt, wat enigszins absurd is. Bijgevolg stelt de Minister voor de Agglomeratie niet in het ontwerp op te nemen.

Le ministre répond que les communes ne sont pas considérées comme une autorité administrative au sens du 1° de cet article. Il a appris qu'un avant-projet de loi sur la publicité des actes administratifs des communes et des provinces est en préparation au niveau du ministère fédéral de l'Intérieur. Sont donc considérées comme autorités administratives, le ministère et ses services ainsi que les pararégionaux. Pour les CPAS, se sont les Communautés qui doivent légiférer, c.à.d. pour la région bilingue de Bruxelles, la Commission communautaire commune.

Un membre demande si l'Agglomération doit être assimilée à une autorité régionale, ou au contraire à une autorité communale.

Un membre considère que pour l'Agglomération, il faut tenir le même raisonnement que pour les communes. En d'autres termes, la Région ne peut modifier que le régime de tutelle et de financement de celle-ci. En revanche, toutes les autres dispositions de la loi communale relèvent du pouvoir fédéral. La situation de l'Agglomération est un peu particulière, parce que celle-ci n'est plus soumise à tutelle, puisque ce sont les organes régionaux qui exercent les compétences de l'Agglomération. Mais l'Agglomération reste une institution avec une personnalité juridique distincte, et organisée par la loi fédérale.

Le ministre fait valoir que, pratiquement, il n'y a plus de documents émanant de l'Agglomération. Tous les documents proviennent de fonctionnaires régionaux.

L'orateur précédent considère que par mesure de sécurité, il serait préférable d'élaborer un règlement reprenant les mêmes dispositions que celles de l'ordonnance.

Le président déclare que compte tenu de la confusion des organes, il y a tout lieu d'interpréter que l'Agglomération fait partie des organes de la Région. A la limite, on pourrait ajouter un bout de phrase au primo spécifiant "y compris l'Agglomération".

Un membre soulève que si la Région ne règle pas ce problème, le pouvoir fédéral pourrait s'en emparer, ce qui serait d'autant plus grave.

Un autre membre demande que l'on fasse toute la clarté sur ce problème. Il demande que le ministre apporte une réponse précise à cette question.

Le ministre répète que, dans les faits, ce ne sont plus que des documents régionaux qui sortent de l'administration, sauf le cas du fonctionnaire qui exerce les fonctions de receveur de l'Agglomération. Il faudrait donc à la limite légiférer ou réglementer pour le cas des documents émanant de ce seul fonctionnaire, ce qui serait un peu absurde. En conséquence, le ministre propose de ne pas retenir l'Agglomération dans le cadre de ce projet.

De Voorzitter acht een verordening wijzer. Men moet immers vermijden dat de federale overheid het probleem van de Agglomeratie in de plaats van het Gewest oplost.

Een lid herhaalt dat men er beter zou van uitgaan dat de Agglomeratie tot onze bevoegdheid behoort en desgevallend een verordening zou moeten maken om het probleem van de toegang tot de bestuursdocumenten te regelen.

Een lid vindt het op zijn minst eigenaardig dat de ordonnantie, voor de aangelegenheden die niet aan het algemeen administratief toezicht van het Gewest zijn onderworpen, wel op de intercommunales maar niet op de gemeenten van toepassing is.

De vorige spreker wijst erop dat het 2° van artikel 2 betrekking heeft op de gemeenten, "de andere administratieve overheden". De ordonnantie kan niet ambtshalve op de gemeenten worden toegepast omdat de organieke wetgeving op de gemeenten een federale bevoegdheid is. Daarentegen wordt ze, wat de exclusieve bevoegdheden van het Gewest betreft, telkenmale toegepast wanneer dit ontwerp de openbaarmaking van de bestuurshandelingen verbiedt of beperkt.

De Minister bevestigt deze interpretatie.

Een lid zegt dat men, wat de Agglomeratie betreft, niet mag improviseren. Daar men de werkzaamheden hoe dan ook moet onderbreken, stelt hij voor dat de diensten van de Minister tegen de volgende vergadering het probleem van de Agglomeratie onderzoeken.

De Voorzitter acht dit een heel wijs voorstel. Het is immers goed te weten of het Gewest bevoegd is om de Agglomeratie in het ontwerp op te nemen of om een kleiner ontwerp van verordening goed te keuren dat verwijst naar de wetgeving waarin voorzien is voor het Gewest of om te weten of men de federale overheid deze aangelegenheid moet laten regelen.

Een lid herhaalt zijn vraag opdat er geen onduidelijkheid zou blijven bestaan: moet de Agglomeratie of het Rechtscollege dat de Bestendige Deputatie moet vervangen, al dan niet worden opgenomen onder de administratieve overheden die in het 1° van artikel 2 zijn vermeld?

*
* *

De Voorzitter brengt in herinnering dat de Regering op het einde van de jongste vergadering werd gevraagd na te gaan of de Agglomeratie en het Rechtscollege dat de Bestendige Deputatie van Brabant moet vervangen, al dan niet bij de "administratieve overheden" in het 1° van artikel 2 opgenomen moeten worden.

De Minister zegt dat de Agglomeratie niet in artikel 2 moet worden vermeld, om de volgende redenen:

Ten eerste, omdat de administratieve bevoegdheden van de Agglomeratie door het Ministerie van het Brussels Hoofd-

Le président trouve lui que la solution qui consiste à prendre un règlement est plus sage, dans la mesure où il faut éviter que le pouvoir fédéral ne résolve le problème de l'Agglomération à la place de la Région.

Un membre répète qu'il vaudrait mieux considérer que l'Agglomération relève de notre compétence, et prendre, le cas échéant, un règlement pour le problème de l'accès aux documents administratifs.

Un membre trouve pour le moins curieux que l'ordonnance s'applique aux intercommunales et pas aux communes dans les matières qui sont soumises à la tutelle administrative générale de la Région.

L'orateur précédent fait observer que les communes sont visées par le 2° de l'article 2, c.à.d. les "autres autorités administratives". L'ordonnance ne peut s'appliquer d'office aux communes parce que la législation organique sur les communes relève du pouvoir fédéral. En revanche, elle s'applique à chaque fois lorsque, pour les compétences qui relèvent exclusivement de la Région, le présent projet interdit ou limite la publicité des actes administratifs.

Le ministre confirme cette interprétation.

En ce qui concerne l'Agglomération, un membre propose de ne pas improviser en cette matière. Comme il faut de toute façon interrompre les travaux, il propose que d'ici à la réunion prochaine, les services du ministre examinent le problème de l'Agglomération.

Le président déclare que cette suggestion est selon lui assez sage. En effet, il convient de savoir si la Région est compétente, soit pour inclure l'Agglomération dans le projet, soit pour faire adopter un petit projet de règlement renvoyant à la législation prévue pour la Région, ou s'il faut laisser au pouvoir fédéral le soin de régler la matière.

Un membre répète sa question pour que celle-ci soit bien claire: est-ce que l'Agglomération et le Collège juridictionnel prévu pour remplacer la députation permanente doivent être inclus ou non dans les "autorités administratives" reprises au primo de l'article 2.

*
* *

Le président rappelle qu'à l'issue de la dernière réunion, il avait été demandé au Gouvernement d'examiner si l'Agglomération et le Collège juridictionnel prévu pour remplacer la députation permanente du Brabant doivent être inclus ou non parmi les autorités administratives reprises au 1° de l'article 2.

Le ministre précise qu'il n'y a pas lieu de mentionner l'Agglomération à l'article 2 pour les raisons suivantes:

Tout d'abord, les compétences administratives de celle-ci sont exercées par le ministère de la Région de Bruxelles-

stedelijk Gewest worden uitgeoefend. Bovendien blijft de federale overheid bevoegd voor de organieke wetgeving op de agglomeraties en federaties van gemeenten. En ten slotte is de ordonnantie, onder bepaalde voorwaarden, van toepassing op de administratieve overheden die niet onder het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ressorteren.

Het College dat de rechtsprekende bevoegdheden van de Provincie overneemt, valt niet onder de toepassing van de ordonnantie, precies omdat het een rechtsprekend orgaan is.

Amendement nr. 13 wordt aangenomen met 8 stemmen, bij 3 onthoudingen.

Artikel 2, aldus geamendeerd, wordt aangenomen met 8 stemmen, bij 4 onthoudingen.

Artikel 3

Artikel 3 wordt aangenomen met 8 stemmen, bij 4 onthoudingen.

Artikel 4

Een lid legt de draagwijdte van amendement nr. 14 uit.

Dit amendement strekt ertoe de tekst van dit artikel te conformeren aan de tekst van het overeenstemmende artikel in de wet van 11 april 1994.

Wat het tweede lid betreft, gaat het niet alleen om de conformiteit van de tekst. In het tweede lid wordt ook gepreciseerd dat de Regering niet langer bevoegd is de gewestelijke administratieve overheden al dan niet toe te laten een vergoeding te eisen. Deze die niet onder het rechtstreekse gezag van de Regering vallen (de pararegionale instellingen bijvoorbeeld) zullen vrij kunnen beslissen een vergoeding te vragen, met dien verstande dat deze vergoeding de kostprijs niet mag overschrijden.

De Minister zegt dat hij met dit amendement kan instemmen.

Een lid zegt dat hij wenst dat men het begrip "kostprijs" preciseert. Hij wijst erop dat, in het kader van de organieke ordonnantie op de ruimtelijke ordening, een aantal gemeenten enigszins uit de pan rijzende tarieven hebben toegepast, om te voorkomen dat sommige personen afschriften van documenten vragen.

Het lid vraagt dus dat de Minister er zich toe verbindt te preciseren wat men verstaat onder kostprijs of dat de Regering zelf de tarieven vaststelt. Men moet immers vermijden dat een aantal diensten dit argument aanwenden om de deur tot de raadpleging te sluiten.

Capitale. De plus, c'est l'autorité fédérale qui reste compétente pour la législation organique sur les agglomérations et fédérations de communes. Enfin, l'ordonnance, sous certaines modalités, est d'application sur les autorités administratives qui ne dépendent pas de la Région de Bruxelles-Capitale.

Quand au Collège qui reprend les compétences juridictionnelles de la province, celui-ci ne tombe pas sous l'application de l'ordonnance, précisément parce qu'il s'agit d'un organe juridictionnel.

L'amendement n° 13 est adopté par 8 voix et 3 abstentions.

L'article 2 ainsi amendé est adopté par 8 voix et 4 abstentions.

Article 3

L'article 3 est adopté par 8 voix et 4 abstentions.

Article 4

Un membre explique la portée de l'amendement n° 14.

- Cet amendement vise à mettre la rédaction de cet article en concordance avec l'article correspondant de la loi du 11 avril 1994.

En ce qui concerne l'alinéa 2, outre la mise en conformité du texte, il y est précisé qu'il n'appartient plus au Gouvernement d'autoriser ou non les autorités administratives régionales à réclamer une rétribution. Celles qui ne sont pas sous l'autorité directe du Gouvernement (par exemple, les pararégaux) pourront décider librement de demander une rétribution, étant entendu que celle-ci ne pourra excéder le prix coûtant.

- Le ministre déclare qu'il est d'accord avec l'amendement proposé.

Un membre souhaite que l'on précise la notion de "prix coûtant". Il souligne que, dans le cadre de l'ordonnance organique sur l'aménagement du territoire, certaines communes ont en quelque sorte pratiqué des tarifs exorbitants de manière à éviter que certaines personnes ne demandent copie de documents.

Il demande donc que le ministre s'engage à préciser ce que l'on entend par prix coûtant ou que le Gouvernement décide lui-même de la tarification. En effet, il faut éviter que certains services utilisent cet argument pour fermer la porte à la consultation.

Een ander lid zegt dat het niet mogelijk is een eenheids-prijs voor de afschriften te bepalen. De prijs hangt immers af van de aard van het document en van het aantal afschriften dat men neemt. Alle gewestelijke administratieve overheden staan hoe dan ook onder toezicht. Desnoods zal de Regering moeten ingrijpen.

Een ander lid deelt de mening van deze spreker. De kostprijs van de dienstverlening kan sterk verschillen, afhankelijk van de uitrusting waarover men beschikt om kopieën te maken en de tijd die de ambtenaar eraan besteedt. Bovendien is het haast onmogelijk de werkelijke kostprijs van elk afschrift te bepalen. Men zou immers alle kosten moeten kennen, met inbegrip van de kost voor de afschrijving van het materieel.

In werkelijkheid houdt men in de meeste gevallen slechts rekening met de prijs van het papier en met het onderhoud van de fotokopieerapparaten.

Een ander lid wenst echter dat de Minister een definitie van het begrip kostprijs geeft.

De Minister zegt dat men het moet houden bij de materiële kostprijs van de kopie, d.w.z. de drukkosten en de vergoeding voor de tijd die aan het nemen van kopieën wordt besteed.

Een lid zegt dat het alleen om de rechtstreekse kosten gaat. Men kan immers moeilijk rekening houden met de indirecte kosten, nl. de afschrijving van het materieel. Men weet immers niet van tevoren hoeveel afschriften zullen worden genomen.

Amendement nr. 14 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

Artikel 4, aldus geamendeerd, wordt aangenomen met eenzelfde stemming.

Artikel 5

Een lid zegt terughoudend te staan tegenover het feit dat in elke briefwisseling het adres wordt vermeld van de ambtenaar die het dossier heeft behandeld. Deze ambtenaar is niet per se degene die de beslissing neemt. Dikwijls zijn meerdere personen bij een dossier betrokken. Men moet bijgevolg een onderscheid maken tussen de persoon of de instantie die de beslissing neemt en de persoon die men eventueel kan contacteren om informatie over het dossier te bekomen. Het adres dat moet worden vermeld, moet dus dit zijn van de overheid die de beslissing heeft genomen. Dit belet niet dat men in het briefhoofd het telefoonnummer kan vermelden van de ambtenaar die meer informatie over het dossier kan verstrekken.

Een ander lid meent te weten dat het adres in kwestie wel degelijk het adres van de bevoegde dienst is. Dit lid wenst

Un autre membre déclare qu'il paraît impossible de fixer un prix unique pour la rétribution des copies. Cela dépend, en effet, de la nature du document et du volume de copies à réaliser. De toute façon, toutes les autorités administratives régionales sont soumises à la tutelle. Il appartient au Gouvernement d'intervenir, le cas échéant.

Un autre membre partage l'avis de cet intervenant. Le coût du service peut varier très fortement en fonction de l'équipement dont on dispose pour faire les copies et du temps que le fonctionnaire va passer à cette activité. Par ailleurs, il est à peu près impossible de déterminer le coût réel de chaque copie effectuée. En effet, il faudrait dans ce cas pouvoir comptabiliser tous les coûts, en ce compris celui de l'amortissement du matériel.

En réalité, dans la plupart des cas, on ne tient compte que du prix du papier et de l'entretien des photocopieuses.

Un autre membre souhaite cependant que le ministre donne une définition du prix coûtant.

Le ministre déclare qu'il faut s'en tenir au coût matériel de la copie, c'est-à-dire les frais d'impression et la rémunération du temps consacré à faire les copies.

Un membre précise qu'il s'agit uniquement des coûts directs. En effet, il est difficile d'y inclure les coûts indirects, notamment d'amortissement du matériel, puisqu'on ne connaît pas à l'avance le nombre de copies que l'on devra faire.

L'amendement n° 14 est adopté à l'unanimité des 12 membres présents.

L'article 4 ainsi amendé est adopté par un vote identique.

Article 5

Un membre déclare qu'il est réticent à ce qu'on indique l'adresse du fonctionnaire qui a traité le dossier, dans toute correspondance. Ce fonctionnaire n'est pas nécessairement celui qui prend la décision. Plusieurs personnes interviennent bien souvent dans le cheminement d'un dossier. Il faut dès lors faire une différence entre la personne ou l'instance qui prend la décision et la personne que l'on peut éventuellement contacter pour recevoir certaines informations sur le dossier. L'adresse à mentionner doit donc être celle de l'autorité qui prend la décision. Cela n'empêche pas que l'on ajoute, dans l'en-tête de la lettre, l'indication du numéro de téléphone du fonctionnaire qui peut fournir de plus amples informations sur le dossier.

Un autre membre croit savoir que l'adresse est bien celle du service compétent. Ce membre souhaite, par ailleurs,

bovendien dat men ook de voornaam vermeldt van de ambtenaar die meer informatie kan verstrekken. In een dienst kunnen immers meerdere personen eenzelfde familienaam hebben. Ten slotte wenst het lid ook dat men de uren vermeldt tijdens dewelke de desbetreffende ambtenaar gecontacteerd kan worden.

Wat het adres betreft, preciseert de Minister dat dit, zoals de vorige spreker heeft gezegd, inderdaad het adres is van de dienst en niet van de ambtenaar die het dossier behandelt.

Een lid deelt de interpretatie van de Minister wat het adres betreft. Hij vraagt dit duidelijk in het verslag te noteren. Het lid stemt er eveneens mee in de voornaam te vermelden van de ambtenaar die meer informatie kan verstrekken. Het lid vreest daarentegen dat men, door de uren te vermelden tijdens dewelke deze ambtenaar kan worden gecontacteerd, het briefhoofd wat te log maakt.

Een lid zegt dat zijn amendement (nr. 15) inspeelt op de bekommernissen van de eerste spreker. Elke overheid moet immers de ambtenaar aanwijzen die het publiek informatie moet verstrekken. Dit hoeft niet per se de ambtenaar te zijn die het dossier behandelt. Een dossier kan trouwens door meerdere ambtenaren worden behandeld. En soms is de behandelende ambtenaar niet aanwezig. Het amendement van deze spreker strekt er bijgevolg toe alleen de persoon te vermelden die meer informatie over de briefwisseling in kwestie kan verstrekken.

Een lid stemt met het amendement in omdat het tegemoetkomt aan zijn bekommernis. Hij wijst erop dat het vaak gebeurt dat de hiërarchie niet op de hoogte is van de inhoud van een brief wanneer deze brief op naam van de ambtenaar wordt verstuurd. Het amendement biedt bovendien het voordeel elke overheid zelf te laten beslissen welke persoon het best het dossier nader kan toelichten.

De Minister zegt dat hij met het amendement instemt. Hij herhaalt dat het adres dit is van de bevoegde dienst die over het dossier beslist. Ten slotte zegt hij dat hij niet gekant is tegen het toevoegen van de voornaam van de ambtenaar.

Om elke dubbelzinnigheid te voorkomen, stelt een lid voor om voor het woord "adres", het woord "administratieve" in te voegen.

Het mondeling amendement dat er enerzijds toe strekt na de woorden "de naam," de woorden "de voornaam," in te voegen en er anderzijds toe strekt voor het woord "adres", het woord "administratieve" in te voegen, wordt aangenomen bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

Amendement nr. 15 op artikel 5, aldus geamendeerd, wordt aangenomen met eenzelfde stemming.

qu'on indique également le prénom du fonctionnaire qui peut fournir de plus amples informations, étant donné que, dans un service, il peut y avoir plusieurs personnes qui portent le même nom. Enfin, l'intervenant souhaite que l'on précise également les heures durant lesquelles on peut contacter le fonctionnaire en question.

En ce qui concerne l'adresse, le ministre précise que, comme l'a indiqué l'intervenant précédent, c'est l'adresse du service qui doit être indiquée et non celle de l'agent traitant.

Un membre partage l'interprétation donnée par le ministre en ce qui concerne l'adresse. Il demande que cela soit bien acté au rapport. Cet orateur est également d'accord pour que l'on précise le prénom du fonctionnaire qui peut fournir de plus amples informations. Par contre, il craint qu'en indiquant les heures durant lesquelles on peut contacter ce fonctionnaire, on n'alourdisse un peu trop l'en-tête de tout courrier.

Un membre déclare que son amendement (n° 15) rencontre les préoccupations du premier intervenant. En effet, il appartient à chaque autorité de désigner l'agent chargé de fournir l'information au public. Cela ne doit pas nécessairement être l'agent traitant. Il peut d'ailleurs y avoir plusieurs agents intervenant dans le traitement d'un dossier. Enfin, il se peut que l'agent traitant soit souvent à l'extérieur. En conséquence, cet intervenant propose via son amendement de ne mentionner que la personne qui est en mesure de fournir de plus amples informations sur la correspondance en question.

Un membre approuve l'amendement, car il rencontre la préoccupation qu'il avait exprimée. Il souligne que, lorsqu'on envoie un courrier au nom du personnel de l'agent, il arrive bien souvent que la hiërarchie ne soit pas au courant du contenu de ce courrier. L'amendement a, par ailleurs, l'avantage de laisser à chaque autorité le soin de décider elle-même qui est le mieux à même de fournir de plus amples informations sur la correspondance.

Le ministre déclare qu'il est d'accord avec l'amendement. Il répète, par ailleurs, que l'adresse est celle du service compétent pour décider du dossier. Enfin, il déclare qu'il n'a pas d'objection à ce qu'on ajoute également le prénom de l'agent.

Pour éviter toute ambiguïté, un membre propose qu'après le mot "adresse" on ajoute le mot "administrative".

L'amendement oral qui vise, d'une part, à ajouter les mots "le prénom" après le mot "nom", et, d'autre part, à ajouter le mot "administrative" après le mot "l'adresse", est adopté à l'unanimité des 12 membres présents.

L'amendement n° 15 et l'article 5 ainsi amendé sont adoptés par un vote identique.

Artikel 6

Een lid dient een amendement (nr. 16) in, dat ertoe strekt de tekst van dit artikel te conformeren aan de overeenkomstige bepaling van de federale wet. Er wordt voorgesteld na de woorden "met individuele strekking", de woorden "van een gewestelijke administratieve overheid" in te voegen.

Een lid vraagt of met de eventuele rechtsmiddelen hier alleen de rechtsmiddelen uit afdeling 2 van hoofdstuk IV van dit ontwerp worden bedoeld. Of gaat het over alle bestaande rechtsmiddelen?

De Minister zegt dat het over alle mogelijke rechtsmiddelen gaat.

Amendement nr. 16 wordt aangenomen met 10 stemmen, bij 3 onthoudingen.

Artikel 6, aldus geamendeerd, wordt aangenomen met eenzelfde stemming.

Artikel 6bis (nieuw)

Een lid geeft uitleg bij de draagwijdte van amendement nr. 6, dat ertoe strekt in het ontwerp een (nieuw) artikel 6bis in te voegen. Met dit amendement wensen de indieners dat alle studies waartoe het Brussels Hoofdstedelijk Gewest opdracht geeft aan de Griffie van de Raad worden bezorgd en dat de Griffie een register bijhoudt van de studies waartoe opdracht werd gegeven en deze ter beschikking van het publiek stelt. De indieners menen dat het jammer zou zijn de toegang tot deze wetenschappelijke en intellectuele rijkdom die deze studies vormen aan het toeval over te laten. De burger moet ze, in voorkomend geval, kunnen raadplegen en kennis kunnen nemen van de gevolgen die eraan werden gegeven.

De Minister zegt dat hij niet begrijpt waarom de indieners een regeling van actieve openbaarmaking willen opzetten voor één soort bestuursdocument. Hij brengt in herinnering dat de studies worden beschouwd als een bestuursdocument en dat de algemene regeling van de passieve openbaarheid erop van toepassing is. Hij vraagt dan ook, omwille de samenhang, het amendement te verwerpen.

Een van de indieners zegt dat men de studies niet met om het even welk bestuursdocument mag gelijkschakelen. De studies zijn meestal vrij duur en vergen een aanzienlijke intellectuele investering vanwege de administratie. Bijgevolg behoeven ze een bijzondere regeling wat de openbaarheid betreft.

Een ander lid wijst erop dat aldus de wetgevende macht ook een beter inzicht krijgt in het gebruik van deze studies. Deze moet een algemeen zicht hebben op de studies en over hun coherentie kunnen oordelen.

Article 6

Un membre dépose un amendement (n° 16), visant à mettre le texte de cet article en conformité avec la disposition similaire de la loi fédérale. Il est proposé d'ajouter les mots "émanant d'une autorité administrative régionale" après les mots "à portée individuelle".

A propos des voies éventuelles de recours, un membre demande s'il s'agit ici uniquement des voies de recours prévues à la section 2 du chapitre IV du présent projet, ou s'il s'agit de toutes les possibilités de recours existantes au-delà du présent projet.

Le ministre répond qu'il s'agit de toutes les voies de recours possibles.

L'amendement n° 16 est adopté par 10 voix et 3 abstentions.

L'article 6 amendé est adopté par un vote identique.

Article 6bis (nouveau)

Un membre explique la portée de l'amendement (n° 6) qui vise à introduire un article 6bis (nouveau) dans le projet. Par cet amendement, les auteurs souhaitent que toutes les études commanditées par la Région de Bruxelles-Capitale soient déposées au greffe du Conseil, celui-ci étant chargé de tenir un registre des études commanditées et de les mettre à la disposition du public. Les auteurs considèrent qu'il serait, en effet, déplorable de laisser l'accès à cette richesse scientifique et intellectuelle que constituent les études au fruit du hasard. Il faut que le citoyen puisse, le cas échéant, les consulter et connaître les suites qui leur ont été réservées.

Le ministre déclare ne pas comprendre les raisons pour lesquelles les auteurs souhaitent créer un régime de publicité active pour un seul type de document administratif. Il rappelle que les études sont considérées comme un document administratif et qu'elles tombent sous le régime général de la publicité passive. Dès lors, pour des motifs de cohésion, il demande le rejet de l'amendement.

Un des auteurs réplique que les études ne peuvent être assimilées à n'importe quel document administratif parce qu'elles supposent généralement une intervention financière importante, de même qu'un sérieux investissement intellectuel, de la part de l'administration. Dès lors, elles méritent un régime particulier de publicité.

Un autre membre souligne que, par ce biais, on pourrait également renforcer le contrôle du pouvoir législatif sur l'utilisation des études. Celui-ci doit avoir une vue d'ensemble sur les études et pouvoir juger de leur cohérence.

Een ander lid zegt dat men een onderscheid moet maken tussen de informatie aan het publiek en de controle die de Raad op de handelingen van de uitvoerende macht uitoefent. Het betreft hier twee totaal verschillende zaken, die verschillende controlemechanismen vereisen. De Raad kan trouwens op elk moment van de Regering eisen dat ze hem een inventaris van de studies voorlegt. Het is echter wel zo dat dit vaak enige tijd in beslag kan nemen.

Spreeker wijst erop dat, indien men voor de studies een bijzondere regeling opzet, men laat verstaan dat deze niet als bestuursdocument zoals bepaald in het 2° van artikel 3, worden beschouwd. De toegang tot de studies wordt echter wel door deze ordonnantie geregeld, met dien verstande dat er uitzonderingen zijn (bijvoorbeeld de bescherming van personen of het krediet van het Gewest) en dat er bepalingen zijn wat de inachtneming van de auteursrechten betreft.

Spreeker is er echter wel voor te vinden een andere ordonnantie te maken waarbij de inventaris van de studies en de controle die de Raad erop uitoefent, in het bijzonder wat de financiering ervan betreft, worden geregeld.

Een ander lid sluit zich daarbij aan. Het lid ontkent niet dat de raadpleging en de archivering van de studies voor problemen zorgt, maar is toch van mening dat men niet moet pogen dit probleem in het kader van een ordonnantie betreffende de openbaarheid van bestuur op te lossen. De informatie over de studies en de politieke controle door de Raad behoeven een afzonderlijke regeling.

Een van de indieners verdedigt het amendement door een bijkomend argument aan te voeren: door de studies aan de Griffie van de Raad te bezorgen, waarborgt men de duurzame archivering van deze studies. Wanneer men weet dat de meeste studies in de kabinetten blijven en dat deze, wanneer ze vervangen worden, "grote schoonmaak houden", dan kan men hier alleen maar vaststellen dat er een aanzienlijke intellectuele en financiële investering verloren gaat. Bovendien zijn de studies niet alleen een informatiemiddel voor de Raad, maar ook voor het publiek in het algemeen. Men begrijpt dus niet goed waarom men dit probleem niet in het kader van deze ordonnantie zou kunnen regelen.

Een lid zegt dat vooral de gewestelijk Regering het probleem van de archivering van de studies moet oplossen. Het bestuur zou een volledige inventaris van alle studies moeten opstellen, met inbegrip van de studies die door de pararegionale instellingen worden verwezenlijkt of de studies waartoe deze opdracht hebben gegeven.

Deze spreker waarschuwt tegen een te gemakkelijke toegang tot de studies, wat negatieve gevolgen kan hebben. Een voorbeeld: wanneer een maatschappij voor rekening van de Regering een studie heeft uitgevoerd en deze studie ter beschikking van elkeen wordt gesteld, zullen andere concurrerende maatschappijen de intellectuele arbeid van de eerste maatschappij kunnen benutten. Ook hij is van mening dat men dit probleem niet in dit ontwerp moet regelen.

Un autre membre déclare qu'il ne faut pas confondre l'information du public et le contrôle qu'exerce le Conseil sur les actes de l'exécutif. Il s'agit de deux ordres d'idées différents, ce qui implique des mécanismes de contrôle différents. Le Conseil peut d'ailleurs exiger à tout moment du Gouvernement qu'il lui remette un inventaire des études. C'est vrai que cela peut souvent prendre du temps.

L'orateur relève que, si l'on donne un régime particulier aux études, on laisse entendre que celles-ci n'entrent pas dans la définition du document administratif, telle que libellée à l'article 3, 2°. Or, l'accès aux études est bien couvert par la présente ordonnance, sous réserve bien entendu des exceptions prévues (par exemple, pour la protection des personnes ou du crédit de la Région) et des dispositions sur le respect des droits d'auteur.

L'orateur n'est toutefois pas opposé à ce qu'on règle par une autre ordonnance l'inventaire des études et le contrôle de celles-ci par le Conseil, et en particulier l'aspect de leur financement.

Un autre membre abonde dans le même sens. Il ne nie pas que la consultation et l'archivage des études posent problème, mais il estime qu'il ne faut pas essayer de résoudre cette question dans le cadre de l'ordonnance sur la transparence de l'administration. L'information sur les études et le contrôle politique du Conseil sur celles-ci doivent faire l'objet d'une réglementation à part.

Un des auteurs défend l'amendement en avançant un argument supplémentaire, à savoir qu'en garantissant la transmission des études au greffe du Conseil, on assure la pérennité de l'archivage de ces études. Quand on sait que la plupart des études restent dans les cabinets, et que ces derniers, lorsqu'ils sortent de fonction, font "la grande lessive de leurs dossiers", on constate malheureusement une perte gigantesque en termes d'investissement intellectuel et financier. En outre, les études ne constituent pas seulement un moyen d'information vis-à-vis du Conseil, mais également vis-à-vis du public en général. On ne voit donc pas très bien pourquoi on ne pourrait pas régler ce problème dans le cadre de la présente ordonnance.

Un membre considère que le problème de l'archivage des études doit avant tout être réglé au niveau du Gouvernement régional. Un inventaire complet de toutes les études, y compris de celles réalisées ou commandées par les pararegionaux, devrait être effectué au niveau de l'administration.

Cet intervenant met en garde contre un accès trop facile aux études, ce qui risquerait d'avoir des effets pervers. Par exemple, lorsqu'une société a réalisé une étude pour le compte de l'exécutif, si cette étude est mise à la disposition de tout le monde, d'autres sociétés concurrentes pourront bénéficier du travail intellectuel fourni par la première. Lui aussi estime qu'il ne faut pas régler ce problème dans le cadre du présent projet.

Een van de indieners antwoordt dat de tekst voldoende grendels bevat om de bezwaren van de vorige spreker te weerleggen, bijvoorbeeld wat de bescherming van het auteursrecht betreft. Hij onderstreept bovendien dat de inventaris het op zijn minst mogelijk zou maken elkeen van het bestaan van een studie op de hoogte te brengen, wat op dit ogenblik helemaal niet het geval is.

Een lid brengt in herinnering dat hij in september jl. alle leden van de Regering een schriftelijke vraag heeft gesteld om de volledige lijst van de verwezenlijkte studies te kunnen ontvangen. Op dit ogenblik hebben nog steeds niet alle Regeeringsleden hierop geantwoord. Het lid steunt eveneens het voorstel om een nieuwe tekst te maken, die het probleem van de inventaris en van de archivering van de studies zou regelen.

Een van de auteurs vraagt of de Commissie niet alleen het idee van het register zou kunnen behouden, d.w.z. de tweede paragraaf van het amendement.

De Minister zegt dat het wetgevingstechnisch niet aangegeven is beide problemen te mengen. Hij is echter niet a priori tegen een inventaris van de studies.

Een lid vraagt in het verslag de inventaris op te nemen van alle studies die tot op heden op vraag van de Regering werden verwezenlijkt. Het lijkt immers moeilijk denkbaar dat de Regering geen bijgewerkte lijst heeft van de studies die tot op heden werden verwezenlijkt, vooral wanneer men weet hoeveel dergelijke studies wel kosten.

Een lid vraagt zich af of men de tweede paragraaf van het amendement niet zou kunnen behouden door de preciseren dat de Griffie van het Gewest een register bijhoudt van de studies waartoe de gewestelijke administratieve overheden opdracht hebben gegeven en die "ter beschikking van het publiek wordt gesteld". Met andere woorden, de inventaris bij de Griffie zou slechts die studies bevatten die ter beschikking van het publiek worden gesteld. Aldus blijft men trouw aan het idee van mededeling aan het publiek en treedt men het beginsel dat sommige studies om diverse redenen geheim moeten blijven niet onmiddellijk met voeten. En dit laat toe de toegang tot deze informatie op een welbepaalde plaats te centraliseren.

Een lid zegt dat niet de Raad maar het bestuur deze lijst moet opstellen. Men zou dus eerder de Regering moeten verplichten een register bij te houden.

De Minister zegt dat hij daar niet a priori tegen is. Hij wenst echter zijn collega's te raadplegen alvorens het amendement aan te nemen.

De Voorzitter zegt dat het nieuwe amendement (nr. 19) als volgt zou luiden: "De Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdt een register bij van de door de gewestelijke administratieve overheden bestelde studies die ter beschikking van het publiek worden gesteld".

Un des auteurs répond qu'il y a suffisamment de verrous dans le texte pour rencontrer les objections soulignées par l'orateur précédent, par exemple pour protéger les droits d'auteur. Il souligne, par ailleurs, que l'inventaire permettrait au moins de mettre tout le monde au courant de l'existence d'une étude, ce qui est loin d'être le cas actuellement.

Un membre rappelle qu'il avait posé une question écrite à tous les membres du Gouvernement en septembre dernier, pour recevoir la liste complète des études réalisées. A ce jour, il n'a toujours pas reçu de réponse de la part de tous les membres du Gouvernement. Cet intervenant se rallie lui aussi à l'idée de prévoir un nouveau texte qui réglerait le problème de l'inventaire et de l'archivage des études.

Un des auteurs demande si la Commission ne pourrait pas retenir uniquement l'idée du registre, c'est-à-dire le paragraphe 2 de l'amendement.

Le ministre répond que, par souci légistique, il n'est pas cohérent de mêler les deux problématiques. Toutefois, il n'est pas opposé a priori à l'idée de l'inventaire des études.

Un membre demande que figure au rapport l'inventaire de toutes les études réalisées à ce jour à la demande de l'exécutif. Il paraît, en effet, difficilement imaginable que le Gouvernement n'ait pas tenu à jour la liste des études réalisées jusqu'à présent, notamment compte tenu du coût financier que celles-ci entraînent.

Un membre se demande si on ne pourrait pas retenir le paragraphe 2 de l'amendement, en précisant que le greffe de la Région tient un registre des études commanditées par les autorités administratives régionales "qui sont mises à la disposition du public". En d'autres termes, l'inventaire tenu au greffe ne reprendrait que les études mises à la disposition du public. De cette façon, on reste dans l'idée d'une communication au public et on ne porte pas atteinte, dans l'immédiat, au fait que certaines études doivent, pour différentes raisons, rester secrètes. Cela permet de centraliser, à un endroit déterminé, l'accès à cette information.

Un membre considère que ce n'est pas au Conseil mais à l'administration qu'il appartient de réaliser cette liste. Il faudrait donc plutôt obliger le Gouvernement à tenir un registre.

Le ministre déclare qu'il n'est pas opposé a priori à cette dernière suggestion. Toutefois, il souhaite consulter ses collègues avant d'accepter le sous-amendement.

Le président déclare que l'amendement nouveau (n° 19) serait libellé ainsi: "Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale tient un registre des études commanditées par les autorités administratives régionales, qui sont mises à la disposition du public."

Amendement nr. 6 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 2.

Daar meerdere fracties niet afkerig staan tegenover amendement nr. 19, beslist de Commissie dan ook het advies van de Regering af te wachten alvorens zich over dit amendement uit te spreken.

Het artikel wordt dus aangehouden.

Op de volgende vergadering zegt de Minister dat de Regering de tekst van dit amendement als volgt wenst te wijzigen: de woorden "die ...worden gesteld" te vervangen door de woorden "dat ...wordt gesteld".

Dit betekent dat het register van alle studies ter beschikking gesteld wordt van het publiek. Wil er iemand de studies raadplegen, dan moet hij de in deze ordonnantie voorgescreven procedure volgen.

Een lid verzoekt de Minister te preciseren hoe het register ter beschikking zal worden gesteld van het publiek. Hij wenst dat de Hoofdstedelijke Raad regelmatig een afschrift van dit register ontvangt.

De Minister antwoordt dat de Regering er zal voor zorgen dat het register op een welbepaalde plaats ter beschikking zal zijn.

Een lid wijst erop dat de door de Regering voorgestelde wijziging verder gaat dan het oorspronkelijke amendement. Volgens dit amendement bevatte het register enkel de studies die ter beschikking zijn van het publiek. De Regering is bereid een lijst mede te delen van alle door haar bestelde studies. Het lid is verheugt over dit standpunt van de Regering. Hij vraagt zich af of in de Franse tekst het woord "commanditées" niet moet vervangen worden door het woord "commandé".

Een lid zegt ontgoocheld te zijn door het antwoord van de Minister. Hij wenst dat de Minister de regels voor de toegang tot het register beter omschrijft. Zal het bijvoorbeeld mogelijk zijn om het register via een computer te raadplegen (listing)? Wie zal het register bijhouden? Zullen er bijzondere bepalingen zijn om de leden van de Hoofdstedelijke Raad toegang te verlenen tot het register?

De Minister antwoordt dat de diensten van de Kanselarij waarschijnlijk zullen belast worden met het bijhouden van het register.

Amendement nr. 19, zoals het gewijzigd werd door de Regering, wordt aangenomen met eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

Artikel 7

Een lid vraagt wat men moet verstaan onder "elk bestuursdocument ter plaatse inzien".

L'amendement n° 6 est rejeté par 11 voix contre 2.

Plusieurs groupes ayant un préjugé favorable à l'égard de l'amendement n° 19, la Commission décide dès lors d'attendre l'avis du Gouvernement avant de se prononcer sur celui-ci.

L'article est donc réservé.

A la séance suivante, le ministre déclare que le Gouvernement souhaite que le texte de l'amendement soit modifié comme suit: les mots "sont mises" sont remplacés par les mots "est mis".

C'est donc le registre de toutes les études qui est mis à la disposition du public. Si celui-ci demande à consulter les études, il doit le faire via la procédure prévue dans l'ordonnance.

Un membre invite le ministre à préciser comment le registre sera mis à la disposition du public. Il souhaite que le Conseil régional reçoive régulièrement une copie de ce registre.

Le ministre répond que le Gouvernement fera en sorte que le registre soit disponible à un endroit précis.

Un membre relève que la modification proposée par le Gouvernement va plus loin que l'amendement initial. En effet, là où ce dernier ne retenait dans le registre que les études mises à la disposition du public et non les autres, le Gouvernement se montre prêt à communiquer une liste de toutes les études commandées par lui. Il se réjouit de cette ouverture de la part du Gouvernement. Le membre se demande si le mot "commanditées" ne doit pas être remplacée par le mot "commandé".

Un membre se déclare déçu par la réponse du ministre en ce qui concerne les modalités d'accès au registre. Il invite une fois encore le ministre à préciser ces modalités. Est-ce qu'il sera, par exemple, possible de disposer de ce registre par voie informatique (listing)? Qui sera chargé de tenir ce registre? Prévoit-on des dispositions particulières pour l'accès des membres du Conseil régional au registre?

Le ministre répond que la tenue du registre sera probablement confiée au service de la chancellerie.

L'amendement n° 19, tel que modifié par le Gouvernement, est adopté à l'unanimité des 10 membres présents.

Article 7

Un membre demande ce qu'il faut entendre par "prendre connaissance sur place de tout document administratif".

De Minister antwoordt dat met "ter plaatse" wordt bedoeld de plaats waar de bestuursdocumenten zich bevinden. Dit sluit echter niet uit dat men de bestuursdocumenten op een bepaalde plaats kan samenbrengen. Het bestuur zou bijvoorbeeld in het Communicatiecentrum Noord een afzonderlijke loket kunnen oprichten, waaraan elke vraag tot raadpleging moet worden gericht.

Een ander lid wenst dat de Minister verduidelijkt wat men moet verstaan onder "bestuursdocument" en onder "bestuursdocument van persoonlijke aard". Bovendien is het lid van mening dat men strenger zou moeten zijn wat het verkrijgen van afschriften van documenten betreft. Hij illustreert dit met een voorbeeld. Men kan zonder problemen toelaten dat een persoon zich tot de toezichhoudende dienst van het Gewest richt om een stedenbouwkundig dossier te raadplegen en een kopie van een vergunning neemt. Men kan zelfs toelaten dat de persoon het volledige dossier raadpleegt. Het lijkt hem echter minder aanvaardbaar deze persoon toe te laten een kopie van alle stukken van het desbetreffende dossier te nemen, al was het maar omdat het Gewest of de gemeente geen eigenaar zijn van de plannen. Men kan zich dus inbeelden dat architecten kopieën komen nemen van plannen of projecten van hun collega's. De spreker wenst dat men duidelijk bepaalt van welke documenten kopieën kunnen worden genomen. Is het normaal dat men kopieën kan nemen van documenten waarvan de administratieve overheid niet de auteur is?

Een lid wenst te weten wat men in de tweede paragraaf moet verstaan onder de woorden "de verzoeker van een belang doet blijken".

Een lid wijst erop dat artikel 7 in feite overeenstemt met artikel 4 van de federale wet. De tekst van dit artikel 4 is niet helemaal dezelfde als de tekst van artikel 7 van dit ontwerp, omdat men in de federale wet een definitie heeft willen geven van hetgeen in de Grondwet wordt verstaan onder het recht om een bestuursdocument van een federale administratieve overheid te raadplegen en een kopie van het document te ontvangen.

Zoals het artikel opgesteld is, geeft het ten minste een duidelijke definitie, ook al valt de Franse formulering enigszins zwaar uit. Er dient terloops te worden opgemerkt dat de raadpleging enigszins beperkt wordt omdat ze ter plaatse moet geschieden.

Wat de documenten van persoonlijke aard betreft, moet de aanvrager een belang doen blijken. Uit de voorbereidende werkzaamheden bij de federale wet blijkt dat het moet gaan om het belang dat voldoende is om zich tot de Raad van State te kunnen wenden. Het gaat dus niet over een recht, maar over een actueel en reëel belang.

In de federale wet wordt geen onderscheid gemaakt tussen de raadpleging en de reproductie van een document. Het is echter mogelijk dat sommige documenten niet kunnen worden geraadpleegd en a fortiori slechts gedeeltelijk kunnen worden gekopieerd.

Le ministre répond qu'on entend par "sur place" l'endroit où se trouvent les documents administratifs. Cela ne signifie pas pour autant que l'on ne puisse pas regrouper ou concentrer les documents à un endroit déterminé. Par exemple, on pourrait imaginer que l'administration indique un guichet particulier au Centre de Communications Nord, où toute demande de consultation peut être adressée.

Un autre membre voudrait que le ministre précise ce qu'il faut entendre par "document administratif", et par "document administratif à caractère personnel". En outre, il estime qu'il faudrait être plus restrictif en ce qui concerne l'obtention de copies de documents. Il prend l'exemple suivant pour illustrer son propos. On peut aisément admettre que, lorsqu'une personne s'adresse au service de la tutelle de la Région pour obtenir la consultation d'un dossier d'urbanisme, il obtienne une copie d'un permis. On peut même admettre que la personne puisse consulter le dossier tout entier, mais il lui semble beaucoup plus délicat de permettre à cette personne de faire une copie de toutes les pièces du dossier en question. Ne fût-ce que parce que la Région ou la commune ne sont pas propriétaires des plans. On pourrait ainsi imaginer que des architectes viennent prendre des copies de plans ou de projets réalisés par l'un ou l'autre de leurs confrères. L'intervenant souhaite que l'on spécifie davantage le type de documents dont on peut prendre des copies. Est-il bien normal que l'on puisse prendre des copies de documents dont l'autorité administrative n'est pas l'auteur?

Un membre souhaite savoir ce qu'il faut entendre, au second alinéa, par les mots "le demandeur doit justifier d'un intérêt".

Un membre souligne que l'article 7 correspond en fait à l'article 4 de la loi fédérale. Si la rédaction de cet article 4 n'est pas totalement identique à celle de l'article 7 du présent projet, c'est parce que la loi fédérale entendait donner une définition de ce qu'on entend, dans la Constitution, par le droit de consulter un document administratif d'une autorité administrative fédérale, et de recevoir une copie du document.

La formulation de cet article a le mérite de donner une définition claire, même si la formulation en français est quelque peu lourde. On remarquera au passage que la consultation est quelque peu limitative, puisque celle-ci doit se faire sur place.

Pour les documents à caractère personnel, le demandeur doit justifier d'un intérêt. Selon les travaux préparatoires de la loi fédérale, il doit s'agir de l'intérêt requis pour introduire un recours au Conseil d'Etat. Il ne s'agit donc pas d'un droit, mais d'un intérêt actuel et réel.

La loi fédérale ne fait pas de distinction entre la consultation et la reproduction d'un document. Il arrive cependant que certains documents ne puissent être consultés et, a fortiori, copiés que de manière partielle.

Een ander lid wijst erop dat dit probleem van het onderscheid tussen de raadpleging en het afschrift reeds tijdens de bespreking van de ordonnantie op de stede bouw aan bod is gekomen. Hij brengt in herinnering dat men er het op dat ogenblik over eens was dat, wat de privé-gebouwen betreft, men alleen het bepalend gedeelte van de vergunning en eventueel de plannen van de gevels kon kopiëren, maar zeker niet de binnenplannen. Het lid vraagt in hoeverre de ontworpen ordonnantie kan afwijken van hetgeen ter zake in de organieke ordonnantie op de stede bouw is bepaald.

Het lid wijst een vorige spreker er bovendien op dat de amendementen nr. 8, 9 en 10 van zijn fractie ertoe strekken te voorzien in een regeling die de belangen moet beschermen van een bij een document betrokken derden.

Een lid is van mening dat de definitie in artikel 3 van "bestuursdocument" te ruim is. Als men een bestuursdocument definieert als "alle informatie waarover de overheid beschikt" dan opent men de deur naar misbruik. Dit betekent dat men om het even welk document van om het even welke administratieve overheid kan raadplegen en kopiëren.

De Minister zegt dat de bepalingen van artikel 9 aan de bezwaren van dit lid tegemoetkomen. Hij komt terug op artikel 7 en wijst erop, net zoals een ander lid, dat dit artikel de bepaling overneemt van artikel 4 van de federale wet. Wat de definitie van persoonlijk belang betreft, is hij van oordeel dat men aan dit begrip dezelfde interpretatie moet geven als de interpretatie die er in de federale wet aan wordt gegeven. Ten slotte erkent hij dat er in het ontwerp een parallel is tussen de raadpleging en de reproductie; m.a.w., men kan kopiëren wat men kan raadplegen en vice versa.

Een lid vraagt zich af of men, om een oplossing te vinden voor het bezwaar van een ander lid betreffende het recht om te kopiëren, niet zou kunnen overwegen artikel 10 te amenderen en er aldus voor te zorgen dat er in sommige gevallen geen kopieën kunnen worden genomen, maar dat het document wel kan worden geraadpleegd.

Een lid wijst erop dat de tekst van artikel 9 reeds toelaat een onderscheid te maken tussen raadpleging en afgifte van kopieën.

De Commissie beslist de discussie van dit punt voort te zetten wanneer artikel 9 wordt besproken.

De Regering dient een amendement (nr. 17) in. Dit amendement wordt aangenomen bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

Artikel 7, aldus geamendeerd wordt aangenomen met eenzelfde stemming.

Un autre membre relève que ce problème de la distinction entre la consultation et la copie a déjà été abordé lors de la discussion de l'ordonnance sur l'urbanisme. Il rappelle qu'à ce moment-là, on s'était mis d'accord sur le fait que, pour les bâtiments privés, l'on ne pouvait copier que le dispositif du permis et éventuellement les plans des façades, mais en tout cas pas les plans intérieurs. Il demande dans quelle mesure l'ordonnance en projet peut déroger à ce qui est prévu sur ce point dans l'ordonnance organique sur l'urbanisme.

Il souligne par ailleurs, à l'intention d'un intervenant précédent, que les amendements n°s 8, 9 et 10 que son groupe a déposés sont destinés à prévoir un mécanisme de protection des intérêts du tiers concerné par le document demandé.

Un membre considère que la définition donnée à l'article 3 de ce qu'est un document administratif est beaucoup trop large. Si l'on définit un document administratif comme étant "toute information dont dispose l'administration", on ouvre la porte, selon lui, à des abus. Cela signifie que l'on peut consulter et copier n'importe quel document qui passe dans les mains de toute autorité administrative.

Le ministre répond que les dispositions de l'article 9 permettent de rencontrer les objections soulevées par ce membre. Pour en revenir à l'article 7, il souligne, comme un autre membre, que cet article reprend la disposition de l'article 4 de la loi fédérale. En ce qui concerne la définition de l'intérêt personnel, il considère qu'il faut donner à ce terme la même interprétation que celle qui est donnée dans la loi fédérale. Enfin, il reconnaît qu'il y a dans le projet un parallélisme entre la consultation et la reproduction. En d'autres termes, on ne peut copier que ce qu'on peut consulter et vice versa.

Un membre se demande si, pour rencontrer l'objection émise par un autre membre à l'égard du droit de copie, on ne pourrait pas envisager d'amender l'article 10 de manière à refuser, dans certains cas, la délivrance de copies, alors que la consultation, elle, serait autorisée.

Un membre souligne que, le libellé de l'article 9 permet déjà de faire une différence entre la consultation et la délivrance de copies.

La Commission décide de poursuivre la discussion sur ce point lorsqu'elle abordera l'article 9.

Le Gouvernement dépose un amendement (n° 17). Celui-ci est adopté à l'unanimité des 12 membres présents.

L'article 7 amendé est adopté par un vote identique.

Artikel 8

De Regering dient een amendement (nr. 18) in dat ertoe strekt de bepaling van artikel 8 te laten overstemmen met de overeenkomstige bepaling in de federale wet.

Een lid wijst erop dat het overeenkomstig artikel van de federale wet duidelijk bepaalt dat de documenten die in een archief zijn opgeslagen kunnen worden geraadpleegd. Moet men hieruit afleiden dat de Regering met dit ontwerp niet wenst dat men toegang heeft tot de documenten die in een archief zijn opgeslagen?

De federale Regering heeft deze woorden in haar tekst opgenomen om te voorkomen dat men, gelet op het feit dat het archief zich op verschillende plaatsen op het grondgebied bevindt, te vlug het voorwendsel zou aanwenden dat men een document niet gemakkelijk kan terugvinden om de raadpleging te weigeren. Zoals verder in de teksten wordt gepreciseerd, heeft dit uiteraard geen betrekking op de documenten van het Algemeen Rijksarchief waarvoor de plicht tot geheimhouding geldt.

Een lid vraagt op welk ogenblik een document in het archief terechtkomt. Met andere woorden, welke termijn moet er worden in acht genomen alvorens een dossier te archiveren?

De Minister antwoordt dat een dossier gearhiveerd wordt wanneer het gesloten wordt.

Hetzelfde lid vraagt wie beslist een dossier naar het archief te zenden.

De Minister antwoordt dat dit in de praktijk van de dienst in kwestie afhangt.

Een ander lid vraagt zich af of men deze toevoeging werkelijk in de tekst moet opnemen.

Een ander lid zegt dat men, indien men zich afstemt op de tekst van de federale wet en men deze toevoeging weglaat, hieruit zou kunnen afleiden dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet wenst dat men zijn archief raadpleegt.

De Minister zegt dat men er mag van uitgaan dat voor elk voor bestuursdocument, zoals dit in de ordonnantie wordt bepaald, openbaarheid geldt, met de beperkingen die in dezelfde ordonnantie worden gesteld, ongeacht het feit of het document al dan niet in een archief zit. De Brusselse bestuursoverheid, die nog vrij jong is, beschikt trouwens over geen archief die door geheimhoudingsplicht worden beschermd.

Wat nog altijd het verschil tussen de tekst van de federale wet en de tekst van de ontworpen ordonnantie betreft, wijst een lid erop dat, naast de vermelding van het archief in artikel 5, de federale wet in artikel 11 bepaalt voor welke bestuursdocumenten die in het archief worden opgeslagen

Article 8

Le Gouvernement dépose un amendement (n° 18) pour assurer la cohérence de la disposition de l'article 8 avec la disposition équivalente de la loi fédérale.

Un membre relève que, dans l'article équivalent de la loi fédérale, on mentionne précisément que les documents consignés dans des archives peuvent être consultés. Doit-on en déduire que, dans le cas du présent projet, le Gouvernement ne souhaite pas que l'on puisse avoir accès aux documents consignés dans des archives?

Si le Gouvernement fédéral a mentionné le terme dans son texte, c'était pour éviter que, étant donné que les archives sont dispersées à différents endroits du territoire, on ne prenne trop facilement prétexte du fait qu'on ne puisse pas retrouver facilement un document pour refuser la consultation. Bien sûr, comme cela est précisé plus loin dans les textes, cela ne concerne pas les documents des archives générales du Royaume qui sont protégés par des obligations de secret.

Un membre demande à quel moment un document est envoyé aux archives. En d'autres termes, quel est le délai à respecter pour considérer qu'un dossier est envoyé aux archives?

Le ministre répond qu'un dossier est envoyé aux archives quand il est clôturé.

Le même membre demande alors qui décide de l'envoi d'un dossier aux archives.

Le ministre répond que cela dépend de la pratique du service.

Un autre membre se demande s'il est nécessaire de mentionner cet ajout dans le texte.

Un autre membre lui répond que, si l'on travaille par analogie avec le texte de la loi fédérale, on pourrait, en cas d'omission, en déduire que la Région de Bruxelles-Capitale ne désire pas que l'on consulte ses archives.

Selon le ministre, on peut considérer que tout document administratif tel que défini par l'ordonnance, est soumis à la publicité dans les limites de cette même ordonnance, qu'il soit déposé ou non aux archives. L'administration bruxelloise, qui est encore fort jeune, ne dispose d'ailleurs pas d'archives couvertes par le secret.

Toujours à propos de la différence entre le texte de la loi fédérale et celui de l'ordonnance en projet, un membre relève que, outre la mention aux archives à l'article 5, la loi fédérale précise, en son article 11, quels sont les documents administratifs déposés dans des archives par une autorité admi-

door een federale administratieve overheid, de verplichting tot raadpleging of reproductie geldig is.

Dit artikel bepaalt dat alleen de documenten die in de Algemene Rijksarchief of in het Staatsarchief van de provincies worden opgeslagen niet onder de toepassing van de federale wet op de openbaarheid van bestuur vallen. Met andere woorden, volgens de federale wet valt alles wat niet door de wettelijk opgezette regeling is beschermd onder toepassing van de wet op de openbaarheid van bestuur. Mag men bijgevolg hetzelfde onderscheid maken op het vlak van de Gemeenschappen en de Gewesten?

De vraag verwijst naar het nog steeds niet beslechte geschil over de bevoegdheden van de Gemeenschappen en de Gewesten om hun eigen regelgeving inzake archieven vast te stellen. Men gaat ervan uit dat ze tot dusver slechts niet beschermde archieven hebben.

De Voorzitter is van mening dat men deze kwestie beter niet aansnijdt zolang het juridisch geschil niet beslecht is.

De Minister preciseert nogmaals dat alle documenten van de gewestelijke administratieve overheden, met inbegrip van die welke zich in archieven bevinden, moeten kunnen worden geraadpleegd. Uiteraard vallen de documenten die in de archieven van het Koninkrijk worden opgeslagen onder de toepassing van de federale regeling inzake archieven.

De Minister antwoordt op een vraag van een ander lid dat deze ontworpen ordonnantie geen afbreuk doet aan meer specifieke bepalingen inzake openbaarheid, die in het kader van een andere ordonnantie zouden worden vastgesteld.

Een lid vraagt zich echter af wat er gebeurt indien er een discrepantie is met een vroegere bepaling die strenger is dan de ontworpen tekst.

De Minister stelt voor het woord archief niet in de tekst te vermelden, zolang men niet weet of het Gewest wel degelijk bevoegd is om een bijzondere regeling voor deze archieven op te zetten.

Een lid vraagt dat de Minister bevestigt dat elk bestuursdocument, onverschillig waar het zich bevindt, op een zolder of in een kelder, moet kunnen worden ingezien.

De Minister bevestigt deze interpretatie.

Hetzelfde lid wijst bovendien op een ander verschil met de tekst van de federale wet. In het vierde lid staat te lezen dat de administratieve overheid de verzoeker in kennis moet stellen van het feit dat ze niet bevoegd is of dat ze het bestuursdocument niet onder zich heeft. Alleen deze tweede voorwaarde staat in de federale wet.

Spreker is van mening dat de tekst van het ontwerp van ordonnantie beter is omdat het geen zin heeft dat een

nistrative fédérale qui sont soumis à l'obligation de consultation ou de reproduction.

Cet article dispose que seuls les documents déposés aux archives générales du Royaume ou aux archives de l'Etat dans les provinces, ne tombent pas sous l'application de la loi fédérale sur la publicité de l'administration. En d'autres termes, selon la loi fédérale, tout ce qui n'est pas protégé par le régime légalement organisé, tombe sous l'application de la loi sur la publicité de l'administration. Peut-on, dès lors, adopter la même distinction au niveau des Communautés et Régions?

Cette question renvoie à la querelle, qui n'est toujours pas tranchée, sur la compétence des Régions et Communautés d'organiser leur propre régime normatif en matière d'archives. Jusqu'à présent, on considère qu'elles n'ont que des archives non protégées.

Le président est d'avis qu'il vaut mieux ne pas toucher à cette problématique tant que la querelle juridique n'est pas tranchée.

Le ministre précise une fois encore que tous les documents des autorités administratives régionales, y compris ceux qui se trouvent dans des archives, doivent pouvoir être consultés. Bien entendu, les documents transmis aux archives du Royaume tombent sous l'application de la réglementation fédérale en matière d'archives.

En réponse à un autre membre, le ministre déclare que cette ordonnance en projet ne porte pas préjudice à des dispositions plus spécifiques en matière de publicité qui seraient prises dans le cadre d'une autre ordonnance.

Un membre se demande toutefois ce qu'il en est si il y a discordance entre une disposition antérieure qui est plus restrictive que le texte en projet.

Le ministre propose de ne pas mentionner le mot "archives" dans le texte, tant qu'on ne saura pas si la Région est bien compétente pour définir un régime particulier pour ces archives.

Un membre demande que le ministre confirme que tout document administratif, où qu'il se trouve, dans un grenier ou dans une cave, doit pouvoir être consulté.

Le ministre confirme cette interprétation.

Le même membre souligne par ailleurs une autre différence avec le texte de la loi fédérale. A l'alinéa 4, il est dit que "l'administration doit informer le demandeur lorsqu'elle n'est pas compétente ou lorsqu'elle n'est pas en possession du document administratif". Seule cette deuxième condition figure dans la loi fédérale.

L'intervenant estime que le texte du projet d'ordonnance est meilleur dans la mesure où il ne s'indique pas qu'une

administratieve overheid die niet bevoegd is, kennis zou kunnen geven van een bestuursdocument waar zij niets mee te maken heeft.

Een lid zegt dat, indien men deze regel te streng toepast, dit er onder meer toe leidt dat elk gemeentelijk document dat bijvoorbeeld in het bezit is van de toezichthoudende dienst, niet bij deze dienst kan worden verkregen.

Een ander lid antwoordt dat men zich tot de gewestelijke toezichthoudende overheid kan richten om kennis te nemen van het toezichtdossier, dat onder meer de beslissing van de gemeentelijke overheid zal bevatten. Indien men daarentegen alleen van een besluit van de gemeentelijke overheid kennis wil nemen, is het beter dat de gewestelijke administratieve overheid zich onbevoegd verklaart en de bestuurde verzoekt zich rechtstreeks tot de gemeente te richten.

Amendement nr. 18 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

Artikel 8, aldus geamendeerd, wordt aangenomen met eenzelfde stemming.

Artikel 8bis (nieuw)

Een aantal leden dienen een amendement (nr. 8) in om een (nieuw) artikel 8bis in te voegen. Dit amendement bepaalt dat wanneer de vraag om inzage betrekking heeft op een document van persoonlijke aard, de gewestelijke administratieve overheid de natuurlijke persoon van wie in het document sprake is, kennis moet geven van haar beslissing om dit document te laten inzien.

Een lid deelt weliswaar de bezorgdheid van de indieners van het amendement, maar is van oordeel dat de procedure vrij omslachtig is. Volgens hem zou men er dan beter voor zorgen dat zonder meer alle dossiers van persoonlijke aard niet kunnen worden ingezien of dat men, zoals bepaald in amendement nr. 20 op artikel 9, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer kan aanvoeren om deze raadpleging te weigeren.

De Minister brengt in herinnering dat in het laatste lid van artikel 7 wordt bepaald dat men van een persoonlijk belang moet doen blijken om een document van persoonlijke aard te kunnen inzien. De gewestelijke administratieve overheid moet dus zorgvuldig nagaan wat dit belang is ten einde de natuurlijke persoon in kwestie voldoende waarborgen te geven.

De Minister zegt dat er op federaal vlak een soortgelijk amendement was ingediend, dat in de Commissie is verworpen.

Een van de indieners zegt dat de aanvrager weliswaar van een belang moet doen blijken alvorens men hem het document meedeelt, maar dat de derde betrokkene zich niet

administration qui n'est pas compétente puisse donner connaissance d'un document administratif qui ne la concerne pas.

Un membre estime que si l'on applique cette règle trop strictement, cela aboutit entre autres à ce que tout document d'origine communale détenu par exemple par le service de tutelle ne pourra pas être obtenu auprès dudit service.

Un autre membre répond que l'on peut s'adresser à l'autorité régionale de tutelle pour avoir connaissance du dossier de tutelle, dans lequel figurera notamment la décision de l'autorité communale. Mais si en revanche l'on souhaite uniquement connaître une délibération de l'autorité communale, il vaut mieux que l'autorité administrative régionale se déclare incompétente et invite l'administré à s'adresser directement à la commune.

L'amendement n° 18 est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

L'article 8 ainsi amendé est adopté par un vote identique.

Article 8bis (nouveau)

Plusieurs membres déposent un amendement (n° 8) visant à introduire un article 8bis (nouveau). Cet amendement prévoit que lorsque la demande de consultation porte sur un document à caractère personnel, l'autorité administrative régionale est tenue d'informer la personne physique dont question dans le document de sa décision de permettre la consultation dudit document.

Tout en partageant la préoccupation des auteurs de l'amendement, un membre estime que la procédure prévue est très lourde. Il vaudrait mieux, selon lui, alors carrément soustraire tous les dossiers à caractère personnel de la procédure de consultation ou, comme le prévoit l'amendement n° 20 déposé à l'article 9, de permettre d'évoquer la protection de la vie privée pour refuser ladite consultation.

Le ministre rappelle que le dernier alinéa de l'article 7 prévoit qu'il faut justifier d'un intérêt pour pouvoir consulter un document à caractère personnel. L'autorité administrative régionale est donc tenue d'examiner soigneusement quelle est la nature de cet intérêt, de manière à apporter des garanties suffisantes à la personne physique concernée.

Selon le ministre, un amendement similaire avait été déposé au niveau fédéral et rejeté en commission.

Un des auteurs réplique que s'il est vrai que le demandeur doit justifier d'un intérêt pour qu'on lui communique le document, le tiers concerné ne peut pas faire valoir son intérêt

kan beroepen op het belang dat hij erbij heeft om het document niet aan de aanvrager mee te delen. Hij acht de logheid van de procedure minder erg omdat hoe dan ook volgens de procedure voorgeschreven in artikel 19 beroep kan worden ingesteld. Het is een feit dat de mogelijkheid die de derde betrokkene wordt geboden om zich te verzetten tegen de openbaarmaking van het document de inzagetermijnen enigszins verlengt.

Een ander lid zegt dat de derde betrokkene zich nog altijd op de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer kan baseren om zijn belang te doen gelden.

Een van de indieners zegt dat de betrokkene niet op de hoogte is van de stappen die bij de gewestelijke overheid worden ondernomen. Met andere woorden, hij zal pas achteraf kunnen ingrijpen, d.w.z. wanneer het kwaad reeds is geschied.

De vorige spreker herhaalt dat noch de federale wet noch het ontwerp dat besproken wordt en dat betrekking heeft op de openbaarheid van bestuur kunnen afwijken van hetgeen is voorgeschreven in de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Deze wet bepaalt onder meer dat in bepaalde gevallen sommige personen ervan vooraf in kennis moeten worden gesteld dat documenten worden medegedeeld.

De Minister is van mening dat men op dit vlak de wijsheid van de federale overheid moet volgen. Deze heeft geoordeeld dat het ontwerp voldoende waarborgen inhield om er geen bijzonder zware procedure te moeten aan toevoegen om de derde betrokkenen te beschermen.

Bovendien, valt te vrezen dat het soms moeilijk zal zijn de persoon van wie sprake is in het document terug te vinden.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1 stem, bij 3 onthoudingen.

Artikel 9

Om elke dubbelzinnigheid te vermijden en het parallellisme met de tekst van de federale wet in acht te nemen, stelt een lid voor op de vierde regel van de eerste paragraaf, na de woorden "wanneer zij vaststelt dat", de woorden "het belang van" in te voegen. Het gaat hier dus om het belang van de openbaarheid, dat de overhand moet hebben op de bescherming van een van de belangen die verder worden opgesomd.

De Minister sluit zich bij dit bezwaar aan.

De Commissie beslist zich met dit mondeling amendement bij dit lid aan te sluiten en de woorden "het belang van" op de vierde regel van de eerste paragraaf in te voegen.

à ce qu'on ne communique pas le document au demandeur. En ce qui concerne la lourdeur de la procédure, il estime qu'il s'agit d'un moindre mal puisque de toute façon une possibilité de recours est ouverte selon la procédure prévue à l'article 19. Il est vrai que la possibilité offerte au tiers concerné de s'opposer à la divulgation du document, allonge quelque peu les délais de consultation.

Un autre membre déclare que le tiers concerné peut toujours s'appuyer sur la loi sur la protection de la vie privée pour faire valoir son intérêt.

Un des auteurs réplique que l'intéressé n'est pas au courant de la démarche entreprise au niveau de l'autorité régionale; en d'autres termes, il ne pourrait agir qu'à posteriori, c'est-à-dire quand le mal est déjà fait.

L'intervenant précédent répète que ni la loi fédérale, ni le projet en discussion sur la publicité de l'administration ne peuvent déroger à ce qui est prévu dans la loi sur la protection de la vie privée. Cette loi prévoit notamment que dans certains cas, il y a lieu de prévenir au préalable certaines personnes de la communication de documents.

Le ministre estime qu'on peut suivre sur ce point la sagesse du pouvoir fédéral. Celui-ci a considéré que le projet comportait suffisamment de garanties pour ne pas devoir ajouter une procédure particulièrement lourde pour la protection des tiers concernés.

En outre, il faut craindre que l'on ait parfois des difficultés pour retrouver la personne concernée par le document.

L'amendement est rejeté par 8 voix contre 1 et 3 abstentions.

Article 9

Pour éviter toute ambiguïté et respecter le parallellisme avec le texte de la loi fédérale, un membre propose d'ajouter à la quatrième ligne du paragraphe 1er, après les mots "constate que", les mots "l'intérêt de". Il s'agit donc de l'intérêt de la publicité qui doit l'emporter sur la protection de l'un des intérêts énumérés par après.

Le ministre se rallie à cette objection.

Par amendement oral, la commission décide de suivre la suggestion de ce membre et d'intégrer les mots "l'intérêt de" à la quatrième ligne du paragraphe 1er.

Het verbaast een lid dat men in de eerste paragraaf van artikel 9 slechts twee gevallen vermeldt waarin het belang van de openbaarheid doorslaggevend moet zijn om het document te kunnen mededelen, terwijl in de federale wet 8 gevallen worden vermeld. Volgens een lid kan niet worden aangenomen dat alle gevallen die in de federale wet worden vermeld alleen tot de bevoegdheid van de federale Overheid behoren. Veiligheid bijvoorbeeld, kan worden bekeken uit het oogpunt van het leefmilieu, wat een gewestelijke bevoegdheid is. Zo ook is de bescherming van de fundamentele vrijheden en rechten van de bestuurder geen exclusieve bevoegdheid van de federale Staat. Voor zover de openbare orde ook de openbare gezondheid omvat, wat een milieuaspect is, is het duidelijk dat het Gewest hiervoor bevoegd is. Wat het opsporen en het vervolgen van strafbare feiten betreft, hebben de parketten, in tegenstelling tot wat sommigen denken, geen monopolie. Sedert de St-Michielsakkoorden zijn de gemeenschappen en de gewesten bevoegd bijvoorbeeld op het vlak van de sociale inspectie, en kunnen ze strafbare feiten vervolgen. Ook het openbaar krediet zou moeten worden vermeld omdat het Gewest bevoegd is voor de gewestelijke aspecten van het krediet.

Het Gewest is ook bevoegd op het vlak van de informatie van bedrijven of over fabricage die aan de overheid wordt meegedeeld en van nature vertrouwelijk is. Het Gewest heeft er immers belang bij dat zijn ondernemingen beschermd worden door geen informatie van vertrouwelijke aard openbaar te maken. Wat ten slotte de geheimhouding van de identiteit betreft van de persoon die een document heeft meegedeeld of die de administratieve overheid informatie heeft bezorgd om een strafbaar feit aan te klagen, is de spreker van mening dat het Gewest er zou kunnen van uitgaan dat het er belang bij heeft zijn tipgevers te beschermen. Ook dit is geen exclusieve federale bevoegdheid. Kortom, dit lid is van oordeel dat men in de tekst van het artikel de gevallen die in de federale wet staan zou moeten overnemen, voor zover deze betrekking hebben op het uitoefenen van gewestelijke bevoegdheden.

De Minister zegt dat hij op dit vlak het advies van de Raad van State heeft gevolgd. Afgezien van deze twee in het artikel vermelde gevallen, was de Raad van State van oordeel dat de andere gevallen vermeldt in de federale wet tot de exclusieve bevoegdheid van de federale overheid behoren. De Minister geeft echter toe dat het advies dat dit lid geeft oordeelkundig is en stelt dan ook voor het artikel te amenderen zoals de spreker dit heeft voorgesteld.

Een aantal leden dienen een amendement (nr. 20) in dat er toe strekt aan de eerste paragraaf van artikel 9 een 3° en 4° toe te voegen. Dit amendement voegt de volgende twee gevallen toe: de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de eigendom van intellectuele rechten.

De Minister zegt dat de bescherming van de intellectuele rechten reeds opgenomen is in artikel 12 van het ontwerp.

Een van de indieners zegt dat amendement nr. 20 verder gaat dan de tekst van artikel 12. Het laat in voorkomend

Un membre s'étonne qu'au paragraphe 1er de l'article 9, on n'envisage que deux cas où l'intérêt de la publicité doit l'emporter pour que le document puisse être communiqué là où la loi fédérale en envisage huit. Selon ce membre, on ne peut admettre que tous les cas évoqués dans la loi fédérale ne relèvent que de la seule compétence de l'autorité fédérale. Ainsi, la sécurité peut s'envisager sous l'angle de l'environnement, qui est une compétence régionale. De même, la protection des libertés et droits fondamentaux des administrés n'est pas une compétence exclusive de l'autorité fédérale. Dans la mesure où l'ordre public comprend également la salubrité publique, qui relève de l'environnement, il est clair que la Région est compétente. En ce qui concerne la recherche ou la poursuite de faits punissables, contrairement à ce que certains pensent, les parquets n'en ont pas le monopole. Depuis les accords de la Saint-Michel, les entités fédérées ont des compétences, par exemple en matière d'inspection sociale, qui permettent de poursuivre des faits punissables. Le crédit public devrait lui aussi être mentionné puisque la Région est compétente pour les aspects régionaux du crédit.

En ce qui concerne le caractère par nature confidentiel des informations d'entreprises ou de fabrication communiquées à l'autorité, là aussi la Région est compétente puisque celle-ci a intérêt à ce que ses entreprises soient protégées par la non-divulgateion d'informations à caractère confidentiel. Enfin, en ce qui concerne le secret de l'identité de la personne qui a communiqué un document ou une information à l'autorité administrative pour dénoncer un fait punissable, l'intervenant estime que la Région pourrait considérer qu'elle a intérêt à protéger ses indicateurs. Il ne s'agit pas là d'une compétence exclusivement fédérale. En conclusion, ce membre estime qu'il faut reproduire dans le texte de l'article les cas évoqués dans la loi fédérale, dans la mesure où ceux-ci concernent l'exercice de compétences régionales.

Le ministre déclare qu'il a suivi sur ce point l'avis du Conseil d'Etat. En dehors des deux cas évoqués dans l'article, le Conseil d'Etat a estimé que les autres cas évoqués dans la loi fédérale relevaient exclusivement du pouvoir fédéral. Le ministre reconnaît toutefois la pertinence de l'avis émis par ce membre et propose dès lors d'amender l'article dans le sens indiqué par l'intervenant.

Plusieurs membres déposent un amendement (n° 20), visant à ajouter un tertio et un quarto au paragraphe 1er de l'article 9. Cet amendement ajoute les deux cas suivants: la protection de la vie privée et la propriété des droits intellectuels.

Le ministre déclare que la protection des droits intellectuels est déjà prévue à l'article 12 du projet.

Un des auteurs réplique que l'amendement n° 20 va plus loin que le texte de l'article 12, puisqu'il permet, le cas

geval immers toe dat het inzien van een document wordt geweigerd. Bovendien dekt artikel 12 de bescherming van de persoonlijke levenssfeer niet.

De Minister is van mening dat de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de eigendom van de intellectuele rechten een exclusieve bevoegdheid van de federale overheid is. Hij belooft dit aspect door zijn diensten te laten onderzoeken.

Een ander lid is van mening dat het amendement te ver gaat, in zoverre men zou kunnen weigeren een document van vertrouwelijke aard te laten inzien, zelfs indien de persoon zich op een belang kan beroepen om het te raadplegen. Het lid geeft het volgende voorbeeld. Iemand wil een dossier dat betrekking heeft op een sollicitatie voor een benoeming raadplegen. De persoon heeft er belang bij het dossier in te zien alvorens desnoods bij de Raad van State beroep in te stellen. Indien men weigert het dossier te laten inzien, zal men onnodige gerechtskosten doen ontstaan.

De Minister voegt eraan toe dat de Raad van State in zijn advies (zie blz. 21 van stuk A-353/1) stelt dat de uitzonderingsgronden welke tot de federale bevoegdheid behoren en welke ook van toepassing zijn op de niet-federale administratieve overheden niet in het ontwerp van ordonnantie moeten worden hernomen. De Raad van State steunt onder meer op een arrest van het Arbitragehof in die zin (arrest nr. 48/93 van 17 juni 1993).

Een aantal leden dienen een amendement (nr. 7) in dat ertoe strekt de eerste paragraaf van dit artikel te doen vervallen.

Een lid legt uit dat zijn fractie een andere richting wil opgaan dan die welke een ander lid wil uitgaan, namelijk de uitzonderingen op het algemeen beginsel van de raadpleging opheffen, met dien verstande uiteraard dat het amendement dat hij heeft ingediend betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt aangenomen. Deze spreker begrijpt niet waarom de verspreiding van documenten inzake leefmilieu of openbare veiligheid bijvoorbeeld iemand zouden kunnen schaden. Volgens hem valt het te vrezen dat, indien men twee belangen tegen elkaar afweegt, de belangen van het Gewest uiteindelijk de overhand zullen hebben, vooral wanneer de geadieerde overheid om de ene of andere reden verveeld zal zitten met de raadpleging van het gevraagde document.

Een aantal leden gaan met deze argumenten niet akkoord en staven het belang van de uitzonderingen op het algemeen beginsel van de openbaarheid met de volgende voorbeelden. Een voorbeeld: indien uit een juridisch onderzoek blijkt dat een ordonnantie een leemte vertoont, dan zal men er geen belang bij hebben deze tekst te verspreiden. Een ander voorbeeld: men zou er geen belang bij hebben gesprekken tussen de gewestelijke overheden en buitenlandse afvaardigingen openbaar te maken. En ten slotte moet elke informatie die vastgoedspeculatie kan uitlokken, uiteraard worden beschermd.

échéant, de refuser la consultation d'un document. Par ailleurs, l'article 12 ne couvre pas la protection de la vie privée.

Le ministre estime que la protection de la vie privée et de la propriété des droits intellectuels est du domaine exclusif du pouvoir fédéral. Il s'engage à faire vérifier ce point par ses services.

Un autre membre estime que l'amendement va trop loin, dans la mesure où l'on pourrait refuser la consultation d'un document à caractère personnel, même si la personne a un intérêt à faire valoir pour le consulter. Il prend l'exemple suivant. Quelqu'un souhaite consulter un dossier de candidature pour une nomination. La personne a intérêt à consulter le dossier avant d'envisager, le cas échéant, d'introduire un recours au Conseil d'Etat. Si l'on interdit la consultation du dossier, on va provoquer inutilement des recours de justice.

Le ministre ajoute que, dans son avis (voir p. 21 du document n° A-353/1), le Conseil d'Etat affirme que les motifs d'exception qui sont de la compétence fédérale et qui s'appliquent également aux autorités administratives non fédérales, ne doivent pas être reproduits dans le projet d'ordonnance. Le Conseil d'Etat s'appuie entre autres sur un arrêt de la Cour d'arbitrage en ce sens (arrêt n° 48/93 du 17 juin 1993).

Plusieurs membres déposent un amendement (n° 7), visant à supprimer le paragraphe 1er de cet article.

Un membre explique que la volonté de son groupe est d'aller dans l'autre sens que celui dans lequel veut aller un autre membre, c'est-à-dire de supprimer les exceptions au principe général de la consultation, sous réserve bien entendu que soit accepté l'amendement qu'il a déposé sur la protection de la vie privée. Cet intervenant ne voit pas pourquoi la divulgation de documents en matière d'environnement ou de sécurité publique, par exemple, risque de porter atteinte à quiconque. Selon lui, il est à craindre que, lorsqu'il s'agira de mettre en balance deux intérêts, ce seront finalement les intérêts de la Région qui l'emporteront, surtout lorsque l'autorité saisie sera ennuyée pour une raison ou pour une autre par la consultation du document demandé.

Plusieurs membres se montrent en désaccord avec cette argumentation et avancent des exemples pour justifier l'intérêt des exceptions au principe général de la publicité. Par exemple, s'il s'avère qu'une analyse juridique de l'administration montre à l'autorité une lacune dans une ordonnance, on n'aurait pas intérêt à diffuser ce texte. Autre exemple: on n'aurait pas intérêt à divulguer des conversations entre les autorités régionales et des délégations étrangères. Enfin, toute information qui risque de provoquer une spéculation immobilière, doit bien évidemment être protégée.

Een lid verklaart dat hij een amendement (nr 21) indient ten einde de tekst van dit artikel te vervangen door een nieuwe formulering.

Dit amendement komt tegemoet aan de bezwaren die hij heeft geuit over § 1 te weten dat een aantal uitzonderingsgronden vermeld in de federale wet eveneens moeten worden opgenomen in de ontworpen ordonnantie voor zover zij betrekking hebben op de uitoefening van gewestelijke bevoegdheden.

Bovendien voert het amendement een § 4 (nieuw) in ten einde tegemoet te komen aan het bezwaar van een ander lid met betrekking tot het gelijk behandelen van het inzien en het afschrift nemen. Dit lid had er terecht op gewezen dat in sommige gevallen moet kunnen worden verboden dat van een document afschrift wordt genomen terwijl kan worden toegestaan dat het alleen wordt ingezien.

Een lid zou willen weten waarom er in § 3 geen sprake is van de niet-gewestelijke administratieve overheden.

Een lid antwoordt hem dat de paragrafen 1 en 2 aan alle overheden, gewestelijke en niet-gewestelijke, de verplichting opleggen de aanvraag af te wijzen als het belang van de openbaarheid de overhand heeft op een van de belangen vermeld in § 1, dan wel als de aanvraag afbreuk doet aan een van de motieven vermeld in § 2. De administratieve overheid heeft bijgevolg niet de keuze. Indien een federale administratieve overheid bijvoorbeeld een document onder zich heeft dat betrekking heeft op gewestelijke aspecten van het krediet en dat zij ervan uitgaat dat het belang van de raadpleging van dit document niet opweegt tegen het belang van het Gewest om het niet openbaar te maken, moet zij de aanvraag afwijzen.

§ 3 voert daarentegen slechts een mogelijkheid tot afwijzing in. Mede zoals in de federale wet heeft men gemeend dat het beter is dat de motieven vermeld in § 3 alleen betrekking hebben op de gewestelijke administratieve overheden, terwijl aan de andere administratieve overheden de keuze wordt gelaten om het inzien af te wijzen op grond van andere motieven die steunen op een eigen regelgeving.

De vorige spreker verklaart dat het hem duidelijk is wat het verschil is tussen de twee mechanismen waarvan hier sprake, maar hij zou graag willen weten wat de redenen zijn waarom men dit onderscheid, dat zijns inziens niet opgaat, heeft willen invoeren. Met andere woorden, waarom gelden de vier criteria vermeld in § 3 niet ambtshalve voor de andere niet-gewestelijke administratieve overheden?

Een lid herhaalt dat, wanneer men met een van de in de par. 1 en 2 vermelde gevallen te maken heeft en indien het belang van het Gewest zwaarder doorweegt dan de andere, de aanvraag moet worden afgewezen, terwijl het slechts om een mogelijkheid gaat die gerechtvaardigd wordt door wat men het gemak van de aangesproken gewestelijke overheid zou kunnen noemen. Deze vier gevallen hebben betrekking

Un membre déclare qu'il dépose un amendement (n° 21) visant à remplacer le texte de cet article par un nouveau libellé.

Cet amendement rencontre les objections soulevées par lui à propos du § 1er, à savoir qu'un certain nombre de motifs d'exception cités dans la loi fédérale doivent être repris également dans l'ordonnance en projet dans la mesure où ils concernent l'exercice de compétences régionales.

En outre, l'amendement introduit un § 4 (nouveau) dans le but de rencontrer l'objection d'un autre membre portant sur la mise sur pied d'égalité de la consultation et de la reproduction. Ce membre avait souligné à juste titre que la reproduction d'un document devait, dans certaines circonstances, pouvoir être interdite, alors que la seule consultation pouvait être autorisée.

Un membre voudrait savoir pour quelle raison les autorités administratives non régionales ne sont pas visées par le § 3.

Un membre lui répond que les §§ 1 et 2 imposent l'obligation à toutes les autorités, régionales et non régionales, de rejeter la demande, si l'intérêt de la publicité ne l'emporte pas sur un des intérêts indiqués au § 1er, ou si la demande porte atteinte à l'un des motifs évoqués au § 2. L'autorité administrative n'a donc pas le choix. Par exemple, si une autorité administrative fédérale possède un document relatif aux aspects régionaux du crédit et qu'elle estime que l'intérêt de la consultation de ce document ne l'emporte pas sur l'intérêt de la Région à ne pas le divulguer, elle devra obligatoirement rejeter la demande.

Par contre, le § 3 n'introduit qu'une faculté de rejet. Et, en parallélisme avec la loi fédérale, on a estimé qu'il valait mieux que les motifs évoqués au § 3 ne concernent que les autorités administratives régionales, laissant aux autres autorités administratives le choix de refuser la consultation sur la base d'autres motifs fondés sur une législation qui leur serait propre.

L'intervenant précédent déclare qu'il a bien compris la différence entre les deux mécanismes ici envisagés, mais il aimerait savoir quelles sont les raisons pour lesquelles on a voulu introduire cette distinction qu'il trouve peu justifiée. En d'autres termes, pourquoi la prise en compte des quatre critères énumérés au § 3 ne s'applique-t-elle pas d'office aux autres autorités administratives non régionales?

Un membre répète que lorsqu'on se trouve dans un des cas énoncés aux §§ 1 et 2, si la balance des intérêts penche en faveur de l'intérêt de la Région, il doit y avoir rejet de la demande, alors qu'au § 3 il ne s'agit que d'une faculté justifiée par ce qu'on pourrait appeler le confort de l'autorité régionale sollicitée. Ces quatre cas ont trait à la gestion administrative quotidienne: il paraît normal que l'administra-

op het dagelijkse administratieve beheer. Het lijkt normaal dat de administratie niet kan ingaan op kennelijk onredelijke vragen, zoals bijvoorbeeld om een document van meer dan duizend bladzijden te fotokopiëren. Een onvolledig of onafgewerkt document dat wordt medegedeeld kan eveneens tot vergissingen leiden. De paragrafen 1 en 2 hebben tot doel het belang van het Gewest als politiek lichaam te beschermen. Het is de taak van het Gewest zijn belangen te beschermen en bijgevolg deze verplichting op te leggen aan de andere administratieve overheden. Het is dan ook niet duidelijk waarom het Gewest aan de andere administratieve overheden haar opvatting over haar dagelijks administratief beheer moet opdringen.

Een raadslid verklaart dat hij amendement nr 21 goedkeurt omdat het tegemoetkomt aan een van de bezwaren die worden geopperd in zijn amendement (nr 20), namelijk de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Daarentegen wordt de kwestie van de bescherming van de intellectuele rechten daarin niet geregeld. Spreker herinnert eraan dat de bescherming van de auteursrechten in artikel 12 slechts gelden voor het nemen van afschriften. Hij zou willen weten of het Gewest regelgevend mag optreden inzake de bescherming van de intellectuele rechten.

De Minister antwoordt dat het begrip intellectuele rechten erg ruim is. Dit dekt onder meer de auteursrechten, de industriële eigendomsrechten, de uitvindersoctrooien, de fabrieks-handels- en produktmerken, tekeningen en modellen. Al deze rechten worden geregeld door wetten en internationale overeenkomsten. Bovendien bepaalt artikel 6, VI, van de wet van 8 augustus 1980 dat alleen de federale overheid bevoegd is voor de industriële en intellectuele eigendom. Hij vraagt bijgevolg dat amendement nr 20 wordt verworpen.

Spreker verklaart dat hij amendement nr 20 intrekt. Daarentegen wenst hij amendement nr 1 waarmee wordt beoogd de persoonlijke briefwisseling te beschermen te behouden.

Een lid vraagt hem het begrip "persoonlijke briefwisseling" te verduidelijken. Valt een brief die een minister bijvoorbeeld aan verschillende ondernemers zendt in het kader van een onderhandse overeenkomst onder deze categorie?

De indiener van het amendement antwoordt ontkennend want dit soort brieven maakt deel uit van de besluitvorming.

Een ander lid verwijst naar de verzending van wensen als voorbeeld van een document dat moet worden beschermd. Elk document dat ertoe strekt aan iemand uit te leggen wat de strekking of de verantwoording is van een beslissing valt niet onder deze categorie.

Een lid gaat ervan uit dat de tekst van het artikel zoals gewijzigd bij amendement nr 21 voldoende waarborgen biedt op het vlak van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Hij zou niet willen dat sommigen, gelet op de nogal

tion ne puisse répondre à des demandes manifestement abusives, comme par exemple, photocopier un document de plus de mille pages. De même, communiquer un document incomplet ou inachevé pourrait être une source de méprise. Les §§ 1 et 2 ont pour but de protéger l'intérêt de la Région en tant que collectivité politique. Autant il est du devoir de la Région de protéger ses intérêts, et donc à imposer cette contrainte aux autres autorités administratives, autant on ne voit pas pour quelle raison la Région devrait imposer aux autres autorités administratives sa façon de concevoir sa gestion administrative quotidienne.

Un conseiller déclare qu'il approuve l'amendement n° 21, parce qu'il rencontre une des objections soulevées dans son amendement (n° 20), à savoir la protection de la vie privée. Par contre, il n'aborde pas la question de la protection des droits intellectuels. L'intervenant rappelle que l'article 12 ne couvre la protection des droits d'auteur que pour la reproduction de copies. Il aimerait savoir si la Région est habilitée à légiférer en matière de protection des droits intellectuels.

Le ministre répond que la notion de droits intellectuels est fort vaste. Cela couvre notamment: le droit d'auteur, le droit de propriété industrielle, les brevets d'invention, les marques de fabrique, de commerce, de produits, les dessins et modèles. Tout ces droits sont réglementés par des lois et par des actes internationaux. De plus, l'article 6, VI, de la loi du 8 août 1980 stipule que seule l'autorité fédérale est compétente pour la propriété industrielle et intellectuelle. Il demande par conséquent le rejet de l'amendement n° 20.

L'intervenant déclare qu'il retire l'amendement n° 20. Par contre, il souhaite maintenir l'amendement n° 1 qui vise à protéger la correspondance à caractère personnel.

Un membre lui demande de préciser la notion de "correspondance à caractère personnel". Est-ce que, par exemple, la correspondance qu'un ministre adresse à différents entrepreneurs dans le cadre d'un marché de gré à gré tombe dans cette catégorie?

L'auteur de l'amendement répond par la négative, car ce genre de courrier est lié à un processus décisionnel.

Un autre membre cite l'envoi de voeux comme exemple de document à protéger. Par contre, tout document visant à expliciter à quelqu'un la teneur ou la justification d'une décision ne tombe pas dans cette catégorie.

Un membre considère que le texte de l'article, tel que modifié par l'amendement n° 21, offre suffisamment de garanties sur le plan de la protection de la vie privée. Il ne voudrait pas que, eu égard aux explications un peu confuses

vage uitleg van de indieners van het amendement, daaruit voordeel halen om de openbaarmaking van brieven die het voordeel zouden bieden dat ze klaarheid brengen in sommige beslissingen te verbieden.

Een lid is van oordeel dat de gevallen die worden aangehaald in het amendement reeds worden geregeld door § 2, 2°, en § 3, 2°.

De Minister deelt die mening.

Een lid haalt het volgende voorbeeld aan: een persoon schrijft naar de Minister om zijn steun te vragen in het kader van een benoemingsprocedure. Zal het antwoord van de minister worden gedekt door de tekst van het amendement?

Een ander lid gaat ervan uit dat er een onderscheid moet worden gemaakt naar gelang het al dan niet gaat om een benoeming tot een ambt in een gewestelijke administratie. In het eerste geval moet de brief worden beschouwd als een document dat openbaar kan worden gemaakt, omdat het deel uitmaakt van het besluitvormingsproces van de gewestelijke administratieve overheden. Wanneer een minister daarentegen iemand aanbeveelt bij een derde in het kader van een kwestie die met het gewestelijk overheidsbestuur niets uit te staan heeft, maakt dit deel uit van de vertrouwelijke brieven.

De Minister en een lid van de commissie vrezen dat een en ander uiteindelijk leidt tot dubbele registers, of dat de uitdrukking "persoonlijk en vertrouwelijk" ten onrechte wordt gebezigd.

Een lid vindt het zonderling dat het amendement wordt ingediend op § 3, namelijk als de afwijzing door de gewestelijke administratie niet verplicht is. Het is weliswaar verantwoord dat de administratie kan beslissen of zij het antwoord dat zij aan een derde geeft al dan niet bekend maakt, maar het is daarentegen opmerkelijk dat het amendement ertoe leidt dat de administratie zonder het oordeel van de betrokkene kan beslissen om de inhoud van de ingekomen brief vrij te geven. De in punt 1° van § 2 geboden waarborg ligt dus meer voor de hand in zoverre zij voor alle administratieve overheden geldt en deze ertoe verplicht de aanvraag af te wijzen wanneer deze de persoonlijke levenssfeer schaadt.

De indiener van het amendement vraagt zich af of men, in plaats van een punt 5° toe te voegen in § 3, het door het amendement beoogde doel niet zou kunnen bereiken door punt 2° van diezelfde paragraaf enigszins te verruimen.

Een lid is van oordeel dat het beter zou zijn het voorbeeld van de federale wet te volgen. Volgens hem moet worden vermeden dat er tussen de deelstaten een verschillende rechtspraak wordt opgebouwd.

De amendementen nrs 1 en 7 worden ingetrokken.

des auteurs de l'amendement, certains en tirent avantage pour interdire la publicité de courriers qui auraient l'intérêt d'offrir un éclairage sur certaines décisions.

Un membre est d'avis que les cas évoqués dans l'amendement sont déjà couverts par le § 2, 2° et le § 3, 2°.

Le ministre partage cet avis.

Un membre prend l'exemple suivant: une personne écrit au ministre pour solliciter son appui dans le cadre d'une procédure de nomination. La réponse du ministre sera-t-elle couverte par le texte de l'amendement?

Un autre membre considère qu'il faut distinguer s'il s'agit d'une nomination à un emploi dans l'administration régionale ou pas. Dans le premier cas, la lettre doit être considérée comme un document ouvert à la publicité, car elle est liée au processus décisionnel des autorités administratives régionales. Par contre, lorsqu'un ministre recommande une personne auprès d'un tiers dans le cadre d'une question étrangère à l'administration régionale, cela fait partie des courriers à caractère confidentiel.

Le ministre ainsi qu'un membre de la commission craignent que l'on n'aboutisse en fin de compte à ce qu'il y ait un double circuit d'indicateur, ou que ne soit utilisée abusivement la formule "personnel et confidentiel".

Un membre trouve curieux que l'amendement soit introduit au § 3, c'est-à-dire lorsque le rejet par l'administration régionale est facultatif. S'il est justifié que l'administration puisse décider de divulguer ou non la réponse qu'elle fait au tiers, il est en revanche surprenant que l'amendement aboutisse à ce que l'administration puisse décider, sans l'avis de l'intéressé, de divulguer le contenu du courrier qu'elle a reçu. La garantie offerte au 1° du § 2 est donc plus indiquée, dans la mesure où elle concerne toutes les autorités administratives et oblige celles-ci à rejeter la demande lorsque celle-ci porte atteinte à la vie privée.

L'auteur de l'amendement se demande si au lieu d'ajouter un 5° au § 3, on ne pourrait pas atteindre l'objectif visé par l'amendement en élargissant quelque peu le 2° de ce même paragraphe.

Un membre est d'avis qu'il vaut mieux s'en tenir au parallélisme avec la loi fédérale. Il faut selon lui éviter que ne se développent des différences de jurisprudence entre les entités.

Les amendements n°s 1 et 7 sont retirés.

Amendement nr 21, dat het artikel vervangt, wordt aangenomen bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

Artikel 10

Een lid wijst erop dat de tekst verschilt van de commentaar daarop op bladzijde 6 van stuk nr A-353/1 - 94/95. In de commentaar staat te lezen dat aan de aanvrager ter kennis moet worden gebracht dat sommige passages worden weggelaten of onleesbaar worden gemaakt omdat ze onder een uitzonderingsgrond vallen. In de tekst van artikel 10 wordt niet vermeld dat de aanvrager ervan op de hoogte moet worden gebracht dat het om een verminkte tekst gaat.

Deze spreker is van oordeel dat het beter zou zijn dit eraan toe te voegen in zoverre dit elk misverstand vermijdt en voorkomt dat nodeloos beroep wordt ingesteld bij de beroepscommissie.

De Minister bevestigt dat de tekst van het artikel moet worden geïnterpreteerd in de zin die spreker aangeeft. De administratie moet de aanvrager ervan op de hoogte brengen dat zij niet het volledige document openbaar kan maken.

Een ander lid beveelt aan artikel 10 te lezen in samenhang met het volgende artikel. Dit verplicht de administratie ertoe de redenen van het uitstel of de afwijzing mede te delen. Rekening houdend met het feit dat artikel 10 in de mogelijkheid van een gedeeltelijke afwijzing voorziet, lijkt het duidelijk dat in de motivering moet worden vermeld of de afwijzing voor de hele aanvraag of een gedeelte ervan geldt.

Een lid vindt dat het beter zou zijn elk misverstand te vermijden. Hij is voorstander van een toevoeging in de tekst.

De commissie stelt voor bij wege van een mondeling amendement in het eerste lid van artikel 11 de woorden "zelfs gedeeltelijk" in te voegen voor het woord "afwijst".

Een raadslid licht de strekking toe van zijn amendement (nr 2) dat ertoe strekt de gevallen van aanvragen betreffende verschillende personen te regelen.

De Minister verklaart dat hij geen bezwaren heeft tegen de eerste twee zinnen van het amendement, maar dat hij ertegen gekant is dat gezamenlijk om documenten wordt gevraagd, waardoor het werk van de administratie kan worden bemoeilijkt, aangezien het belang van de ene niet noodzakelijk dat van de andere is.

Een lid wijst erop dat er geen reden is om de gezamenlijke aanvraag af te wijzen als alle aanvragers van hetzelfde belang kunnen doen blijken. In dat geval vergemakkelijkt de gezamenlijke aanvraag zelfs het werk van de administratie. Met het amendement heeft men dit geval voor ogen.

Een ander lid is van mening dat dit amendement niet goed rijmt met de wet op de bescherming van de persoonlijke

L'amendement n° 21, qui remplace l'article, est adopté à l'unanimité des 12 membres présents.

Article 10

Un membre relève qu'il y a une divergence entre le texte et le commentaire qui en est fait à la page 6 du doc. n° A-353/1 - 94/95. Le commentaire indique que lorsque certains passages sont supprimés ou rendus illisibles - parce qu'ils tombent sous un motif d'exception à la publicité - ceci doit être communiqué au demandeur. Le texte de l'article 10 ne mentionne pas que le demandeur doit être averti qu'il se trouve devant un texte tronqué.

Cet orateur est d'avis qu'il vaudrait mieux l'ajouter dans la mesure où cela évite tout malentendu, ainsi que des recours inutiles devant la Commission de recours.

Le ministre confirme que le texte de l'article doit être interprété dans le sens indiqué par l'intervenant. L'administration doit avertir le demandeur lorsqu'elle ne peut divulguer l'entièreté d'un document.

Un autre membre recommande de lire l'article 10 en liaison avec l'article suivant. Ce dernier impose à l'administration de communiquer les motifs du rejet ou de l'ajournement. Compte tenu du fait que l'article 10 prévoit la possibilité d'un rejet partiel, il paraît clair que la motivation doit mentionner si le rejet porte sur toute ou partie de la demande.

Un membre considère qu'il vaut mieux éviter toute équivoque; il se déclare partisan d'un ajout dans le texte.

Le Commission propose d'ajouter, par amendement oral, les mots "même partiellement" après les mots "qui la rejette" au premier alinéa de l'article 11.

Un conseiller expose la portée de son amendement (n° 2), lequel vise à régler le cas des demandes concernant plusieurs personnes.

Le ministre déclare qu'il n'a pas d'objections à l'égard des deux premières phrases de l'amendement, mais qu'il s'oppose à l'idée de la demande collective de documents qui risque de compliquer le travail de l'administration, l'intérêt de l'un n'étant pas nécessairement égal à celui de l'autre.

Un membre souligne qu'il n'y a pas de raison de refuser la demande collective si tous les demandeurs peuvent faire valoir le même intérêt. Dans ce cas, la demande collective facilite même le travail de l'administration. C'est ce cas que vise l'amendement.

Un autre membre est d'avis que cet amendement risque d'être peu conciliable avec la loi sur la protection de la vie

levenssfeer. Volgens deze wet kan de persoon die een inlichting wenst te verkrijgen die in een bestand te vinden is – de definitie van bestand in deze wet is zeer ruim – daar steeds toegang toe hebben wanneer die inlichting op hem persoonlijk betrekking heeft. Volgens het amendement moet de aanvraag echter worden afgewezen wanneer het niet mogelijk is de informatie vervat in het document over derden weg te laten of geheim te houden.

Het lijkt hem bijgevolg niet raadzaam om dit amendement in aanmerking te nemen aangezien deze afwijking van de wet niet kan worden gestoeld op een stevige gewestelijke bevoegdheid en dat niet redelijkerwijs kan worden beweerd dat dit noodzakelijk is voor de uitoefening van de gewestelijke bevoegdheden.

De indiener van het amendement antwoordt dat de gevallen waarin inlichtingen over verschillende personen verstrengeld zijn zeldzaam zijn. De wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer maakt in hoofdzaak gewag van persoonlijke gegevens die niet in deze omschrijving passen.

Teneinde tegemoet te komen aan het bezwaar van de Minister ten opzichte van de laatste zin van het amendement, stelt de indiener voor het woord “verschillende” te vervangen door het woord “alle” teneinde aan te geven dat alleen alle betrokken personen een gezamenlijke aanvraag kunnen indienen.

Een lid gaat ervan uit dat het amendement overbodig is in zoverre artikel 9, § 2, 1°, bepaalt dat de betrokken personen hun instemming kunnen betuigen met de raadpleging. Bovendien sluit de ontworpen ordonnantie niet uit dat alle betrokken personen een gezamenlijke aanvraag kunnen indienen. Dit lid is van oordeel dat het amendement de mogelijkheid biedt verschillende personen die bij een document betrokken zijn tegen elkaar af te wegen, wat onder de toepassing van de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer valt.

Het amendement wordt ingetrokken.

Artikel 10 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

Artikel 11

De Minister wijst erop dat men in de Franse tekst het woord “favorable” moet laten vallen. Bovendien is de Commissie overeengekomen om voor het woord “afwijst”, de woorden, “zelfs gedeeltelijk” in te voegen. Deze twee wijzigingen worden aangenomen bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

Een lid dient een amendement (nr. 3) in dat ertoe strekt het laatste lid van het artikel te doen vervallen. Het lid is van mening dat men het bestuur niet moet aansporen tot nalatigheid.

privée. D'après cette loi, la personne qui souhaite obtenir un renseignement qui se trouve dans un fichier – la définition donnée au terme “fichier” dans cette loi est fort large – peut toujours y avoir accès lorsque cette information le concerne personnellement. Or, selon l'amendement, la demande doit être rejetée lorsqu'il n'est pas possible de supprimer ou d'occulter les informations contenues dans le document concernant des tiers.

Il lui paraît donc peu recommandé de retenir cet amendement étant donné qu'on ne peut asseoir cette dérogation par rapport à la loi sur une compétence régionale solide, et qu'on ne peut affirmer raisonnablement que celle-ci est nécessaire à l'exercice des compétences régionales.

L'auteur de l'amendement répond que rares sont les cas où les informations concernant plusieurs personnes sont imbriquées. La loi sur la protection de la vie privée fait allusion essentiellement à des données personnelles qui n'entrent pas dans cette définition.

Pour rencontrer l'objection du ministre à l'égard de la dernière phrase de l'amendement, l'auteur propose de remplacer le mot “plusieurs” par le mot “toutes”, pour indiquer que seules toutes les personnes concernées peuvent introduire une demande collective.

Un membre estime que l'amendement est superflu dans la mesure où l'article 9, § 2, 1° prévoit que les personnes concernées peuvent donner leur accord à la consultation. En outre, l'ordonnance en projet n'exclut pas la possibilité d'une demande conjointe de toutes les personnes concernées. Ce membre considère que l'amendement permet de faire la balance entre différentes personnes concernées par un document, ce qui relève de la loi sur la protection de la vie privée.

L'amendement est retiré.

L'article 10 est adopté à l'unanimité des 12 membres présents.

Article 11

Le ministre indique qu'il faut supprimer le mot “favorable” dans le texte français. En outre, la Commission a convenu d'insérer les mots “même partiellement” après les mots “qui la rejette”. Ces deux modifications sont adoptées à l'unanimité des 12 membres présents.

Un membre dépose un amendement (n° 3) visant à supprimer le dernier alinéa de l'article. Il ne faut pas selon lui privilégier la négligence de l'administration.

De Minister zegt dat de Regering het bestuur niet wil aansporen tot nalatigheid. Het lid van dit artikel is echter wel nodig om de termijn voor het beroep te doen ingaan.

Op federaal vlak werd een soortgelijk amendement verworpen.

Een lid zegt dat de argumenten van de indieners tegenstrijdig zijn. Indien het bestuur in een eerste fase niet op de vraag ingaat, zal het feit dat dit stilzwijgen als aanvaarding wordt beschouwd – zoals het amendement dit bepaalt – het bestuur er niet toe aanzetten, eens de termijn verstreken, werkelijk de toegang tot het document te verschaffen.

Amendement nr. 3 wordt ingetrokken.

Artikel 11, aldus door de Commissie geamendeerd, wordt aangenomen bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

Artikel 12

Een lid wijst erop dat de Raad van State in zijn advies van mening is dat in de memorie van toelichting moet worden verantwoord waarom het domein van de federale bevoegdheid inzake auteursrecht wordt betreden. Deze memorie zal er moeten op wijzen dat:

- het aannemen van de betrokken bepaling noodzakelijk is voor de uitoefening van de bevoegdheid;
- dat de betrokken aangelegenheid zich leent tot een gedifferentieerde regeling;
- dat de weerslag van de uitgewerkte regeling op de aan de federale wetgever voorbehouden aangelegenheid slechts marginaal is.

Spreker verzoekt de Minister zijn antwoord op de Raad van State van argumenten te voorzien.

De Minister verwijst naar blz. 7 van stuk nr. A353/1 – 94/95.

Het artikel wordt aangenomen met 10 stemmen, bij 1 onthouding.

Artikel 13

Een lid vraagt de Minister te preciseren wat men moet verstaan onder “mogen niet worden verspreid of worden gebruikt voor commerciële doeleinden”. Betekent dit daarentegen dat men bestuursdocumenten voor niet-commerciële doeleinden mag verspreiden?

De Minister bevestigt dit. Een document dat openbaar is mag verspreid worden zonder het voor commerciële doeleinden aan te wenden (bijvoorbeeld verkoop).

Le ministre réplique que le Gouvernement ne veut pas privilégier la négligence de l'administration; mais l'alinéa est indispensable pour que le délai de recours puisse être enclenché.

Un amendement similaire a été rejeté au niveau fédéral.

Un membre estime que l'argumentation des auteurs est contradictoire, parce que si l'administration ne répond pas dans un premier temps à la demande, ce n'est pas parce que ce silence est réputé valoir acceptation – comme le prévoit l'amendement – que l'administration donnera effectivement accès au document une fois le délai expiré.

L'amendement n° 3 est retiré.

L'article 11 tel qu'amendé par la Commission est adopté à l'unanimité des 12 membres présents.

Article 12

Un membre relève que dans son avis, le Conseil d'Etat considère que l'empiètement sur la compétence fédérale en matière de droit d'auteur doit être justifié dans l'exposé des motifs. Cet exposé doit mettre en lumière:

- que l'adoption de la disposition concernée s'impose pour l'exercice de la compétence;
- que la matière considérée se prête à un règlement différencié;
- et que l'incidence de la réglementation élaborée sur cette matière réservée au législateur fédéral est marginale.

L'intervenant invite le ministre à argumenter sa réponse au Conseil d'Etat.

Le ministre renvoie à la page 7 du document n° A-353/1 – 94/95.

L'article est adopté par 10 voix et 1 abstention.

Article 13

Un membre invite le ministre à préciser ce qu'il faut entendre par “ne peuvent être diffusés à des fins commerciales”. Cela signifie-t-il qu'à contrario, on peut diffuser des documents administratifs à des fins non commerciales?

Le ministre répond par l'affirmative. Une fois qu'un document est public, on peut le diffuser, mais sans en faire un usage commercial (par exemple, le vendre).

Meerdere leden zijn van mening dat de interpretatie van de woorden “voor commerciële doeleinden” vragen doet rijzen.

De Commissie beslist het te houden bij de interpretatie die aan deze woorden werd gegeven tijdens de voorbereidende werkzaamheden bij de federale wet.

Er werd inderdaad eenzelfde artikel ingevoegd in de federale wet (amendement nr. 98 – stuk Kamer nr. 1112/11 – 92/93, blz. 3).

In het verslag van de Commissie (stuk Kamer nr. 1112/13 – 92/93, blz. 67) wordt verwezen naar de verantwoording van het amendement die als volgt luidt:

“Naar het model van de Franse wet op de openbaarheid van bestuur wordt in een nieuw artikel voorzien dat deze wet niet misbruikt mag worden voor commerciële doeleinden. Privé-gegevens worden wel reeds beschermd door de wet op de privacy. Maar voor sommigen kunnen inlichtingen en gegevens die niet onder deze bescherming vallen toch commercieel interessant zijn. Om misbruiken te voorkomen wordt een bijkomend artikel voorzien. Het kan immers niet de bedoeling zijn dat de openheid van de administratie naar de burger toe dient ter verrijking van privépersonen of bedrijven. Of dat de burger derden betaalt voor informatie die eigenlijk gratis beschikbaar is.”

Artikel 13 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

Artikel 14

Een lid dient een amendement (nr. 4) in dat ertoe strekt willekeur in de vaststelling van de vergoeding te voorkomen.

Een ander lid dient hierop een mondeling amendement in dat ertoe strekt de woorden “en waarvan de Regering het bedrag vaststelt” te doen vervallen. Het lid wenst coherentie met het amendement dat op artikel 4 werd aangenomen (nr. 14). Dit amendement bepaalt dat elke administratieve overheid vrij haar prijs bepaalt, met dien verstande dat deze de kostprijs van het afschrift niet overschrijdt.

Een ander lid is van mening dat amendement nr. 4 een betere waarborg biedt tegen misbruiken. De praktijk heeft immers aangetoond dat, op het vlak van de stedenbouw, sommige administratieve overheden hoge prijzen vragen, ten einde de afgifte van afschriften te ontmoedigen. En het gewestelijk toezicht schiet tekort wat de duidelijke door sommige gemeentelijke diensten begane misbruiken betreft.

De vorige spreker antwoordt dat het toezicht over middelen beschikt om in te grijpen en om onwettelijke praktijken

Plusieurs membres considèrent que l'interprétation à donner aux mots “à des fins commerciales” suscite des interrogations.

La Commission décide de s'en remettre à l'interprétation donnée dans les travaux préparatoires de la loi fédérale.

Un article identique a en effet été inséré dans la loi fédérale (amendement n° 98 – doc. Chambre n° 1112/11 – 92/93, p. 3).

Le rapport de la Commission (doc. Chambre n° 1112/13 – 92/93, p. 67) renvoie à la justification de l'amendement, qui est libellée comme suit:

“Par analogie avec la loi française sur la publicité de l'administration, ce nouvel article vise à interdire tout usage abusif des dispositions de la loi en projet à des fins commerciales. S'il est vrai que les données à caractère personnel sont déjà protégées par la loi sur la protection de la vie privée, certaines informations et données qui échappent à ladite protection peuvent toutefois s'avérer intéressantes d'un point de vue commercial pour certaines personnes. Pour éviter les abus, nous proposons d'insérer à cet effet un article supplémentaire dans la loi en projet. Il est en effet inadmissible qu'une loi visant à garantir au citoyen la publicité des documents administratifs soit détournée à des fins lucratives par des personnes ou des entreprises privées. Il n'est pas non plus concevable que le citoyen doive payer des tiers pour obtenir des informations qui sont en fait mises gratuitement à sa disposition.”

L'article 13 est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

Article 14

Un conseiller dépose un amendement (n° 4) visant à éviter l'arbitraire dans la fixation de la rétribution.

Un autre membre propose, par amendement oral, de supprimer les mots “et dont le montant est fixé par le Gouvernement”. Son souci est de veiller à la cohérence avec l'amendement adopté à l'article 4 (n° 14). Cet amendement prévoit que chaque autorité administrative fixe librement son prix, pour autant que celui-ci ne dépasse pas le prix coûtant de la copie.

Un autre membre est d'avis que l'amendement n° 4 présente une meilleure garantie contre les abus. L'expérience en matière d'urbanisme montre en effet que certaines autorités administratives pratiquent des prix élevés dans le but de dissuader la délivrance de copies. Et la tutelle régionale est inefficace face aux abus manifestes commis par certains services communaux.

L'intervenant précédent répond que la tutelle dispose de moyens d'intervention pour éviter les pratiques illégales ou

of misbruiken te voorkomen. Hij houdt een pleidooi voor de autonomie die ter zake aan de verschillende gewestelijke administratieve overheden werd toegekend. Indien men de Regering de bevoegdheid wil geven de prijzen vast te stellen, met die verstande dat de vergoeding hoe dan ook de kostprijs niet mag overschrijden, dan zou de Regering zich ertoe moeten verbinden de betrokken overheid het verschil terug te betalen tussen de opgelegde prijs en de kostprijs.

De indiener zegt dat zijn amendement er eveneens toe strekte te bepalen dat voor de afgifte van de afschriften op voorhand moet worden betaald. Deze maatregel strekt er toe het bestuur te beschermen tegen sommige misbruiken die erin zouden bestaan afschriften te verkrijgen zonder ervoor te betalen.

De vorige spreker is van mening dat men, indien men elke overheid de mogelijkheid biedt zelf de vergoeding vast te stellen, men elke overheid ook de betalingsregels moet laten vaststellen.

De Minister is van mening dat het mondeling amendement dat ertoe strekt de woorden "en waarvan de Regering het bedrag vaststelt" moet worden behouden. Hij is eveneens voorstander van een voorafgaande betaling van de vergoeding wanneer de overheid beslist een vergoeding op te leggen.

De vorige spreker vindt dit laatste argument ietwat tegenstrijdig. Men moet hen de keuze laten het bedrag vast te stellen en de betalingsregels.

Een lid ondervraagt de Minister over het begrip "kostprijs". Dekte deze prijs ook de bezoldiging van de ambtenaar die de afschriften moet nemen?

De Commissie besluit wat dit punt betreft aan te sluiten bij hetgeen wordt gezegd in het verslag van de Kamer van Volksvertegenwoordigers (stuk nr. 1112/13 - 92/93, blz. 48-49):

"De Minister wijst erop dat:

- 1° de toegang tot de informatie, in beginsel gratis moet zijn;
- 2° de mogelijkheid een bepaalde prijs aan te rekenen er enkel op gericht is misbruiken te voorkomen of te bestrijden. Die prijs mag echter in geen geval de kostprijs overtreffen;
- 3° indien hieruit winst voortvloeit, die moet worden aangewend om de informatieverstrekking aan het publiek te verbeteren;
- 4° bij de kostprijsberekening bijvoorbeeld rekening kan worden gehouden met personeelskosten, portkosten enz. Maar de vaststelling van dat bedrag mag er nooit op gericht zijn de openbaarheid te beletten."

Amendement nr. 4 wordt verworpen met 7 stemmen tegen 4.

abusives. Il plaide en faveur de l'autonomie accordée aux différentes autorités administratives régionales en cette matière. Si l'on veut donner au Gouvernement le pouvoir de fixer des échelles de prix, dans la mesure où la rétribution ne peut de toute façon pas dépasser le prix coûtant, il faudrait alors que le Gouvernement s'engage à rembourser aux autorités concernées la différence entre le prix imposé et le prix coûtant.

L'auteur déclare que son amendement avait également pour objet de préciser que le paiement soit préalable à la délivrance des copies. La mesure vise cette fois à protéger l'administration contre les abus de certains qui essaieraient de disposer de copies sans les payer.

L'intervenant précédent estime que si l'on laisse à chaque autorité la faculté de décider de la rétribution, il faut également lui laisser le choix des modalités de paiement.

Le ministre est d'avis que l'amendement oral visant à supprimer les mots "et dont le montant est fixé par le Gouvernement" mérite d'être retenu. Il est également partisan du paiement préalable de la rétribution, lorsque l'autorité décide d'en imposer une.

L'intervenant précédent trouve que ce dernier argument est quelque peu contradictoire. Autant leur laisser le choix à la fois du montant et des modalités de la rétribution.

Un membre interroge le ministre à propos de la notion de "prix coûtant". Cela couvre-t-il également la rémunération du fonctionnaire chargé de faire les copies?

La Commission décide de s'en remettre sur ce point à ce qui est dit dans le passage suivant du rapport de la Chambre des représentants (doc. n° 1112/13 - 92/93, p. 48-49):

"Le ministre souligne que:

- 1° l'accès à l'information doit, en principe, être gratuit;
- 2° la possibilité de réclamer un certain prix est destinée à prévenir ou à combattre les abus. Ce prix ne peut en aucun cas excéder le prix de revient;
- 3° si cette pratique génère un bénéfice, celui-ci doit servir à améliorer l'information du public;
- 4° le calcul du prix de revient peut par exemple tenir compte des frais de personnel, frais de port, etc. Le montant ainsi fixé ne peut viser en aucun cas à entraver la publicité."

L'amendement n° 4 est rejeté par 7 voix contre 4.

Het mondeling amendement wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 1 stem.

Artikel 14, aldus geamendeerd, wordt aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 15

De Minister zegt dat in de Franse tekst de volgende wijzigingen moeten worden aangebracht:

- In het eerste lid, de woorden "à la demande écrite de l'intéressé" te doen vervallen en de woorden "ce dernier" vervangen door de woorden "l'intéressé";
- In het tweede lid het woord "sur" vervangen door de woorden "à la" en de woorden "de l'intéressé" in te voegen tussen de woorden "écrite" en "sans".

Aldus is de tekst in overeenstemming met de federale wet.

Dit mondeling amendement wordt aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

Een lid vraagt of de termijn waarbinnen men een vraag tot rechtzetting kan indienen in de tijd beperkt is.

De Minister ontkent dit.

Een lid voegt eraan toe dat de rechtzetting echter alleen betrekking kan hebben op een document dat het bestuur in bezit heeft, krachtens de definitie van artikel 3 van het ontwerp.

Artikel 15, aldus geamendeerd, wordt aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

Artikel 16

Een lid zegt zijn amendement nr. 5 in te trekken.

Artikel 16 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

Artikel 17

De Minister zegt dat in de Franse tekst de volgende wijzigingen moeten worden aangebracht:

- In het eerste lid, de woorden "de correction d'un document administratif" te doen vervallen;

L'amendement oral est adopté par 10 voix contre 1.

L'article 14 ainsi amendé est adopté par 10 voix et 1 abstention.

Article 15

Le ministre déclare qu'il faut introduire les modifications suivantes dans le texte français:

- A l'alinéa premier, supprimer les mots "à la demande écrite de l'intéressé" et remplacer les mots "ce dernier" par les mots "l'intéressé";
- A l'alinéa deux, remplacer le mot "sur" par les mots "à la" et ajouter les mots "de l'intéressé" entre les mots "écrite" et "sans".

Le texte est ainsi en concordance avec celui de la loi fédérale.

Cet amendement oral est adopté à l'unanimité des 10 membres présents.

Un membre demande si le délai endéans lequel on peut introduire une demande de rectification est limité dans le temps.

Le ministre répond par la négative.

Un membre ajoute que la rectification ne peut porter toutefois que sur un document dont l'administration dispose, en vertu de la définition qui est donnée à l'article 3 du projet.

L'article 15 amendé est adopté à l'unanimité des 10 membres présents.

Article 16

Un membre déclare qu'il retire l'amendement n° 5.

L'article est adopté à l'unanimité des 10 membres présents.

Article 17

Le ministre déclare qu'il y a lieu d'apporter les modifications suivantes dans le texte français:

- A la première ligne, supprimer les mots "de correction d'un document administratif";

- In het derde lid, tussen het woord "compétente" en de woorden "celle-ci", de woorden "pour apporter des corrections" in te voegen.

Het amendement en het artikel, aldus gewijzigd, worden aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

Artikelen 18, 19 en 20

De Regering dient een amendement (nr. 22) in dat ertoe strekt de artikelen 18, 19 en 20 te vervangen.

Artikel 18 voert een gewestelijke beroepscommissie in waartoe men zich kan wenden wanneer men moeilijkheden ondervindt bij de raadpleging of de rechtzetting van een bestuursdocument.

Artikel 18 en ook de artikelen 19 en 20 dienen gewijzigd te worden via een amendement, teneinde de beroepsprocedure te vervangen door een vergelijkbare procedure als deze waarin voorzien door de federale overheid.

Uit de algemene bespreking van de ordonnantie blijkt dat de invoering van een administratief beroep, zoals de Regering heeft voorgesteld, in de praktijk voor ernstige problemen zorgt.

Het is immers niet denkbeeldig dat de administratieve overheid die een afschrift van een bestuursdocument weigert een Minister van de Regering is. In dit geval is het moeilijk aanvaardbaar dat de administratieve beroepscommissie, samengesteld ondermeer uit ambtenaren, zich uitspreekt over de handelswijze van deze Minister.

Aangezien het organiseren van een juridictioneel beroep een omslachtige procedure vereist, wordt ervoor gekozen de formule van de federale wet over te nemen.

Een lid wijst er vooreerst op dat de tekst van het amendement, in artikel 19, niet preciseert of de Commissie een al dan niet eensluidend advies moet uitbrengen.

Vervolgens levert de spreker kritiek op de keuze die de Regering maakt, namelijk zich conformeren aan de procedure in de federale wet, ofschoon diezelfde Regering, in het kader van de ordonnantie inzake de toegang tot informatie met betrekking tot het milieu in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, voor een andere procedure heeft gekozen, die meer waarborgen bood voor de onafhankelijkheid van de beroepsinstantie.

En ten slotte preciseert de ontworpen tekst niet of het een juridictioneel beroep betreft. Is dit wel het geval, dan zou men een aantal aspecten van de procedure moeten preciseren: de bescherming van de rechten van de verdediging, de onpartijdigheid van de Commissie en de onafhankelijkheid van haar leden, alsmede de openbaarheid van haar beslissingen.

- A la troisième ligne, ajouter entre le mot "compétente" et les mots "celle-ci", les mots "pour apporter des corrections".

L'amendement et l'article ainsi modifié sont adoptés à l'unanimité des 10 membres présents.

Articles 18, 19 et 20

Le Gouvernement dépose un amendement (n° 22) visant à remplacer les articles 18, 19 et 20.

L'article 18 crée une Commission régionale de recours devant laquelle on peut se pourvoir lorsque l'on éprouve des difficultés pour arriver à consulter ou à rectifier un document administratif.

L'article 18, et également les articles 19 et 20, doivent être modifiés par un amendement afin de remplacer la procédure de recours par une procédure comparable à celle prévue par l'autorité fédérale.

La discussion globale de l'ordonnance a relevé que l'institution d'un recours administratif, tel que le Gouvernement l'a proposé, implique dans la pratique des problèmes sérieux.

En effet, il n'est pas impensable que l'autorité administrative qui refuse une copie d'un document administratif soit un ministre du Gouvernement. Dans ce cas, il est difficilement acceptable que la commission de recours administrative, composée entre autres de fonctionnaires, s'exprime concernant le comportement de ce ministre.

Vu que l'organisation d'un recours juridictionnel exige une procédure assez vaste, il a été choisi de reprendre la formule prévue par la loi fédérale.

Un membre relève tout d'abord que le texte de l'amendement ne précise pas, à l'article 19, si l'avis de la Commission doit être un avis conforme ou non.

Ensuite, l'intervenant critique l'option prise par le Gouvernement de s'aligner sur la procédure retenue au niveau fédéral, alors que le même Gouvernement avait, dans le cadre de l'ordonnance portant application de la directive européenne relative au droit à l'information en matière d'environnement, choisi une procédure différente qui offrait davantage de garanties au niveau de l'indépendance de l'instance de recours.

Enfin, le texte en projet ne précise pas s'il s'agit d'un véritable recours de type juridictionnel. Si c'est le cas, il faudrait qu'un certain nombre d'éléments de la procédure soient précisés: la protection des droits de la défense, l'impartialité de la commission et l'indépendance de ses membres, ainsi que la publicité de ses décisions.

Een lid wenst te weten hoe de Commissie samengesteld is en wie de leden benoemt.

Een lid deelt de mening van een ander lid inzake de samenstelling en de werkwijze van de Commissie.

Het is raadzaam de tweede zin van het oorspronkelijk artikel 18 te behouden: "De Regering bepaalt de samenstelling en de werkwijze van de Commissie".

Wat het administratief beroep betreft, preciseert de spreker dat het hier gaat om een gewoon beroep, geregeld bij de ordonnantie, en dus niet om een beroep voor een administratieve rechtbank.

De zaak kan dus pas bij de Raad van State aanhangig worden gemaakt wanneer de in de ordonnantie vermelde rechtsmiddelen zijn uitgeput.

Een lid vraagt de Minister te preciseren hoe de Regering de onafhankelijkheid van de leden van de Commissie zal waarborgen.

De Minister zegt dat de onpartijdigheid van de Commissie zal worden gewaarborgd. Te dien einde zal hij de Regering voorstellen zich te inspireren op de samenstelling op federaal vlak, waar de Commissie door een magistraat wordt voorgezeten.

Hetzelfde lid komt terug op de overeenkomst tussen de procedures in beide ordonnanties (informatie met betrekking tot het milieu en openbaarheid van bestuur).

De Minister zegt dat de beroepsinstanties waarin in beide ordonnanties is voorzien, parallel zullen werken.

Een lid vraagt wie de leden van de Commissie zal benoemen.

De Minister zegt dat de Regering in de openbare functies benoemt.

Een lid vraagt de Minister uit te leggen waarom de Regering met haar amendement de aard van de beroepsregeling volledig heeft veranderd. Het lid is van mening dat de oorspronkelijke regeling, d.w.z. eensluitend advies, meer waarborgen bood.

De Minister herhaalt dat de Regering besloten heeft de beroepsregeling te wijzigen omdat zij, ten eerste, samenhang wou met de federale wet en omdat zij voorts van oordeel was dat men een Commissie die samengesteld is uit ambtenaren niet kon vragen zich uit te spreken over door een Minister genomen beslissingen.

Spreker is van mening dat dit laatste argument niet opgaat omdat men, net zoals voor de afgevaardigden van de Hoofdstedelijk Raad die in het kader van de ordonnantie inzake

Un conseiller souhaite savoir comment est composée la commission et qui en nomme les membres.

Un membre partage l'avis d'un autre membre en ce qui concerne la composition et le fonctionnement de la Commission.

Il y a lieu de maintenir la seconde phrase de l'article 18 initial: "Le Gouvernement détermine la composition et le fonctionnement de la Commission."

A propos du type de recours administratif, l'orateur précise qu'il s'agit ici d'un simple recours organisé par l'ordonnance et non d'un recours administratif juridictionnel.

La saisine du Conseil d'Etat ne pourra donc avoir lieu que lorsque les voies de recours organisées par l'ordonnance auront été épuisées.

Un membre invite le ministre à préciser comment le Gouvernement compte garantir l'indépendance des membres de la Commission.

Le ministre déclare que l'impartialité de la Commission sera garantie. Pour ce faire, il compte proposer au Gouvernement de s'inspirer de la composition retenue à l'échelon fédéral. A ce niveau, la Commission est présidée par un magistrat.

Le même membre revient sur le problème de l'articulation des procédures entre les deux ordonnances (information sur l'environnement et publicité de l'administration).

Le ministre précise que les instances de recours prévues dans chaque ordonnance travailleront en parallèle.

Un conseiller demande qui procèdera à la nomination des membres de la Commission.

Le ministre répond que c'est le Gouvernement qui nomme aux emplois publics.

Un membre demande au ministre d'expliquer les raisons pour lesquelles le Gouvernement a, par son amendement, complètement changé la nature du système de recours. Selon ce membre, le système de l'avis conforme, prévu initialement, offrait davantage de garanties.

Le ministre répète que le Gouvernement a décidé de modifier le système de recours, tout d'abord par souci de cohérence avec la loi fédérale, et ensuite parce qu'il a estimé qu'on ne pouvait pas demander à une commission composée de fonctionnaires de se prononcer sur des décisions prises par un ministre.

L'intervenant estime que ce dernier argument ne tient pas, dans la mesure où, comme pour les délégués du Conseil régional nommés dans le cadre de l'ordonnance relative au

de toegang tot informatie met betrekking tot het milieu werden benoemd, in onverenigbaarheden zou kunnen voorzien om dit probleem te voorkomen. Meer in het algemeen begrijpt deze spreker niet waarom de Regering het niet raadzaam heeft geacht de bestaande beroepsregeling in het kader van deze ordonnantie over te nemen.

Een ander lid meent dat de Regering gelijk heeft wanneer ze kiest voor een kosteloze beroepsprocedure, met raadpleging van een Commissie. Openbaarheid is een modeverschijnsel, maar onredelijke aanvragen moet men, voorkomen.

Men mag ook niet uit het oog verliezen dat het bestuur nog wel wat anders te doen heeft.

Vermits de Commissie advies uitbrengt over de praktische toepassing van de ordonnantie, past het om in een eerste fase voor een soepele regeling te kiezen. Mocht blijken dat het bestuur "stokken in de wielen steekt", dan kan de Hoofdstedelijke Raad de ordonnantie nog altijd wijzigen.

Spreker vreest dat het gebruik van "grof geschut", bij het bestuur weerstand, ja zelfs totale weigering, zal uitlokken. Men verandert de mentaliteit bij het bestuur beter langzaam.

Een lid vraagt of de Hoofdstedelijke Raad voorstellen zal kunnen doen betreffende de aanwijzing van de leden voor de Beroepscommissie.

De Minister zegt dat dit niet mogelijk is.

Hetzelfde lid zegt de vrees van een vorige spreker wat het misbruiken van de raadplegingsregeling betreft niet te delen.

Spreker herhaalt dat hij het standpunt van de Regering over de beroepsinstantie niet deelt.

Daar de Commissie geen echte beroepsinstantie is, moet de aanvrager die geen voldoening krijgt, zich tot de Raad van State wenden, wat betekent dat er een omslachtige procedure op gang komt om een bestuursdocument te verkrijgen.

Het lid verklaart de amendementen 9, 10 en 12 in te trekken.

Een lid trekt amendement nr. 11, dat doelloos is geworden, in.

Een ander lid zegt dat hij nooit beweerd heeft dat de bestuurde er genoeg zou in scheppen het bestuur nutteloos lastig te vallen. Men moet echter vrezen dat sommige bestuurden zich niet bewust zijn van de massa werk die hun aanvraag met zich brengt.

droit à l'information en matière d'environnement, on pourrait instaurer un régime d'incompatibilités pour éviter cet inconvénient. Plus généralement, cet intervenant ne comprend pas pourquoi le Gouvernement n'a pas jugé utile de reprendre le système de recours existant dans le cadre de cette ordonnance.

Un autre membre estime que le Gouvernement a raison d'opter pour une procédure de recours gracieux avec consultation d'une commission. La transparence est un thème à la mode, mais il faut éviter les demandes abusives.

Il ne faut pas non plus perdre de vue que l'administration n'a pas que ça à faire.

Dès lors que la Commission de recours aura pour mission de donner des avis sur la pratique de l'ordonnance, il vaut mieux, dans un premier temps, fonctionner avec un système souple. S'il s'avère que l'administration "met des bâtons dans les roues", le Conseil régional pourra toujours modifier l'ordonnance.

L'orateur craint que l'emploi de la "grosse artillerie" ne provoque des réticences, voire des blocages au niveau de l'administration. Il vaut mieux veiller à susciter progressivement un nouvel état d'esprit au sein de l'administration.

Un membre demande si le Conseil régional pourra faire des propositions pour la désignation des membres de la Commission de recours.

Le ministre répond par la négative.

Le même membre déclare ne pas partager les craintes exprimées par un orateur précédent à propos de l'utilisation abusive du mécanisme de consultation.

L'intervenant répète qu'il ne partage pas non plus les idées du Gouvernement en ce qui concerne l'instance de recours.

Comme la Commission n'est pas une vraie instance de recours, il faudra que le demandeur qui n'obtient pas satisfaction aille au Conseil d'Etat, ce qui signifie la mise en oeuvre d'une procédure très lourde pour l'obtention d'un document administratif.

Il déclare qu'il retire les amendements n°s 9, 10 et 12.

Un conseiller retire l'amendement n° 11, devenu sans objet.

Un autre membre déclare qu'il n'a jamais prétendu que l'administré prendrait plaisir à ennuyer inutilement l'administration. Mais il est à craindre que certains administrés ne soient pas conscients du volume de travail qu'entraînent leurs demandes.

Wat de omslachtige procedure bij de Raad van State betreft, wijst de spreker erop dat de ontworpen ordonnantie precies toelaat problemen als gevolg van het ontbreken van een tekst te voorkomen. Terwijl de aanvrager nu het bestuur in gebreke moet stellen omdat het hem de tekst niet bezorgt en vervolgens de procedure op gang moet brengen waarin is voorzien in artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, verplicht de ordonnantie de overheid binnen een bepaalde termijn een beslissing te nemen en bepaalt ze dat haar stilzwijgen gelijkstaat met een weigering. Is de termijn verstreken, dan kan de aanvrager zich onmiddellijk tot de Raad van State wenden.

Bij het nagaan van de interne wettelijkheid van de bestuurshandelingen, zal de Raad van State de vergissingen omtrent de feiten en omtrent het recht en de duidelijk onredelijke beslissingen sanctioneren.

Een lid zegt dat men zich moeilijk kan inbeelden, gelet op de kostprijs van een dergelijke procedure, dat een bestuurde zich tot de Raad van State wendt om de mededeling van een bestuursdocument te verkrijgen.

Het lid herhaalt dat de procedure waarin is voorzien in het kader van de ordonnantie betreffende de toegang tot de informatie met betrekking tot het milieu het voordeel biedt te voorkomen dat er onmiddellijk gegrepen wordt naar de procedure bij de Raad van State.

Om het parallellisme met de federale wet in acht te nemen, stelt een lid voor artikel 20 als volgt te wijzigen:

- in het eerste lid, tussen de woorden "Zij kan" en de woorden "aan de Regering", de woorden "aan de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en" in te voegen;
- in het tweede lid, tussen het woord "een" en het woord "administratieve", het woord "gewestelijke" in te voegen.

Amendement nr. 22, aldus door de Commissie gewijzigd, wordt aangenomen met 7 stemmen, bij 1 onthouding.

Artikel 21

Een lid vraagt de Minister de interpretatie te bevestigen die de Raad van State aan deze bepaling geeft, namelijk dat de wettelijke bepalingen die in een grotere openbaarheid voorzien van kracht blijven zolang ze niet expliciet zijn afgeschaft.

De Minister bevestigt deze interpretatie.

Artikel 21 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 8 aanwezige leden.

Artikel 22

Artikel 22 wordt aangenomen met eenzelfde stemming.

A propos de la lourdeur de la procédure devant le Conseil d'Etat, l'orateur souligne que l'ordonnance en projet permet précisément d'éviter les inconvénients liés à l'absence d'un texte. Alors qu'à l'heure actuelle, le demandeur est obligé de mettre l'administration en demeure de lui fournir le texte, et ensuite de suivre la procédure prévue à l'article 14 des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, l'ordonnance oblige l'autorité à prendre une décision endéans un certain délai, et son silence équivaut à une décision de rejet; lorsque le délai expire, le demandeur peut s'adresser immédiatement au Conseil d'Etat.

A l'occasion du contrôle de la légalité interne des actes administratifs, le Conseil d'Etat va sanctionner les erreurs de fait et de droit et les appréciations manifestement déraisonnables.

Un membre répond qu'on peut difficilement imaginer qu'un administré aille devant le Conseil d'Etat pour la communication d'un document administratif, compte tenu du coût entraîné par le lancement d'une telle procédure.

Le membre répète que la procédure prévue dans le cadre de l'ordonnance relative à l'accès à l'information en matière d'environnement offre l'avantage d'éviter le recours immédiat à la procédure devant le Conseil d'Etat.

Pour respecter le parallélisme avec la loi fédérale, un membre propose de modifier l'article 20 comme suit:

- au premier alinéa, ajouter les mots "au Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale et" entre le mot "soumettre" et les mots "au Gouvernement";
- au second alinéa, ajouter le mot "régionale" après les mots "autorité administrative".

L'amendement n° 22, tel que modifié par la Commission, est adopté par 7 voix et 1 abstention.

Article 21

Un membre invite le ministre à confirmer l'interprétation que donne le Conseil d'Etat de cette disposition, à savoir que les dispositions législatives qui prévoient une publicité plus étendue restent en vigueur, aussi longtemps qu'elles n'auront pas été abrogées de manière explicite.

Le ministre confirme cette interprétation.

Cet article est adopté à l'unanimité des 8 membres présents.

Article 22

L'article 22 est adopté par un vote identique.

Het ontwerp van ordonnantie, in zijn geheel, wordt aangenomen bij eenparigheid van de 8 aanwezige leden.

*
* *

Ingevolge de goedkeuring van het ontwerp zijn deze beide voorstellen doelloos.

*
* *

Het verslag wordt goedgekeurd bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

De Rapporteur,

Christine BLANCHEZ

De Voorzitter,

Edouard POULLET

Le projet d'ordonnance dans son ensemble est adopté à l'unanimité des 8 membres présents.

*
* *

Suite à l'adoption du projet, les deux propositions d'ordonnance deviennent sans objet.

*
* *

Le rapport a été approuvé à l'unanimité des 9 membres présents.

La Rapporteuse,

Christine BLANCHEZ

Le Président,

Edouard POULLET

**TEKST AANGENOMEN
DOOR DE COMMISSIE**

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

betreffende de openbaarheid van bestuur

**HOOFDSTUK I
Algemene bepalingen**

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Deze ordonnantie is van toepassing op :

- 1° de administratieve overheden welke afhangen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, hierna "gewestelijke administratieve overheden" te noemen;
- 2° de administratieve overheden welke niet afhangen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, hierna "niet-gewestelijke administratieve overheden" te noemen, doch slechts in de mate dat deze ordonnantie op gronden die tot de bevoegdheid van het voornoemde Gewest behoren, de openbaarheid van bestuursdocumenten verbiedt of beperkt.
- 3° de verenigingen van gemeenten die onderworpen zijn aan het administratief toezicht van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en waarvan het rechtsgebied de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet overschrijdt; voor de toepassing van deze ordonnantie worden die verenigingen met de "gewestelijke administratieve overheden" gelijkgesteld.

Artikel 3

Voor de toepassing van deze ordonnantie wordt verstaan onder:

- 1° administratieve overheid: een administratieve overheid bedoeld in artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;
- 2° bestuursdocument: alle informatie, in welke vorm ook, waarover een administratieve overheid beschikt;
- 3° document van persoonlijke aard: bestuursdocument dat een beoordeling of een waardeoordeel bevat van een met naam genoemd of gemakkelijk identificeerbaar natuurlijk

**TEXTE ADOPTE PAR
LA COMMISSION**

PROJET D'ORDONNANCE

relatif à la publicité de l'administration

**CHAPITRE I
Dispositions générales**

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

La présente ordonnance s'applique :

- 1° aux autorités administratives dépendant de la Région de Bruxelles-Capitale, dénommées ci-après "autorités administratives régionales";
- 2° aux autorités administratives ne dépendant pas de la Région de Bruxelles-Capitale, dénommées ci-après "autorités administratives non régionales", mais uniquement dans la mesure où, pour des motifs qui relèvent des compétences de la Région précitée, la présente ordonnance interdit ou limite la publicité de documents administratifs.
- 3° aux intercommunales soumises à la tutelle administrative de la Région de Bruxelles-Capitale et dont le ressort ne dépasse pas les limites de la Région de Bruxelles-Capitale; pour l'application de la présente ordonnance, ces intercommunales sont assimilées aux "autorités administratives régionales".

Article 3

Pour l'application de la présente ordonnance, il faut entendre par:

- 1° autorité administrative : une autorité administrative visée à l'article 14 des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat;
- 2° document administratif : toute information, sous quelque forme que ce soit, dont une autorité administrative dispose;
- 3° document à caractère personnel : document administratif comportant une appréciation ou un jugement de valeur relatif à une personne physique nommément désignée ou

persoon of de beschrijving van een gedrag waarvan het ruchtbaar maken die persoon kennelijk nadeel kan berokkenen;

4° Regering: de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

HOOFDSTUK II Actieve openbaarheid

Artikel 4

Iedere gewestelijke administratieve overheid geeft een document uit met de beschrijving van haar bevoegdheden en haar werkwijze, en stelt het ter beschikking van eenieder die erom vraagt.

De eventueel aangerekende vergoedingen voor de afgifte van het in het eerste lid bedoelde document, mogen de kostprijs van het document niet overtreffen.

Artikel 5

Elke briefwisseling uitgaande van een gewestelijke administratieve overheid vermeldt de naam, de voornaam, de hoedanigheid, het administratief adres en het telefoonnummer van degene die meer inlichtingen over het dossier kan verstrekken.

Artikel 6

Elk document uitgaande van een gewestelijke administratieve overheid dat een beslissing of een bestuurs-handeling met individuele strekking ter kennis brengt aan een bestuurde, vermeldt de eventuele beroepsmogelijkheden, de instanties bij wie het beroep moet worden ingesteld en de vormen en termijnen die moeten worden geëerbiedigd. Bij ontstentenis van deze gegevens begint de termijn voor het indienen van het beroep niet te lopen.

Artikel 7 (6bis nieuw)

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdt een register bij van de door de gewestelijke administratieve overheden bestelde studies dat ter beschikking van het publiek wordt gesteld.

HOOFDSTUK III Passieve openbaarheid

Artikel 8 (oud artikel 7)

Eenieder kan, volgens de voorwaarden bepaald in deze ordonnantie, elk bestuursdocument van een gewestelijke

aisément identifiable, ou la description d'un comportement dont la divulgation peut manifestement causer un préjudice à cette personne;

4° Gouvernement : le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale.

CHAPITRE II Publicité active

Article 4

Chaque autorité administrative régionale publie et tient à disposition de toute personne qui le demande, un document décrivant ses compétences et l'organisation de son fonctionnement.

Les rétributions éventuellement réclamées pour la délivrance du document visé au premier alinéa, ne peuvent excéder le prix coûtant.

Article 5

Toute correspondance émanant d'une autorité administrative régionale indique le nom, le prénom, la qualité, l'adresse administrative et le numéro de téléphone de la personne en mesure de fournir de plus amples informations sur le dossier.

Article 6

Tout document par lequel une décision ou un acte administratif à portée individuelle émanant d'une autorité administrative régionale est notifié à un administré, indique les voies éventuelles de recours, les instances compétentes pour en connaître ainsi que les formes et délais à respecter, faute de quoi le délai de prescription pour introduire le recours ne prend pas cours.

Article 7 (6bis nouveau)

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale tient un registre des études commandées par les autorités administratives régionales qui est mis à la disposition du public.

CHAPITRE III Publicité passive

Article 8 (ancien article 7)

Chacun, selon les conditions prévues par la présente ordonnance, peut prendre connaissance sur place de tout

administratieve overheid ter plaatse inzien, dienomtrent uitleg krijgen en mededeling in afschrift ervan ontvangen.

Voor documenten van persoonlijke aard is vereist dat de verzoeker van een belang doet blijken.

Artikel 9 (oud artikel 8)

Inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument geschiedt op aanvraag. De vraag vermeldt duidelijk de betrokken aangelegenheid en, waar mogelijk, de betrokken bestuursdocumenten en wordt schriftelijk gericht aan de bevoegde gewestelijke administratieve overheid.

Een aanvraag is onontvankelijk als :

- zij niet ondertekend is door de verzoeker;
- de naam en het adres van de verzoeker niet vermeld zijn;
- zij niet precificeert op welke wijze de informatie moet worden verstrekt.

Zo een aanvraag niet ontvankelijk is, moet de bevoegde gewestelijke administratieve overheid dit zo spoedig mogelijk aan de verzoeker laten weten, mits deze in de aanvraag is geïdentificeerd.

Wanneer de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift is gericht tot een gewestelijke administratieve overheid die niet bevoegd is of het bestuursdocument niet onder zich heeft, stelt deze de verzoeker daarvan onverwijld in kennis en deelt hem de benaming en het adres mede van de administratieve overheid die volgens haar inlichtingen bevoegd is of het bestuursdocument onder zich heeft.

De gewestelijke administratieve overheid houdt een register bij van de schriftelijke aanvragen volgens datum van ontvangst.

Artikel 10 (oud artikel 9)

§ 1. – De gewestelijke of niet-gewestelijke administratieve overheid wijst de vraag om inzage, uitleg, of mededeling in afschrift van een bestuursdocument af, wanneer zij heeft vastgesteld dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van een van de volgende belangen:

- 1° de veiligheid van de bevolking;
- 2° de fundamentele rechten en vrijheden van de bestuurden;

document administratif émanant d'une autorité administrative régionale, obtenir des explications à son sujet et en recevoir communication sous forme de copie.

Pour les documents à caractère personnel, le demandeur doit justifier d'un intérêt.

Article 9 (ancien article 8)

La consultation d'un document administratif, les explications y relatives ou sa communication sous forme de copie ont lieu sur demande. La demande indique clairement la matière concernée et si possible, les documents administratifs concernés et est adressée par écrit à l'autorité administrative régionale compétente.

La demande n'est pas recevable :

- si elle n'est pas signée par le demandeur;
- si elle ne précise pas le nom et l'adresse du demandeur;
- si elle ne précise pas la manière dont l'information doit lui être fournie.

Quand une demande n'est pas recevable, l'autorité administrative régionale compétente doit le faire savoir au demandeur dans les plus brefs délais, pour autant que ce dernier soit identifié dans la demande.

Lorsque la demande de consultation, d'explication ou de communication sous forme de copie est adressée à l'autorité administrative régionale qui n'est pas compétente ou si celle-ci n'est pas en possession du document administratif, elle en informe sans délai le demandeur et lui communique la dénomination et l'adresse de l'autorité qui, selon les informations dont elle dispose est compétente ou est détentrice du document administratif.

L'autorité administrative régionale consigne les demandes écrites dans un registre, classées par date de réception.

Article 10 (ancien article 9)

§ 1er. – L'autorité administrative régionale ou non régionale rejette la demande de consultation, d'explication ou de communication sous forme de copie d'un document administratif, si elle constate que l'intérêt de la publicité ne l'emporte pas sur la protection de l'un des intérêts suivants:

- 1° la sécurité de la population;
- 2° les libertés et les droits fondamentaux des administrés;

3° de internationale betrekkingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

4° de openbare orde;

5° de opsporing of vervolging van strafbare feiten;

6° een economisch of financieel belang van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, ook indien het behoort tot de gewestelijke aspecten van het kredietbeleid;

7° het uit de aard van de zaak vertrouwelijke karakter van de ondernemings- en fabricagegegevens die aan de overheid zijn meegedeeld;

8° de geheimhouding van de identiteit van de persoon die het document of de inlichting vertrouwelijk aan de administratieve overheid heeft meegedeeld ter aangifte van een strafbaar of strafbaar geacht feit.

§ 2. – De gewestelijke of niet-gewestelijke administratieve overheid wijst de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument af, wanneer de openbaarmaking van het bestuursdocument afbreuk doet:

1° aan de persoonlijke levenssfeer, tenzij de betrokken persoon voorafgaandelijk en schriftelijk met de inzage of de mededeling in afschrift heeft ingestemd;

2° aan een bij ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ingestelde geheimhoudingsverplichting;

3° aan het geheim van de beraadslagingen van de Regering en van de verantwoordelijke overheden die afhangen van de gewestelijke uitvoerende macht, of waarbij een gewestelijke overheid betrokken is.

§ 3. – De gewestelijke administratieve overheid mag een vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument afwijzen in de mate dat de vraag:

1° een bestuursdocument betreft waarvan de openbaarmaking, om reden dat het document niet af of onvolledig is, tot misvatting aanleiding kan geven;

2° een advies of een mening betreft die uit vrije wil en vertrouwelijk aan de overheid is meegedeeld;

3° kennelijk onredelijk is;

4° kennelijk te vaag geformuleerd is.

§ 4. – Voor de toepassing van de §§ 1 tot 3, houdt de afwijzing van de vraag om mededeling in afschrift van een bestuursdocument niet noodzakelijk in dat de vraag om inzage van dit document of uitleg erover afgewezen wordt.

3° les relations internationales de la Région de Bruxelles-Capitale;

4° l'ordre public;

5° la recherche ou la poursuite de faits punissables;

6° un intérêt économique ou financier de la Région de Bruxelles-Capitale, y compris s'il relève des aspects régionaux de la politique du crédit;

7° le caractère par nature confidentiel des informations d'entreprise ou de fabrication communiquées à l'autorité;

8° le secret de l'identité de la personne qui a communiqué le document ou l'information à l'autorité administrative à titre confidentiel pour dénoncer un fait punissable ou supposé tel.

§ 2. – L'autorité administrative régionale ou non régionale rejette la demande de consultation, d'explication ou de communication sous forme de copie d'un document administratif si la publicité porte atteinte:

1° à la vie privée, sauf si la personne concernée a préalablement donné son accord par écrit à la consultation ou à la communication sous forme de copie;

2° à une obligation de secret instaurée par une ordonnance de la Région de Bruxelles-Capitale;

3° au secret des délibérations du Gouvernement et autorités responsables relevant du pouvoir exécutif régional ou auxquelles une autorité régionale est associée.

§ 3. – L'autorité administrative régionale peut rejeter une demande de consultation, d'explication ou de communication sous forme de copie d'un document administratif dans la mesure où la demande:

1° concerne un document administratif dont la divulgation peut être source de méprise, le document étant inachevé ou incomplet;

2° concerne un avis ou une opinion communiqué librement et à titre confidentiel à l'autorité;

3° est manifestement abusive;

4° est formulée de façon manifestement trop vague.

§ 4. – Pour l'application des §§ 1er à 3, le rejet de la demande de communication sous forme de copie d'un document administratif n'implique pas nécessairement le rejet de la demande de consultation de ce document ou d'explication à son sujet.

Artikel 11 (oud artikel 10)

Wanneer met toepassing van artikel 10, §§1 tot 3, een bestuursdocument slechts voor een deel aan de openbaarheid moet of mag worden onttrokken, wordt de inzage, de uitleg of de mededeling in afschrift tot het overige deel beperkt.

Artikel 12 (oud artikel 11)

De gewestelijke administratieve overheid die niet onmiddellijk op een vraag om openbaarheid kan ingaan of ze, zelfs gedeeltelijk, afwijst, geeft binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van de aanvraag aan de verzoeker kennis van de redenen van het uitstel of de afwijzing.

In geval van uitstel kan de termijn nooit met meer dan vijftien dagen worden verlengd.

Bij ontstentenis van een kennisgeving binnen de voorgescreven termijn, wordt de aanvraag geacht te zijn afgevoerd.

Artikel 13 (oud artikel 12)

Wanneer de vraag om openbaarheid betrekking heeft op een bestuursdocument van een gewestelijke administratieve overheid waarin een auteursrechtelijk beschermd werk is opgenomen, is de toestemming van de maker of van de persoon aan wie de rechten van deze zijn overgegaan niet vereist om ter plaatse inzage van het document te verlenen of uitleg erover te verstrekken.

Een mededeling in afschrift van een auteursrechtelijk beschermd werk is enkel toegestaan met de voorafgaande toestemming van de maker of van de persoon aan wie de rechten van deze zijn overgegaan.

In ieder geval wijst de overheid op het auteursrechtelijk beschermd karakter van het betrokken werk.

Artikel 14 (oud artikel 13)

De met toepassing van deze ordonnantie verkregen bestuursdocumenten mogen niet worden verspreid of worden gebruikt voor commerciële doeleinden.

Artikel 15 (oud artikel 14)

Het ontvangen van een afschrift van een bestuursdocument kan worden onderworpen aan het betalen van een vergoeding die de kostprijs niet mag overtreffen.

Article 11 (ancien article 10)

Lorsque, en application de l'article 10, §§1 à 3, un document administratif ne doit ou ne peut être soustrait que partiellement à la publicité, la consultation, l'explication ou la communication sous forme de copie est limitée à la partie restante.

Article 12 (ancien article 11)

L'autorité administrative régionale qui ne peut pas réserver une suite immédiate à une demande de publicité ou qui la rejette, même partiellement, communique dans un délai de trente jours de la réception de la demande les motifs de l'ajournement ou du rejet.

En cas d'ajournement, le délai ne pourra jamais être prolongé de plus de quinze jours.

En cas d'absence de communication dans le délai prescrit, la demande est réputée avoir été rejetée.

Article 13 (ancien article 12)

Lorsque la demande de publicité porte sur un document administratif d'une autorité administrative régionale incluant une oeuvre protégée par le droit d'auteur, l'autorisation de l'auteur ou de la personne à laquelle les droits de celui-ci ont été transmis n'est pas requise pour autoriser sur place la consultation du document ou pour fournir des explications à son propos.

Une communication sous forme de copie d'une oeuvre protégée par le droit d'auteur n'est permise que moyennant l'autorisation préalable de l'auteur ou de la personne à laquelle les droits de celui-ci ont été transmis.

Dans tous les cas, l'autorité spécifie que l'oeuvre est protégée par le droit d'auteur.

Article 14 (ancien article 13)

Les documents administratifs obtenus en application de la présente ordonnance ne peuvent être diffusés ni utilisés à des fins commerciales.

Article 15 (ancien article 14)

La réception d'une copie d'un document administratif peut être soumise au paiement d'une rétribution qui ne peut excéder le prix coûtant.

HOOFDSTUK IV
Procédures

AFDELING 1

Verbetering van onjuiste of onvolledige gegevens

Artikel 16 (oud artikel 15)

Wanneer een persoon aantoonbaar dat een bestuursdocument van een gewestelijke administratieve overheid onjuiste of onvolledige gegevens bevat die hem betreffen, is deze overheid ertoe gehouden de nodige verbeteringen aan te brengen zonder dat het de betrokkene iets kost.

De verbetering geschiedt op schriftelijke aanvraag van de betrokkene, onverminderd de toepassing van een door of krachtens de wet voorgeschreven procedure.

Artikel 17 (oud artikel 16)

De gewestelijke administratieve overheid die niet onmiddellijk op een aanvraag om verbetering kan ingaan of ze afwijst, geeft binnen zestig dagen na ontvangst van de aanvraag aan de verzoeker kennis van de redenen van het uitstel of de afwijzing.

In geval van uitstel kan de termijn niet met meer dan dertig dagen worden verlengd. Bij ontstentenis van kennisgeving binnen de gestelde termijn, wordt de aanvraag geacht te zijn afgewezen.

Artikel 18 (oud artikel 17)

Wanneer de vraag is gericht tot een gewestelijke administratieve overheid die niet bevoegd is om de verbeteringen aan te brengen, stelt deze de verzoeker daarvan onverwijld in kennis en deelt hem de benaming en het adres mee van de overheid die naar haar informatie daartoe bevoegd is.

AFDELING 2

Gewestelijke Commissie voor de toegang tot de bestuursdocumenten

Artikel 19 (oud artikel 18)

Er wordt, behalve in de gevallen bedoeld in artikel 11 en 12 van de ordonnantie van 29 augustus 1991 inzake de toegang tot de informatie met betrekking tot het milieu in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een Gewestelijke Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten opgericht.

De Regering bepaalt de samenstelling en de werkwijze van de Commissie.

CHAPITRE IV
Procédures

SECTION 1ère

Correction d'informations inexactes ou incomplètes

Article 16 (ancien article 15)

Lorsqu'une personne démontre qu'un document administratif émanant d'une autorité administrative régionale comporte des informations inexactes ou incomplètes la concernant, cette autorité est tenue d'apporter les corrections requises sans frais pour l'intéressé.

La rectification s'opère à la demande écrite de l'intéressé, sans préjudice de l'application d'une procédure prescrite par ou en vertu de la loi.

Article 17 (ancien article 16)

L'autorité administrative régionale qui ne peut pas réserver une suite immédiate à une demande de rectification ou qui la rejette, communique dans un délai de soixante jours de la réception de la demande les motifs d'ajournement ou de rejet.

En cas d'ajournement, le délai ne pourra jamais être prolongé de plus de trente jours. En cas d'absence de communication dans le délai prescrit, la demande est réputée avoir été rejetée.

Article 18 (ancien article 17)

Lorsque la demande est adressée à une autorité administrative régionale qui n'est pas compétente pour apporter les corrections, celle-ci en informe immédiatement le demandeur et lui communique la dénomination et l'adresse de l'autorité qui, selon ses informations, est compétente pour le faire.

SECTION 2

Commission Régionale d'accès aux documents administratifs

Article 19 (ancien article 18)

Sauf pour les cas visés aux articles 11 et 12 de l'ordonnance du 29 août 1991 sur l'accès à l'information relative à l'environnement dans la Région de Bruxelles-Capitale, une Commission Régionale d'accès aux documents administratifs est créée.

Le Gouvernement détermine la composition et le fonctionnement de la Commission.

Artikel 20 (oud artikel 19)

Wanneer de verzoeker moeilijkheden ondervindt om de raadpleging of de verbetering van een bestuursdocument te verkrijgen op grond van deze ordonnantie, kan hij een verzoek tot heroverweging richten tot de betrokken gewestelijke administratieve overheid. Terzelfdertijd verzoekt hij de Commissie een advies uit te brengen.

De Commissie brengt haar advies ter kennis van de verzoeker en van de betrokken gewestelijke administratieve overheid binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van het verzoek. Bij ontstentenis van kennisgeving binnen de voorgeschreven termijn wordt aan het advies voorbijgegaan.

De gewestelijke administratieve overheid brengt binnen vijftien dagen na ontvangst van het advies of na verloop van de termijn waarbinnen kennis moest worden gegeven van het advies, haar beslissing tot inwilliging of afwijzing van het verzoek tot heroverweging ter kennis van de verzoeker. Bij ontstentenis van kennisgeving binnen de voorgeschreven termijn, wordt de overheid geacht een beslissing tot afwijzing te hebben genomen.

Artikel 21 (oud artikel 20)

De Commissie kan op eigen initiatief advies verstrekken over de algemene toepassing van de ordonnantie. Zij kan aan de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en aan de Regering voorstellen doen in verband met de toepassing en de eventuele herziening van deze ordonnantie.

De Commissie kan eveneens worden geraadpleegd door een gewestelijke administratieve overheid.

HOOFDSTUK V
Slopbepalingen

Artikel 22 (oud artikel 21)

Deze ordonnantie doet geen afbreuk aan de wetgevende bepalingen die in een ruimere openbaarheid van bestuur voorzien.

Artikel 23 (oud artikel 22)

Deze ordonnantie heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1995.

Article 20 (ancien article 19)

Lorsque le demandeur rencontre des difficultés pour obtenir la consultation ou la correction d'un document administratif en vertu de la présente ordonnance, il peut adresser à l'autorité administrative régionale concernée une demande de reconsidération. Au même moment, il demande à la Commission d'émettre un avis.

La Commission communique son avis au demandeur et à l'autorité administrative régionale concernée dans les trente jours de la réception de la demande. En cas d'absence de communication dans le délai prescrit, l'avis est négligé.

L'autorité administrative régionale communique sa décision d'approbation ou de refus de la demande de reconsidération au demandeur dans un délai de quinze jours de la réception de l'avis ou de l'écoulement du délai dans lequel l'avis devrait être communiqué. En cas d'absence de communication dans le délai prescrit, l'autorité est réputée avoir rejeté la demande.

Article 21 (ancien article 20)

La Commission peut, d'initiative, émettre des avis sur l'application générale de l'ordonnance. Elle peut soumettre au Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale et au Gouvernement des propositions relatives à son application et sa révision éventuelle.

La Commission peut également être consultée par une autorité administrative régionale.

CHAPITRE V
Dispositions finales

Article 22 (ancien article 21)

La présente ordonnance ne préjudicie pas aux dispositions législatives qui prévoient une publicité plus étendue de l'administration.

Article 23 (ancien article 22)

La présente ordonnance produit ses effets le 1er janvier 1995.

BIJLAGE

AMENDEMENTEN
ingediend op het ontwerp van ordonnantie
betreffende de openbaarheid van bestuur

Nr. 1

Artikel 9

In § 3, een cijfer 5° toe te voegen:

“- betrekking heeft op briefwisseling, dit wil zeggen informele documenten die op een persoonlijke manier tot de bestemming gericht zijn en die niet meespelen bij het tot stand komen van de beslissing.”

VERANTWOORDING

Het recht op openbaarheid moet gelden voor ieder bestuursdocument dat de basis vormt voor een beslissing van het bestuur, maar niet voor informele documenten.

Nr. 2

Artikel 10

Een tweede lid toe te voegen, luidende:

“Wanneer een document betrekking heeft op verschillende personen, heeft diegene die de vraag indient recht op een kopie van het stuk dat over hem gaat. Wanneer het niet mogelijk is de inlichtingen over derden te schrappen of geheim te houden, wordt de vraag verworpen. Meerdere personen die in een bestuursdocument met naam vermeld worden, kunnen wel een gezamenlijke vraag indienen.”

VERANTWOORDING

Deze aanvulling regelt het geval van de vragen die meerdere personen betreffen.

Nr. 3

Artikel 11

Het laatste lid van dit artikel te doen vervallen.

VERANTWOORDING

Het bestuur mag niet in zijn nalatigheid beschermd worden. Indien het bestuur niet binnen de voorgeschreven termijn antwoordt, begaat het een fout en moet de vraag als aanvaard beschouwd worden.

ANNEXE

AMENDEMENTS
au projet d'ordonnance relative à la publicité de
l'administration

N° 1

Article 9

Ajouter un 5° au § 3, libellé comme suit:

“porte sur de la correspondance, c'est-à-dire des documents informels présentant un caractère personnel vis-à-vis du destinataire et n'entrant pas dans le cadre d'un processus décisionnel.”

JUSTIFICATION

Le droit à la transparence doit s'exercer à l'égard de tout document administratif entrant dans le cadre d'une décision administrative, pas à l'égard de documents informels.

N° 2

Article 10

Ajouter un deuxième alinéa à cet article, libellé comme suit:

“Lorsqu'un document concerne plusieurs personnes, celui qui en fait la demande a le droit d'obtenir copie du passage le concernant. Lorsqu'il n'est pas possible de supprimer ou d'occulter les informations concernant les tiers, la demande est rejetée. Plusieurs personnes concernées par un document administratif nominatif peuvent cependant introduire une demande conjointe”.

JUSTIFICATION

Cet ajout règle le cas des demandes concernant plusieurs personnes.

N° 3

Article 11

Supprimer le dernier alinéa de cet article.

JUSTIFICATION

Il ne faut pas privilégier la négligence de l'administration. Si l'administration ne répond pas dans le délai prescrit, elle est en faute et la demande doit être réputée acceptée.

Nr. 4

Artikel 14

Het woord “*voorafgaande*” toe te voegen tussen de woorden “*een*” en “*vergoeding*”.

Na het woord “*kostprijs*” de woorden “*van de kopie- en verzendingskosten*” toe te voegen.

De woorden “*en waarvan de Regering het bedrag vaststelt*” te doen vervallen.

VERANTWOORDING

De tekst is duidelijker en sluit de willekeur beter uit.

Nr. 5

Artikel 16

In het tweede lid, de tweede zin te doen vervallen.

VERANTWOORDING

Het bestuur mag niet in zijn nalatigheid beschermd worden. Indien het bestuur niet binnen de voorgeschreven termijn antwoordt, begaat het een fout en moet de vraag als aanvaard beschouwd worden.

Nr. 6

Artikel 6bis (nieuw)

Een artikel *6bis* (nieuw) toe te voegen, luidend als volgt:

“*De gewestelijke administratieve overheden bezorgen de voor hun rekening uitgevoerde studies, na ontvangst en in twee exemplaren, aan de griffie van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en verklaren welke rechten ze op deze studie hebben.*”

De griffie van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad houdt een register bij van de door de gewestelijke administratieve overheden bestelde studies en stelt die ter beschikking van het publiek.

Het register van de door de gewestelijke administratieve overheden bestelde studies wordt volgens de datum van de uitvoering en volgens het thema bijgehouden en vermeldt de overheid die de studie bezit evenals de aard en de draagwijdte van de rechten die ze op de studie heeft”.

N° 4

Article 14

Introduire le mot “*préalable*” entre les mots “*rétributions*” et “*qui*”;

Ajouter les mots “*des frais de reproduction et de port*” après le mot “*coûtant*”;

Supprimer les mots “*et dont le montant est fixé par le gouvernement*”.

JUSTIFICATION

Le texte est ainsi plus clair et laisse moins la porte ouverte à l'arbitraire.

N° 5

Article 16

Supprimer la seconde phrase du deuxième alinéa.

JUSTIFICATION

Il ne faut pas privilégier la négligence de l'administration. Si l'administration ne répond pas dans le délai prescrit, elle est en faute et la demande doit être réputée acceptée.

N° 6

Article 6bis (nouveau)

Ajouter un article *6bis* (nouveau), libellé comme suit:

“*Les autorités administratives régionales adressent, dès réception et en deux exemplaires, les études rédigées pour leur compte au greffe du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale et précisent quels sont leurs droits sur les dites études.*”

Le greffe du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale tient un registre des études commanditées par les autorités administratives régionales, qu'il met à la disposition du public.

Le registre des études commanditées par les autorités administratives régionales est tenu par ordre chronologique de rédaction et par ordre thématique, et mentionne l'autorité qui détient l'étude ainsi que la nature et l'étendue de ses droits sur l'étude”.

VERANTWOORDING

Het amendement betreft een aspect van de actieve openbaarheid dat in de wet van 11 april 1994 niet aan bod komt, maar dat volgens de indieners van bijzonder belang is.

De studies onderscheiden zich op een bijzonder punt van de gewone bestuursdocumenten: ze houden een algemeen en in principe wetenschappelijk onderzoek in van een bijzonder probleem en worden door een gespecialiseerde auteur of kring uitgevoerd. Het zou spijtig zijn de toegang tot deze wetenschappelijke en intellectuele rijkdom aan het toeval over te laten; de burger die de activiteiten van de administratieve overheden niet van dichtbij volgt mag niet op het toeval aangewezen zijn om een interessante studie te ontdekken.

Deze studies vereisen in het algemeen een belangrijke financiële bijdrage van het bestuur. Een vereenvoudigde raadpleging van deze documenten leidt tot een betere controle over hun kwaliteit en over de gevolgen die eraan gegeven worden.

De voorgestelde procedure is eenvoudig: een gewestelijke overheid die een studie ontvangt moet die in twee exemplaren aan de griffie van de Raad bezorgen die een register opstelt met een chronologische en thematische rangschikking van de studies en met de vermelding van de overheid die de studie bezit.

Zowel het register als de studies kunnen op de Raad geraadpleegd worden maar de burger kan zich ook wenden tot de overheid die de studie bezit, wat hij trouwens zal moeten doen indien hij uitleg wenst.

Wanneer een kopie van een studie gevraagd wordt, bepaalt het amendement dat de gewestelijke overheid die een studie besteld heeft, de griffie bij het verzenden van de studie op de hoogte brengt van de rechten die ze erop heeft. Deze informatie moet deel uitmaken van het register dat de griffie bijhoudt en moet de aanvrager duidelijk maken hoe hij een kopie van de studie kan verkrijgen: ofwel heeft de overheid het recht verkregen om de studie te kopiëren zodat de griffie een kopie kan bezorgen, ofwel heeft ze dat recht niet en moet de aanvrager zich wenden tot de overheid die aan de auteur de toelating moet vragen om de studie te kopiëren.

Nr. 7

Artikel 9

Paragraaf 1 van dit artikel te doen vervallen.

VERANTWOORDING

De uitzonderingen in artikel 9, § 1 - Internationale betrekkingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het financieel en economisch belang van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest - gaan te ver. Vooral de tweede uitzondering is te ruim: deze zou inderdaad in alle gevallen aangehaald kunnen worden waarin het Gewest een financiële verbintenis aangegaan heeft en waarin economische belangen op het spel staan. Het probleem is des te prangender omdat de gewestelijke administratieve overheid en de commissie in beroep een belangrijke beoordelingsbevoegdheid over deze uitzonderingen hebben: het gaat er inderdaad om twee belangen af te wegen en er valt te vrezen dat de balans in het algemeen in het voordeel van het Gewest zal overhellen, vooral wanneer de geadieerde overheid om de een of andere reden "verveeld" zal zitten met de raadpleging van het gevraagde document.

Bij de beoordelingsbevoegdheid hoort echter ook een beperkte rechterlijke toetsing (wat men de marginale toetsing noemt): enkel de duidelijke beoordelingsfout zal gesanctioneerd kunnen worden ... de gevallen van vernietiging van administratieve beslissingen door de Raad van State zullen dus zeldzaam zijn.

JUSTIFICATION

L'amendement concerne un aspect de la publicité active qui n'est pas abordé par la loi du 11 avril 1994 mais qui présente, aux yeux de ses auteurs un intérêt tout à fait particulier.

Les études contiennent une particularité qui les distingue des documents administratifs communs: elles constituent un examen global et, en principe, scientifique d'un problème particulier, réalisé par un auteur ou un groupement spécialisé. Il serait déplorable de laisser l'accès à cette richesse scientifique et intellectuelle au fruit du hasard; le citoyen qui ne suit pas de très près les activités des autorités administratives ne peut avoir qu'une connaissance fortuite d'une étude intéressante.

Par ailleurs, lesdites études supposent généralement une intervention financière importante de l'administration. Un accès facilité à ces documents permet un meilleur contrôle de leur qualité ainsi que des suites qui leur sont réservées.

Le mécanisme proposé est simple: toute étude réceptionnée par une autorité régionale doit être transmise, en deux exemplaires, au greffe du Conseil lequel établit un registre comportant un classement chronologique et un classement thématique des études, avec mention de l'autorité détentrice.

Tant le registre que les études peuvent être consultés au Conseil, mais le citoyen peut également s'adresser à l'autorité détentrice, ce qu'il devra faire s'il souhaite obtenir une explication.

Pour l'obtention d'une copie d'une étude, l'amendement prévoit que l'autorité administrative commanditaire informe le greffe, lors de la transmission de l'étude, des droits dont elle dispose sur celle-ci. Cette information, qui doit figurer au registre des études tenu par le greffe, permettra au demandeur de déterminer la marche à suivre en vue de l'obtention d'une copie de l'étude: soit l'autorité s'est vu céder le droit de reproduction, auquel cas, une copie pourra être délivrée par le greffe, soit pareille cession n'a pas eu lieu, auquel cas, le demandeur devra s'adresser à l'autorité afin que celle-ci demande une autorisation de reproduction à l'auteur.

N° 7

Article 9

Supprimer le paragraphe 1er de cet article.

JUSTIFICATION

Les exceptions prévues à l'article 9, § 1 - Relations internationales de la Région de Bruxelles-Capitale et l'intérêt économique et financier de la Région de Bruxelles-Capitale - sont trop larges, surtout en ce qui concerne la seconde exception: en effet, elle pourrait être invoquée dans tous les cas où la Région a pris un engagement financier ou ceux où des intérêts économiques sont en jeu. Le problème reste d'autant plus réel que l'autorité administrative régionale, et, en degré d'appel, la Commission, disposent d'un pouvoir d'appréciation important en ce qui concerne ces exceptions: il s'agit en effet de la mise en balance de deux intérêts, et il est à craindre que la balance penchera généralement du côté des intérêts de la Région, surtout lorsque l'autorité saisie sera "ennuyée", pour une raison ou une autre, par la consultation du document demandé.

Or, qui dit pouvoir d'appréciation, dit également contrôle juridictionnel limité (on parle de contrôle marginal): seul l'erreur manifeste d'appréciation pourra être sanctionnée ... autant dire que les cas de censure de décision administrative par le Conseil d'Etat, par les cours et tribunaux seront rares.

Het vervallen van artikel 9, §1 brengt het bestuur niet in moeilijkheden want zowel de bij de ordonnantie als de bij de wet bepaalde uitzonderingen op de openbaarheid van bestuur zijn voldoende om de raadpleging van bestuursdocumenten in delicate gevallen te verhinderen.

Nr. 8

*Artikel 8bis***Een artikel 8bis (nieuw) toe te voegen luidend als volgt:**

"Wanneer de vraag om raadpleging betrekking heeft op een document van persoonlijke aard, brengt de gewestelijke administratieve overheid de natuurlijke persoon waarvan sprake in het gevraagde document, zonder verwijl en met een aangetekend schrijven, op de hoogte van haar beslissing tot toestemming van de raadpleging van het document.

Deze beslissing kan niet worden uitgevoerd indien de betrokken natuurlijke persoon, binnen een termijn van 20 dagen na de betekening bedoeld in lid 1, de gewestelijke beroepscommissie tegen de beslissing van de gewestelijke administratieve overheid heeft gevat, overeenkomstig artikel 19."

VERANTWOORDING

De wet van 11 april 1994 bepaalt dat de inbreuk op de privacy een uitzondering op de openbaarheid van een bestuursdocument betekent. De ordonnantie bepaalt voorts wat onder een document van persoonlijke aard begrepen moet worden en voegt eraan toe dat, wanneer de aanvraag betrekking heeft op dit soort document, de aanvrager een belang bij de openbaarheid moet kunnen aantonen.

Geen enkele bepaling van de ordonnantie zorgt echter voor de bescherming van de belangen van de derde die betrokken is bij het gevraagde document. Men kan wel zeggen dat de openbaarheid geen inbreuk mag betekenen op de privacy, maar toch is het zo dat de betrokken derde geen enkel middel heeft om zich te verdedigen, met andere woorden om zich te verzetten tegen de openbaarheid die hem schade kan berokkenen. Dat is een leemte waaraan amendementen nrs. 8, 9 en 10 trachten te verhelpen.

Het systeem ter bescherming van de belangen van de derde, die bij het gevraagde document betrokken is, is eenvoudig: hij moet van de aanvraag op de hoogte gebracht worden en beschikken over een termijn om een beroep in te stellen tegen de beslissing tot goedkeuring van de raadpleging. Alleen als de derde geen beroep instelt binnen de hem toegekende termijn, kan de overheid die over het document beschikt haar beslissing uitvoeren en de raadpleging toestaan.

Een gelijkaardige procedure is van toepassing op de beslissing van de Commissie. Laten we van de veronderstelling uitgaan dat de administratieve overheid de openbaarheid geweigerd heeft, juist omdat ze een inbreuk zou kunnen betekenen op de privacy. De aanvrager stelt bij de Commissie een beroep in tegen de beslissing tot weigering en ze geeft hem gelijk.

In dat geval lijkt het onontbeerlijk dat de Commissie verplicht wordt haar beslissing aan de derde te betekenen zodat hij de nodige maatregelen ter bescherming van zijn belangen kan nemen (vraag om schorsing bij de Raad van State, kort geding bij de voorzitter van de rechtbank in eerste aanleg). Het spreekt vanzelf dat de gewone mededeling aan de betrokken derde niet voldoende is om zijn belangen degelijk te beschermen; er dient aan toegevoegd dat de beslissing van de Commissie pas na een bepaalde termijn na deze betekening uitgevoerd kan worden.

La suppression de l'article 9, §1 ne risque pas de poser de problèmes à l'administration, car les exceptions à la publicité administrative, tant celles prévues par l'ordonnance que celles prévues par la loi, suffisent à empêcher la consultation de documents administratifs dans des situations délicates.

N° 8

*Article 8bis***Insérer un article 8bis (nouveau), libellé comme suit:**

"Lorsque la demande de consultation porte sur un document à caractère personnel, l'autorité administrative régionale informe, sans délai et par voie recommandée, la personne physique dont question dans le document demandé de sa décision de permettre la consultation dudit document.

Cette décision ne peut être exécutée si, dans un délai de 20 jours à dater de la notification visée à l'alinéa premier, la personne physique intéressée a saisi la Commission régionale de recours contre la décision de l'autorité administrative régionale, conformément à l'article 19."

JUSTIFICATION

La loi du 11 avril 1994 énonce que l'atteinte à la vie privée constitue une exception à la publicité de document administratif. Par ailleurs, l'ordonnance précise ce qu'il faut entendre par document à caractère personnel et ajoute que lorsque la demande porte sur ce type de document, le demandeur doit justifier d'un intérêt à la publicité.

Mais aucune disposition de l'ordonnance ne prévoit de mécanisme de protection des intérêts du tiers concerné par le document demandé. L'on a beau préciser que la publicité ne peut porter atteinte à la vie privée, il n'en reste pas moins que le tiers concerné ne dispose d'aucun moyen pour se défendre, en d'autres termes, pour s'opposer à la publicité qui risque de lui causer préjudice. C'est là une lacune à laquelle les amendements n°s 8, 9 et 10 tentent de remédier.

Le système de protection des intérêts des tiers concernés par le document demandé est simple: celui-ci doit être informé de la demande et dispose d'un délai pour exercer un recours contre la décision autorisant la consultation. Ce n'est que s'il n'exerce aucun recours dans le délai qui lui est imparti que l'autorité détentrice du document pourra exécuter sa décision, à savoir en permettre la consultation.

Un mécanisme similaire est mis en place en ce qui concerne la décision de la Commission. Supposons que l'autorité administrative ait refusé la publicité, précisément parce qu'elle risquait de porter atteinte à la vie privée d'un tiers. Le demandeur introduit auprès de la Commission un recours contre la décision de refus, celle-ci y fait droit.

Dans ce cas, il semble indispensable d'imposer à la Commission la notification de sa décision au tiers concerné afin de permettre à celui-ci de prendre les mesures nécessaires en vue de la protection de ses intérêts (demande de suspension au Conseil d'Etat, action en référé devant le président du tribunal de première instance). Il va de soi que la simple information du tiers concerné ne suffit pas à protéger adéquatement ses intérêts, encore faut-il ajouter que la décision de la Commission ne pourra être exécutée dans un certain délai à dater de cette notification.

Nr. 9

Artikel 19

Een nieuw paragraaf toe te voegen tussen de eerste en de tweede paragraaf, luidend als volgt:

“De natuurlijke persoon die betrokken is bij een document van persoonlijke aard kan bij aangetekende brief en binnen de termijn bedoeld in artikel 8bis, een beroep instellen bij de commissie tegen de beslissing van een gewestelijke administratieve overheid die de raadpleging van het gevraagde document toestaat.”

VERANTWOORDING

Zie amendement nr. 8.

Nr. 10

Artikel 19

Paragraaf 2 van dit artikel aan te vullen als volgt:

“Indien het gevraagde document van persoonlijke aard is, brengt de commissie de natuurlijke persoon, waarvan sprake in het document van persoonlijke aard, bij aangetekende brief op de hoogte van haar beslissing tot toestemming van raadpleging van het gevraagde document, en kan ze haar beslissing niet uitvoeren binnen een termijn van vijftien dagen te tellen vanaf deze mededeling.”

VERANTWOORDING

Zie amendement nr. 8.

Nr. 11

Artikel 19

In het derde lid van § 2 van dit artikel, op de negende regel, het woord “verworpen” te vervangen door het woord “aanvaard”.

VERANTWOORDING

Het bestuur mag niet in zijn nalatigheid beschermd worden. Indien het bestuur niet binnen de voorgeschreven termijn antwoordt, begaat het een fout en moet de vraag als aanvaard beschouwd worden.

N° 9

Article 19

Insérer un nouveau paragraphe à cet article, entre le paragraphe premier et le paragraphe second, libellé comme suit:

“La personne physique concernée par un document à caractère personnel peut introduire, par lettre recommandée et dans le délai visé à l'article 8bis, un recours auprès de la Commission contre la décision d'une autorité administrative autorisant la consultation du document demandé.”

JUSTIFICATION

Voir l'amendement n° 8.

N° 10

Article 19

Compléter le § 2 de cet article par ce qui suit:

“Si le document demandé est un document à caractère personnel, la Commission informe par voie recommandée la personne physique dont question dans le document à caractère personnel de sa décision autorisant la consultation du document demandé et ne peut exécuter sa décision dans un délai de quinze jours à dater de cette information.”

JUSTIFICATION

Voir l'amendement n° 8.

N° 11

Article 19

Au troisième alinéa du § 2 de cet article, à la neuvième ligne, remplacer le mot “rejeté” par le mot “accepté”.

JUSTIFICATION

Il ne faut pas privilégier la négligence de l'administration. Si l'administration ne répond pas dans le délai prescrit, elle est en faute et la demande doit être réputée acceptée.

Nr. 12

Artikel 18

Dit artikel door de volgende bepaling te vervangen:

“Er wordt een gewestelijke beroepscommissie opgericht. De Brusselse Hoofdstedelijke Raad bepaalt de samenstelling en de werking van de commissie en waarborgt haar autonomie en onafhankelijkheid ten overstaan van de regering en van elke gewestelijke administratieve overheid.”

VERANTWOORDING

Net zoals voor het systeem dat op de openbaarheid inzake leefmilieu van toepassing is, is het verkieslijker de beroepscommissie te laten afhangen van de Raad en haar autonomie ten overstaan van de regering en van om het even welke andere gewestelijke administratieve overheid veilig te stellen. Het is een waarborg voor een objectief onderzoek van het beroep. Deze waarborg is van essentieel belang want de beroepscommissie is de enige plaats waar een aanvraag tot raadpleging binnen een redelijke termijn behandeld zal kunnen worden. De gerechtelijke beroepen stellen de oplossing van het geschil meerdere maanden of zelfs jaren uit en zijn vanuit het standpunt van de aanvrager helemaal niet efficiënt omdat de beslissing genomen wordt op een ogenblik dat de openbaarheid in het algemeen voor de aanvrager geen enkel belang meer heeft.

Nr. 13

Artikel 2

In 3°, na de woorden “Brussels Hoofdstedelijk Gewest” de woorden “en waarvan het rechtsgebied de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet overschrijdt;” toe te voegen.

VERANTWOORDING

Krachtens artikel 92bis, §2, d), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, aangevuld door artikel 61, §2 van de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale Staatsstructuur, sluiten de Gewesten in ieder geval samenwerkingsakkoorden voor de regeling van de aangelegenheden die betrekking hebben op de verenigingen van gemeenten en van provincies tot nut van het algemeen die de grenzen van een Gewest overschrijden.

Krachtens artikel 94, §2 van dezelfde wet blijven de procedures, regelingen en feitelijke toestanden die bestaan op 1 januari 1989 voor de aangelegenheid bedoeld in artikel 92bis, §2, d), van kracht totdat een samenwerkingsakkoord voor die aangelegenheid is gesloten.

Tot nu toe is geen enkel samenwerkingsakkoord gesloten. Het is waar dat naast de maatregelen voor de openbaarheid bepaald in de ontwerpordonnantie, het samenwerkingsakkoord ook verscheidene hervormingen zou moeten regelen die aan de drie gewestraden werden voorgelegd en die onder andere betrekking hebben op de samenstelling van de algemene vergaderingen en de raden van bestuur, de cumulatie van mandaten enz.

Voor zover mogelijk is het wenselijk dat de verenigingen van gemeenten die hun activiteiten op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest uitoefenen, aan hetzelfde juridische stelsel of minstens aan een coherent stelsel onderworpen worden. We moeten dus vermijden dat onze Raad wetgevend

N° 12

Article 18

Remplacer l'article par la disposition suivante:

“Une Commission régionale de recours est créée. Le Conseil de la Région détermine la composition et le fonctionnement de la Commission, en garantissant son autonomie et son indépendance par rapport au gouvernement et à toute autorité administrative régionale.”

JUSTIFICATION

A l'instar du système mis en place en matière de publicité dans le domaine de l'environnement, il est préférable de faire dépendre la Commission de recours du Conseil et de garantir son autonomie par rapport au gouvernement et par rapport à toute autre autorité administrative régionale. C'est là un gage d'objectivité de l'examen du recours. Ce gage est essentiel, car la Commission de recours constitue le seul endroit où une demande de consultation pourra être examinée dans un délai raisonnable. Les recours juridictionnels reportent en effet le règlement du litige à plusieurs mois, voire plusieurs années et sont du point de vue du demandeur, totalement inefficaces, la décision intervenant à un moment où la publicité ne présente généralement plus d'intérêt pour le demandeur.

N° 13

Article 2

Au 3°, après les mots “Bruxelles-Capitale” insérer les mots “et dont le ressort ne dépasse pas les limites du territoire de la Région de Bruxelles-Capitale;”.

JUSTIFICATION

Suivant l'article 92bis, §2, d), de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, complété par l'article 61, §2, de la loi spéciale du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'Etat, les Régions concluent en tous cas des accords de coopération pour le règlement des questions relatives aux associations de communes et de provinces dans un but d'utilité publique dont le ressort dépasse les limites d'une Région.

Suivant l'article 94, §2, de la même loi, les procédures, règlements et situations de fait existant au 1er janvier 1989 pour la matière visée à l'article 92bis, §2, d), restent en vigueur jusqu'à la conclusion d'un accord de coopération pour cette matière.

A ce jour, aucun accord de coopération n'a été conclu. Il est vrai qu'en plus des mesures de publicité prévues par l'ordonnance en projet, l'accord de coopération devrait régler également diverses réformes dont les trois conseils régionaux sont saisis et qui concernent notamment la composition des assemblées générales et des conseils d'administration, le cumul des mandats, etc.

Dans toute la mesure du possible, il serait souhaitable que les associations de communes exerçant leurs activités sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale soient soumises à un régime juridique semblable ou, à tout le moins cohérent. Il convient donc d'éviter que notre Conseil légifère à propos des

optreedt voor de verenigingen van gemeenten waarvan het rechtsgebied de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet overschrijdt zolang we niet weten welke bepalingen voor de andere verenigingen van gemeenten zullen gelden door en krachtens het te sluiten samenwerkingsakkoord.

Inzake openbaarheid lijken er geen grote meningsverschillen te bestaan. Het lijkt er inderdaad op dat de Gewesten, elk voor wat het betreft, de bepalingen van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur zullen volgen. Bij gebrek aan een ordonnantie moeten de verenigingen van gemeenten die op het grondgebied van het Hoofdstedelijk Gewest werkzaam zijn, krachtens artikel 32 van de Grondwet, eenieder toelaten elk bestuursdocument te raadplegen en er een afschrift van te krijgen. Ze kunnen zich enkel aan deze verplichting onttrekken in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald in de wet van 11 april 1994, voor zover deze wet van toepassing is op de verenigingen van gemeenten (art. 1, b), namelijk wanneer ze de openbaarheid verbiedt of beperkt om redenen die tot de federale bevoegdheid behoren. Wat meer is, bij gebrek aan een ordonnantie zouden de burgers geen gebruik kunnen maken van de procedures in hoofdstuk IV van de ontwerpordonnantie.

Het zeer beperkte risico dat de verenigingen van Brusselse gemeenten blijvend twee sterk verschillende stelsels inzake openbaarheid zullen naleven, naargelang hun rechtsgebied de grenzen van ons Gewest overschrijdt, de opportuniteit de openbaarheid te beperken wanneer ze het algemeen nut schaaft, en de noodzaak voor de Brusselaars een efficiënte procedure in te stellen zodat ze hun rechten kunnen uitoefenen, zijn drie redenen die pleiten voor een toepassing van de ontwerpordonnantie op de verenigingen van gemeenten waarvan het rechtsgebied de grenzen van het Gewest niet overschrijdt: we moeten niet wachten tot we wettelijk bij machte zijn de ordonnantie ook op de andere verenigingen van gemeenten toe te passen.

Nr. 14

*Artikel 4***1. Het eerste lid door de volgende bepaling te vervangen:**

"Iedere gewestelijke administratieve overheid geeft een document uit met de beschrijving van haar bevoegdheden, en de organisatie van haar werking, en stelt het ter beschikking van eenieder die erom vraagt."

2. Het tweede lid door de volgende bepaling te vervangen:

"De eventueel aangerekende vergoedingen voor de afgifte van het in het eerste lid bedoelde document, mogen de kostprijs van het document niet overtreffen."

VERANTWOORDING

De Raad van State merkt bij punt 3.2 van zijn algemene opmerkingen op dat "...in zover bij de stellers van het ontwerp niet specifiek de bedoeling voorligt om af te wijken van de formulering van de wet van 11 april 1994, het aanbeveling verdient om in de betrokken bepalingen aan te sluiten bij de redactie van de overeenkomstige artikelen van de meermaals genoemde wet van 11 april 1994."

Dat is de bedoeling van het voorgestelde amendement op het eerste lid (zie artikel 2, 2° van de wet van 11 april 1994) en op het tweede lid (zie artikel 3 van de wet van 11 april 1994).

associations de communes dont le ressort ne dépasse pas les limites de la Région de Bruxelles-Capitale sans savoir quelles dispositions seront prises à l'égard des autres associations de communes par et en vertu de l'accord de coopération à conclure.

Toutefois en matière de publicité, il ne semble pas qu'il y ait de profondes divergences. Tout porte à croire en effet que, sur l'essentiel, les Régions s'aligneront, chacune en ce qui la concerne, sur les dispositions contenues dans la loi du 11 avril 1994 relative à la publicité de l'administration. En outre, à défaut d'ordonnance, les associations de communes opérant sur le territoire de la Région bruxelloise doivent en vertu de l'article 32 de la Constitution, permettre à chacun de consulter chaque document administratif et de s'en faire remettre copie. Elles ne peuvent se soustraire à cette obligation que dans les cas et conditions prévus par la loi du 11 avril 1994, dans la mesure où cette loi s'applique aux associations de communes (art. 1er, b),) à savoir lorsqu'elle interdit ou limite la publicité pour des motifs relevant des compétences fédérales. Qui plus est, à défaut d'ordonnance, les administrés ne pourraient pas bénéficier des procédures prévues au chapitre IV de l'ordonnance en projet.

Le risque minime de voir les associations de communes bruxelloises obéir durablement à deux régimes très différents en matière de publicité, selon que leur ressort dépasse ou non les limites du territoire régional, l'opportunité de limiter la publicité lorsque celle-ci s'avère nuisible à l'intérêt général et la nécessité de procurer aux Bruxellois une procédure efficace pour faire valoir leurs droits, sont trois raisons qui plaident en faveur d'une application de l'ordonnance en projet aux associations de communes dont le ressort ne dépasse pas les limites de la Région, sans attendre que nous soyons légalement en mesure de l'appliquer aussi aux autres associations de communes.

N° 14

*Article 4***1. Remplacer l'alinéa premier de cet article par la disposition suivante:**

"Chaque autorité administrative régionale publie et tient à disposition de toute personne qui le demande, un document décrivant ses compétences et l'organisation de son fonctionnement".

2. Remplacer l'alinéa deux de cet article par la disposition suivante:

"Les rétributions éventuellement réclamées pour la délivrance du document visé au premier alinéa, ne peuvent excéder le prix coûtant".

JUSTIFICATION

Comme l'observe le Conseil d'Etat au point 3.2. de ses observations générales "... dans la mesure où il n'entre pas spécifiquement dans les intentions des auteurs du projet de déroger à la formulation de la loi du 11 avril 1994, il est recommandé de mettre la rédaction des dispositions concernées en harmonie avec les articles correspondants de la loi précitée du 11 avril 1994".

Tel est le but poursuivi par l'amendement proposé à l'alinéa 1er (voir l'article 2, 2°, de la loi du 11 avril 1994) et à l'alinéa 2 (voir l'article 3, de la loi du 11 avril 1994).

De commentaar bij het ontwerp van artikel 4 in de toelichting verantwoordt zeker niet dat de tekst van dit artikel afwijkt van de overeenstemmende bepalingen van de wet van 11 april 1994. Sommige van de bedoelde gewestelijke administratieve overheden hebben trouwens een min of meer grote autonomie. Er is geen reden om enerzijds al deze autonome instellingen in eenzelfde gids op te nemen en anderzijds om hen vanwege de Regering de toelating te geven een vergoeding te vragen die de kostprijs niet overschrijdt.

Nr. 15

Artikel 5

De woorden "die het dossier behandelt of meer inlichtingen kan verstrekken" door de woorden "die meer inlichtingen over het dossier kan verstrekken" te vervangen.

VERANTWOORDING

De Raad van State merkt op in punt 3.2. van zijn algemene opmerkingen dat "...in zover bij de stellers van het ontwerp niet specifiek de bedoeling voorligt om af te wijken van de formulering van de wet van 11 april 1994, het aanbeveling verdient om in de betrokken bepalingen aan te sluiten bij de redactie van de overeenkomstige artikelen van de meermaals genoemde wet van 11 april 1994."

Dat is de bedoeling van het voorliggende amendement op het ontwerp van artikel 5, dat overeenstemt met artikel 2, 3° van de wet van 11 april 1994.

Met de voorgestelde tekst bedoelen we zeker niet dat de persoon die meer inlichtingen over het dossier kan verstrekken niet de persoon kan zijn die het dossier behandelt. In de praktijk zal dat trouwens dikwijls het geval zijn.

Het kan echter gebeuren dat de behandelende ambtenaar dikwijls op zending is of dat eenzelfde dossier door verschillende personen behandeld wordt. De burger moet dus de bevoegde persoon kunnen vinden en die moet een algemene kennis van het dossier hebben.

Nr. 16

Artikel 6

In dit artikel de woorden "van een gewestelijke administratieve overheid" in te voegen na de woorden "met individuele strekking".

VERANTWOORDING

Zoals de Raad van State opmerkt in verband met het ontworpen artikel 2, behoort telkens nodig te worden aangegeven of een bepaling van toepassing is op de gewestelijke administratieve overheden, de andere administratieve overheden of op alle administratieve overheden.

In dit geval stemt artikel 6 overeen met artikel 2, 4°, van de wet van 11 april 1994 dat uitdrukkelijk van toepassing is op elk document waarbij een beslissing of een administratieve handeling met individuele strekking uitgaande van een federale administratieve overheid ter kennis wordt gebracht van een bestuurde. Uit de commentaar bij artikel 6 vervat in de memorie van toelichting

En effet, le commentaire relatif à l'article 4 en projet contenu à l'exposé des motifs ne justifie en rien que la rédaction de cet article s'écarte de celle des dispositions correspondantes de la loi du 11 avril 1994. En outre, parmi les autorités administratives régionales visées, il en est qui disposent d'une autonomie plus ou moins grande. On ne voit pas pourquoi, d'une part, toutes ces institutions autonomes devraient figurer dans le même guide et, d'autre part, pourquoi le gouvernement devrait les autoriser à réclamer une rétribution n'excédant pas le prix coûtant.

N° 15

Article 5

A l'article 5, supprimer les mots "qui traite le dossier ou qui est" et ajouter in fine les mots "sur le dossier".

JUSTIFICATION

Comme l'observe le Conseil d'Etat au point 3.2. de ses observations générales "dans la mesure où il n'entre pas spécifiquement dans les intentions des auteurs du projet de déroger à la formulation de la loi du 11 avril 1994, il est recommandé de mettre la rédaction des dispositions concernées en harmonie avec celle des articles correspondants de la loi précitée du 11 avril 1994".

Tel est le but du présent amendement à l'article 5 en projet, lequel correspond à l'article 2, 3°, de la loi du 11 avril 1994.

La rédaction proposée n'interdit nullement que la personne indiquée comme étant en mesure de fournir de plus amples informations sur le dossier soit celle qui traite le dossier. En pratique, ce sera même souvent le cas.

Toutefois, il se peut que l'agent traitant soit souvent en déplacement à l'extérieur ou qu'un même dossier soit traité par plusieurs personnes. Il convient donc que l'administré ait des chances réelles de contacter la personne compétente et que celle-ci ait une connaissance globale du dossier.

N° 16

Article 6

A cet article, ajouter les mots "émanant d'une autorité administrative régionale" après les mots "à portée individuelle".

JUSTIFICATION

Comme l'observe le Conseil d'Etat à propos de l'article 2 en projet, il convient d'indiquer chaque fois que cela s'impose, si une disposition s'applique aux autorités administratives régionales, aux autres autorités administratives ou à toutes les autorités administratives.

En l'occurrence, l'article 6 correspond à l'article 2, 4°, de la loi du 11 avril 1994, lequel s'applique expressément à tout document par lequel une décision ou un acte administratif à portée individuelle émanant d'une autorité administrative fédérale est notifié à un administré. Le commentaire de l'article 6 contenu à l'exposé des motifs n'indique pas pourquoi toutes les autorités administratives

blijkt niet waarom het om alle administratieve overheden zou moeten gaan. In die commentaar wordt weliswaar verwezen naar de beroepen bedoeld in artikel 129 van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw. Deze beroepen kunnen betrekking hebben op een beslissing van het college van burgemeester en schepenen of op een beslissing van de gemachtigde ambtenaar. Indien het de bedoeling is met name naar de gemeentelijke overheid te verwijzen zou het voorzichtigheidshalve beter zijn een lijst op te stellen van de gevallen waarin een wet of een ordonnantie die tot de bevoegdheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest behoort voorziet in een beroep waarvan melding moet worden gemaakt in het document dat uitgaat van de gemeente.

Nr. 17

Artikel 7

In dit artikel, na het woord "bestuursdocument" de woorden "van een gewestelijke administratieve overheid" in te voegen.

VERANTWOORDING

Zoals de Raad van State betreffende artikel 2 in ontwerp opmerkt, is het aan te bevelen om telkens het nodig blijkt, te vermelden of een bepaling van toepassing is op de gewestelijke administratieve overheden, op de andere administratieve overheden of op alle administratieve overheden.

Nr. 18

Artikel 7

Het vijfde lid te vervangen als volgt:

"De gewestelijke administratieve overheid houdt een register bij van de schriftelijke aanvragen volgens datum van ontvangst."

VERANTWOORDING

Coherentie tussen de tekst van onze ordonnantie en die van de federale wet overeenkomstig het advies van de Raad van State volgens hetwelke er beter niet wordt afgeweken van de tekst van de federale wet als daartoe geen geldelijke reden is.

Nr. 19

Artikel 6bis (nieuw)

Een artikel 6bis (nieuw) toe te voegen, luidend als volgt:

"De Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdt een register bij van de door de gewestelijke administratieve overheden

devraient être visées. Certes, ce commentaire cite les recours visés à l'article 29 de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme. Mais ces recours peuvent porter sur une décision du collège des bourgmestres et échevins ou sur une décision du fonctionnaire délégué. Si l'intention est de viser notamment les autorités communales il paraît prudent de dresser la liste des cas dans lesquels une loi ou ordonnance relevant des compétences de la Région de Bruxelles-Capitale prévoit un recours à indiquer dans le document émanant de la commune.

N° 17

Article 7

A cet article, ajouter après les mots "document administratif" les mots "émanant d'une autorité administrative régionale".

JUSTIFICATION

Comme l'observe le Conseil d'Etat à propos de l'article 2 en projet, il convient d'indiquer chaque fois que cela s'impose, si une disposition s'applique aux autorités administratives régionales, aux autres autorités administratives ou à toutes les autorités administratives.

N° 18

Article 7

Remplacer l'alinéa 5 par la phrase suivante:

"L'autorité administrative régionale consigne les demandes écrites dans un registre, classées par date de réception".

JUSTIFICATION

Cohérence entre le texte de notre ordonnance et celui de la loi fédérale conformément à l'avis du Conseil d'Etat selon lequel il ne faut pas s'écarter du texte de la loi fédérale lorsqu'il n'y a pas de raison valable de le faire.

N° 19

Article 6bis (nouveau)

Ajouter un article 6bis (nouveau), libellé comme suit:

"Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale tient un registre des études commanditées par les autorités

bestelde studies die ter beschikking van het publiek worden gesteld.”

Nr. 20

Artikel 9

In § 1 van dit artikel een 3° en een 4° toe te voegen luidende:

“3° – de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

4° – de eigendom van intellectuele rechten”.

VERANTWOORDING

Het mogelijk maken een vraag om inzage en/of afschrift af te wijzen wanneer deze afbreuk doet aan de persoonlijke levenssfeer of aan de eigendom van intellectuele rechten. In sommige gevallen kan luidens artikel 9 worden toegestaan dat een document wordt ingezien zonder dat er afschrift van gegeven wordt. Het is noodzakelijk om de gevallen waarin de gewestelijke administratieve overheden bij met redenen omklede beslissing kunnen weigeren om inzage te verlenen in administratieve stukken of deze af te geven, uit te breiden. Dit is des te meer nodig daar de in artikel 3 vermelde definitie van een bestuursdocument zeer ruim is.

Nr. 21

Artikel 9

Het artikel door het volgende artikel te vervangen:

“§ 1. – De gewestelijke en niet-gewestelijke administratieve overheid wijst de vraag om inzage, uitleg, of mededeling in afschrift van een bestuursdocument af, wanneer zij heeft vastgesteld dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van een van de volgende belangen:

1° de veiligheid van de bevolking;

2° de fundamentele rechten en vrijheden van de bestuurden;

3° de internationale betrekkingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

4° de openbare orde;

5° de opsporing of vervolging van strafbare feiten;

6° een economisch of financieel belang van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, ook indien het behoort tot de gewestelijke aspecten van het kredietbeleid;

administratives régionales qui sont mises à la disposition du public.”

N° 20

Article 9

Au § 1er de cet article, ajouter un 3° et un 4°, libellé comme suit:

“3° – la protection de la vie privée;

4° – la propriété de droits intellectuels”.

JUSTIFICATION

Permettre le rejet d'une demande de consultation et/ou de copie lorsqu'elle porte atteinte à la vie privée ou à la propriété de droits intellectuels. Dans certains cas, tel que libellé, l'article 9 permet la consultation sans la délivrance de copies. Il est nécessaire d'élargir les cas ou les autorités administratives régionales, sur décision motivée, peuvent refuser la consultation ou la délivrance de documents administratifs. C'est d'autant plus indispensable que la définition d'un document administratif à l'article 3 est très large.

N° 21

Article 9

Remplacer l'article 9 par l'article suivant:

“§ 1er. – L'autorité administrative régionale ou non régionale rejette la demande de consultation, d'explication ou de communication sous forme de copie d'un document administratif, si elle constate que l'intérêt de la publicité ne l'emporte pas sur la protection de l'un des intérêts suivants:

1° la sécurité de la population;

2° les libertés et les droits fondamentaux des administrés;

3° les relations internationales de la Région de Bruxelles-Capitale;

4° l'ordre public;

5° la recherche ou la poursuite des faits punissables;

6° un intérêt économique ou financier de la Région de Bruxelles-Capitale, y compris s'il relève des aspects régionaux de la politique de crédit;

7° het uit de aard van de zaak vertrouwelijke karakter van de ondernemings- en fabricagegegevens die aan de overheid zijn meegedeeld;

8° de geheimhouding van de identiteit van de persoon die het document of de inlichting vertrouwelijk aan de administratieve overheid heeft meegedeeld ter aangifte van een strafbaar of strafbaar geacht feit.

§ 2. – De gewestelijke of niet-gewestelijke administratieve overheid wijst de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument af, wanneer de openbaarmaking van het bestuursdocument afbreuk doet:

1° aan de persoonlijke levenssfeer, tenzij de betrokken persoon voorafgaandelijk en schriftelijk met de inzage of de mededeling in afschrift heeft ingestemd;

2° aan een bij ordonnantie ingestelde geheimhoudingsverplichting;

3° aan het geheim van de beraadslagingen van de Regering en van de verantwoordelijke overheden die afhangen van de gewestelijke uitvoerende macht, of waarbij een gewestelijke overheid betrokken is.

§ 3. – De gewestelijke administratieve overheid mag een vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument afwijzen in de mate dat de vraag:

1° een bestuursdocument betreft waarvan de openbaarmaking, om reden dat het document niet af of onvolledig is, tot misvatting aanleiding kan geven;

2° een advies of een mening betreft die uit vrije wil en vertrouwelijk aan de overheid is meegedeeld;

3° kennelijk onredelijk is;

4° kennelijk te vaag geformuleerd is.

§ 4. – Voor de toepassing van de §§ 1 tot 3 houdt de afwijzing van de vraag om mededeling in afschrift van een bestuursdocument niet noodzakelijk in dat de vraag om inzage van dit document of uitleg erover afgewezen wordt”.

Nr. 22

Artikelen 18, 19 en 20

De bepalingen van “Afdeling 2 – Gewestelijke beroepscommissie” – worden vervangen door de volgende bepalingen:

7° le caractère par nature confidentiel des informations d'entreprise ou de fabrication communiquées à l'autorité;

8° le secret de l'identité de la personne qui a communiqué le document ou l'information à l'autorité administrative à titre confidentiel pour dénoncer un fait punissable ou supposé tel.

§ 2. – L'autorité administrative régionale ou non régionale rejette la demande de consultation, d'explication ou de communication sous forme de copie d'un document administratif si la publicité porte atteinte:

1° à la vie privée; sauf si la personne concernée a préalablement donné son accord par écrit à la consultation ou à la communication sous forme de copie;

2° à une obligation de secret instaurée par une ordonnance de la Région de Bruxelles-Capitale;

3° au secret des délibérations du Gouvernement et autorités responsables relevant du pouvoir exécutif régional ou auxquelles une autorité régionale est associée.

§ 3. – L'autorité administrative régionale peut rejeter une demande de consultation, d'explication ou de communication sous forme de copie d'un document administratif dans la mesure où la demande:

1° concerne un document administratif dont la divulgation peut être source de méprise, le document étant inachevée ou incomplet;

2° concerne un avis ou une opinion communiqués librement et à titre confidentiel à l'autorité;

3° est manifestement abusive;

4° est formulée de façon manifestement trop vague.

§ 4. – Pour l'application des §§ 1er à 3, le rejet de la demande de communication sous forme de copie d'un document administratif n'implique pas nécessairement le rejet de la demande de consultation de ce document ou d'explication à son sujet”.

N° 22

Articles 18, 19 et 20

Les dispositions de la “Section 2 – Commission régionale de recours” sont remplacés par les dispositions suivantes:

“Afdeling 2 – Gewestelijke Commissie voor de toegang tot de bestuursdocumenten.

Art. 18. – Er wordt, behalve in de gevallen bedoeld bij artikel 11 en 12 van de ordonnantie van 29 augustus 1991 inzake de toegang tot de informatie met betrekking tot het milieu in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een Gewestelijke Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten opgericht.

Art. 19. – Wanneer de verzoeker moeilijkheden ondervindt om de raadpleging of de verbetering van een bestuursdocument te verkrijgen op grond van deze ordonnantie, kan hij een verzoek tot heroverweging richten tot de betrokken gewestelijke administratieve overheid. Terzelfdertijd verzoekt hij de Commissie een advies uit te brengen.

De Commissie brengt haar advies ter kennis van de verzoeker en van de betrokken gewestelijke administratieve overheid binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van het verzoek. Bij ontstentenis van kennisgeving binnen de voorgeschreven termijn wordt aan het advies voorbijgegaan.

De gewestelijke administratieve overheid brengt binnen vijftien dagen na ontvangst van het advies of na verloop van de termijn waarbinnen kennis moest worden gegeven van het advies, haar beslissing tot inwilliging of afwijzing van het verzoek tot heroverweging ter kennis van de verzoeker. Bij ontstentenis van kennisgeving binnen de voorgeschreven termijn, wordt de overheid geacht een beslissing tot afwijzing te hebben genomen.

Art. 20. – De Commissie kan op eigen initiatief advies verstrekken over de algemene toepassing van de ordonnantie. Zij kan aan de Regering voorstellen doen in verband met de toepassing en de eventuele herziening van deze ordonnantie.

De Commissie kan eveneens worden geraadpleegd door een administratieve overheid.”

VERANTWOORDING

Uit de algemene bespreking van de ordonnantie blijkt dat de instelling van een administratief beroep, zoals de Regering heeft voorgesteld, in de praktijk ernstige problemen met zich meebrengt.

Het is immers niet ondenkbeeldig dat de administratieve overheid die een afschrift van een bestuursdocument weigert, een minister van de Regering is. In dat geval is het moeilijk aanvaardbaar dat de administratieve beroepscommissie, samengesteld onder meer uit ambtenaren, zich uitspreekt over de handelwijze van deze minister.

Aangezien het organiseren van een juridisch-dieel beroep een omslachtige procedure vereist, wordt er geopteerd om de formule uit de federale wet over te nemen.

“Section 2 – Commission Régionale d'accès aux documents administratifs.

Art. 18. – Sauf pour les cas visés aux articles 11 et 12 de l'ordonnance du 29 août 1991 sur l'accès à l'information relative à l'environnement dans la Région de Bruxelles-Capitale, une Commission Régionale d'accès aux documents administratifs est créée.

Art. 19. – Lorsque le demandeur rencontre des difficultés pour obtenir la consultation ou la correction d'un document administratif en vertu de la présente ordonnance, il peut adresser à l'autorité administrative régionale concernée une demande de reconsidération. Au même moment, il demande à la Commission d'émettre un avis.

La Commission communique son avis au demandeur et à l'autorité administrative régionale concernée dans les trente jours de la réception de la demande. En cas d'absence de communication dans le délai prescrit, l'avis est négligé.

L'autorité administrative régionale communique sa décision d'approbation ou de refus de la demande de reconsidération au demandeur dans un délai de quinze jours de la réception de l'avis ou de l'écoulement du délai dans lequel l'avis devait être communiqué. En cas d'absence de communication dans le délai prescrit, l'autorité est réputée avoir rejeté la demande.

Art. 20. – La Commission peut, d'initiative, émettre des avis sur l'application générale de l'ordonnance. Elle peut soumettre au Gouvernement des propositions relatives à son application et sa révision éventuelle.

La Commission peut également être consultée par une autorité administrative.”

JUSTIFICATION

La discussion globale de l'ordonnance a relevé que l'institution d'un recours administratif, tel que le Gouvernement l'a proposé, implique dans la pratique des problèmes sérieux.

En effet, il n'est pas impensable que l'autorité administrative qui refuse une copie d'un document administratif soit un ministre du Gouvernement. Dans ce cas, il est difficilement acceptable que la commission de recours, composée entre autres de fonctionnaires, s'exprime concernant le comportement de ce ministre.

Vu que l'organisation d'un recours juridictionnel exige une procédure assez vaste, il a été choisi de reprendre la formule prévue par la loi fédérale.

BIJLAGE

Vergelijkende nota van de ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 29 augustus 1991 inzake de toegang tot de informatie met betrekking tot het milieu in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Ontwerp van ordonnantie betreffende de openbaarheid van bestuur

1. De draagwijdte van het recht op toegang tot de informatie

Beide reglementeringen waarborgen het recht op toegang voor iedereen, zonder dat men enig belang moet laten blijken. Het ontwerp van ordonnantie eist evenwel dat de verzoeker een belang laat blijken voor de toegang tot een document van persoonlijke aard (art. 7, tweede lid).

Het toepassingsgebied *rationae personae* van de ordonnantie inzake de toegang tot de informatie met betrekking tot het milieu in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna "milieu-ordonnantie" genoemd) blijkt veel uitgebreider dan dat van het ontwerp van ordonnantie.

Voor zover de opdrachten worden uitgevoerd binnen de aan het Gewest toevertrouwde materies, bedoelt de milieu-ordonnantie inderdaad een administratieve overheid, een administratieve of bij een ander bestuur opgerichte instantie en die, uitgezonderd de in deze ordonnantie aangehaalde gevallen, niet de hoedanigheid heeft van administratieve overheid, een kabinet van een regeringslid of een staatssecretaris, een privaatrechtelijke persoon belast met openbare dienstverlening (art. 3, § 1, 4°).

Derhalve worden alle personen of instanties bedoeld die, naar gewestelijk Brussels recht, opdrachten uitvoeren die kaderen binnen de aan het Gewest toevertrouwde materies.

Maar het ontwerp van ordonnantie beperkt zich tot de administratieve overheden die afhangen van het Gewest, de niet-gewestelijke administratieve overheden in de mate dat het ontwerp van ordonnantie, op gronden die behoren tot de bevoegdheid van het Gewest, de openbaarheid beperkt of verbiedt, en tot de vereniging van gemeenten onderworpen aan het administratieve toezicht van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het toepassingsgebied *rationae materiae* van de milieu-ordonnantie is echter beperkter dan dat van het ontwerp van ordonnantie in de mate dat het toegangsrecht slechts geldt voor de informatie inzake leefmilieu in de zin van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (art. 6, §1, II, III, V).

Deze benaming behelst dus de materies betreffende het leefmilieu, de landinrichting, het natuurbehoud en het waterbeleid.

Zij sluit de openbaarheid van de provincie- en gemeenteraadszittingen en de provinciale en gemeentelijke begrotingen en rekeningen evenwel uit haar toepassingsgebied.

De milieu-ordonnantie stelt bovendien een volledige lijst op van de informatiedragers.

Deze lijst beoogt alle bestaande gegevens die, ongeacht hun oorsprong, in het bezit zijn van een bestuur en deel uitmaken van een geschreven document (dat niet onafgewerkt mag zijn) op een drager van automatische informatieverwerking, of nog in een geluids- of beeldopname.

Het ontwerp van ordonnantie maakt dit onderscheid niet; het bedoelt alle informatie in eender welke vorm waarover een overheid beschikt.

2. Modaliteiten

Het ontwerp van ordonnantie voorziet een actieve *openbaarheid*, d.w.z. een openbaarheid op het initiatief van de administratieve overheden zonder

ANNEXE

Note comparative de l'ordonnance de la Région de Bruxelles-Capitale du 29 août 1991 sur l'accès à l'information relative à l'environnement dans la Région de Bruxelles-Capitale et du projet d'ordonnance relatif à la publicité de l'Administration

1. La portée du droit d'accès à l'information

Les deux réglementations garantissent le droit d'accès à toute personne sans qu'elle ne soit tenue de faire valoir un intérêt. Néanmoins, le projet d'ordonnance exige que le demandeur fasse valoir un intérêt pour l'accès à un document à caractère personnel (article 7, al. 2).

Le champ d'application *rationae personae* de l'ordonnance sur l'accès à l'information relative à l'environnement dans la Région de Bruxelles-Capitale (ci-après dénommée "ordonnance environnement") apparaît plus étendu que celui du projet d'ordonnance.

En effet, l'ordonnance environnement vise, pour autant que les missions exercées le soient dans le champ des matières confiées à la Région, une autorité administrative, une instance administrative ou instituée auprès d'une autre administration et qui, hors les cas visés par l'ordonnance, n'a pas la qualité d'autorité administrative, un cabinet d'un membre de l'Exécutif ou d'un Secrétaire d'Etat, une personne de droit privé chargée d'une mission de service public (art. 3, §1er, 4°).

Ainsi sont visées toutes les personnes ou instances qui en droit régional bruxellois, exercent des missions qui entrent dans le champ des matières confiées à la Région de Bruxelles-Capitale.

Le projet d'ordonnance se limite quant à lui aux autorités administratives qui dépendent de la Région de Bruxelles-Capitale, aux autorités administratives non régionales dans la mesure où pour des motifs qui ressortent de la compétence de la Région, le projet d'ordonnance limite ou interdit la publicité, et aux intercommunales soumises à la tutelle administrative de la Région de Bruxelles-Capitale.

Le champ d'application *rationae materiae* de l'ordonnance environnement demeure cependant plus limité que celui du projet d'ordonnance dans la mesure où le droit d'accès ne vaut que pour les informations en matière d'environnement au sens de la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980 (art. 6, §1er, II, III et V).

Cette dénomination comprend les matières concernant l'environnement, la rénovation rurale et la conservation de la nature, et la politique de l'eau.

Elle exclut cependant de son champ d'application la publicité des séances des conseils provinciaux et communaux et des budgets et comptes provinciaux et communaux.

L'ordonnance environnement dresse en outre de manière exhaustive une liste des supports de l'information.

Cette liste vise toutes les données existantes qui, quelle que soit leur origine, sont détenues par une administration et qui sont incorporées dans un document écrit (qui ne peut être inachevé), dans une base de traitement automatisé ainsi que dans un enregistrement sonore ou visuel.

Le projet d'ordonnance n'opère pas cette distinction, il vise toute information sous quelque forme que ce soit dont une autorité dispose.

2. Les modalités du droit d'accès à l'information

Le projet d'ordonnance prévoit une *publicité active*, c.à.d. une publicité à l'initiative des autorités administratives sans qu'une demande ait été formulée.

dat een vraag werd geformuleerd. Dit houdt in dat door de administratieve overheden aan de burgers een gids ter beschikking wordt gesteld, die hun bevoegdheden en de organisatie van hun diensten beschrijft; bovendien bepaalt het dat alle briefwisseling van het bestuur de nodige gegevens vermeldt ter identificatie van de ambtenaar die het dossier behandelt.

De milieu-ordonnantie houdt geen dergelijke actieve openbaarheid in.

Wat betreft de *passieve openbaarheid*, bepaalt de milieu-ordonnantie, alhoewel zij de term niet herneemt, dat de toegang tot gegevens inzake leefmilieu waarover het bestuur beschikt gebeurt hetzij naar aanleiding van een mondelinge vraag opgetekend in een speciaal daarvoor gehouden register, hetzij schriftelijk. Indien de onmiddellijke inzage onmogelijk is, beschikt het bestuur over een termijn van een maand om gevolg te geven aan het verzoek. De inzage ter plaatse is gratis; voor een mededeling in afschrift daarentegen moeten de onkosten worden vergoed. De weigering tot mededeling moet aan de verzoeker worden betekend in de vorm van een schriftelijke, met redenen omklede beslissing. Het stilzwijgen van een geraadpleegd bestuur wordt geacht een beslissing tot weigering te zijn.

In het ontwerp van ordonnantie gebeurt de toegang tot bestuursdocumenten op schriftelijk verzoek. Het verzoek vermeldt duidelijk de betrokken materie en indien mogelijk de betrokken bestuursdocumenten. Als een verzoek onontvankelijk is (zie art. 8, tweede lid van het ontwerp) brengt het bevoegde bestuur de verzoeker hiervan zo vlug mogelijk op de hoogte, voorzover deze laatste identificeerbaar is.

Wanneer de vraag wordt gericht tot een bestuur dat niet bevoegd is of het bestuursdocument niet onder zich heeft, stelt deze de verzoeker daarvan onverwijld in kennis en deelt hem de benaming en het adres mee van de administratieve overheid die volgens haar inlichtingen bevoegd is of het bestuursdocument onder zich heeft.

De schriftelijke aanvragen worden bijgehouden in een register per gewestelijke administratieve overheid en gerangschikt volgens datum van ontvangst.

Wanneer iemand zich *in personam* aanbiedt bij een administratie, moet hij de mogelijkheid krijgen ter plaatse een schriftelijk verzoek te doen, met behulp van een standaardformulier.

3. Beperkingen van het toegangsrecht tot informatie

Daar de vrije toegang van nu af aan de regel is, moesten beperkingen worden bepaald om misbruik van dit recentelijk bevestigd recht tegen te gaan. Derhalve zal het toegangsrecht afhankelijk zijn van de omvang van de beperkingen waaraan het onderhevig is.

De milieu-ordonnantie verwijst naar de hypothesen van de richtlijn van 7 juni 1990 krachtens dewelke de nationale overheden het toegangsrecht kunnen beperken.

Er zijn zeven van deze hypothesen. Sommige hebben als voorwerp de bescherming van de openbare belangen. Het gaat om de vertrouwelijkheid van de beraadslagingen van de openbare overheden, de internationale betrekkingen, het geheim van de landsverdediging, de openbare veiligheid, het geheim van de gerechtelijke procedures en ten slotte, de vertrouwelijkheid van gegevens waarvan de verspreiding schadelijk zou zijn voor de het milieubescherming. De andere hypothesen houden verband met het eerbiedigen van sommige privébelangen, te weten het commerciële en industriële geheim, de vertrouwelijkheid van persoonlijke of door derden verstrekte gegevens zonder dat deze laatste daartoe juridisch worden verplicht.

In deze welbepaalde gevallen kan de weigering dus slechts worden gehanteerd als de weigeringsgronden materies betreffen inzake leefmilieu, die deel uitmaken van de gewestelijke bevoegdheden.

Bovendien bepaalt de milieu-ordonnantie dat de uitoefening van het toegangsrecht kan worden beperkt als het gegeven waarop het verzoek slaat, geheel of gedeeltelijk uitgaat van of meegedeeld werd door een persoon of een

Elle consiste en la mise à la disposition du citoyen par les autorités administratives d'un guide décrivant leurs compétences et l'organisation de leurs services, en plus elle prévoit que toute correspondance émanant de l'administration indique les données nécessaires afin d'identifier l'agent qui traite le dossier.

L'ordonnance environnement ne prévoit pas cette forme de publicité.

Pour ce qui est de la *publicité passive*, l'ordonnance environnement, bien qu'elle ne reprenne pas ce terme, prévoit que l'accès aux données environnementales détenues par l'administration s'exerce soit à la suite d'une demande verbale consignée dans un registre spécialement tenu à cet effet, soit par écrit. Si la consultation immédiate n'est pas possible, l'administration dispose d'un délai d'un mois pour donner suite à la demande d'accès. La consultation sur place est gratuite tandis que la communication d'une copie se fait contre paiement au prix coûtant. Le refus de communication doit être notifié au demandeur sous forme de décision écrite et motivée. Le silence de l'administration interrogée est réputé constituer une décision de refus.

L'accès aux documents administratifs dans le projet d'ordonnance s'exerce par demande écrite. La demande indique clairement la matière concernée et si possible, les documents administratifs concernés. Quand une demande n'est pas recevable (voir art. 8, al. 2 du projet) l'administration compétente en informe le demandeur dans les plus brefs délais, pour autant que ce dernier soit identifiable.

Lorsque la demande n'est pas adressée à l'administration compétente ou si celle-ci n'est pas en possession du document administratif, elle en informe sans délai le demandeur et lui communique la dénomination et l'adresse de l'autorité qui, selon les informations dont elle dispose, est compétente ou est détentrice du document administratif.

Les demandes écrites sont consignées dans un registre par autorité administrative régionale et sont classées par date de réception.

Lorsqu'une personne se présente *in personam* à l'administration, elle doit avoir la possibilité de faire une demande écrite sur place, à l'aide d'un formulaire standard.

3. Limites au droit d'accès à l'information

La liberté d'accès étant désormais la règle, des limites ont dû être posées afin de prévenir un usage abusif de ce droit nouvellement consacré. La portée du droit d'accès sera dès lors fonction de l'étendue des exceptions qui l'affecteront.

L'ordonnance environnement renvoie aux hypothèses de la directive du 7 juin 1990 en vertu desquelles les autorités nationales peuvent limiter le droit d'accès.

Ces hypothèses sont au nombre de sept. Certaines ont pour objet la protection des intérêts publics. Il s'agit de la confidentialité des délibérations des autorités publiques, des relations internationales, du secret de la défense nationale, de la sécurité publique, du secret des procédures judiciaires et enfin de la confidentialité de données dont la divulgation serait nuisible pour la protection de l'environnement. Les autres hypothèses ont trait au respect de certains intérêts privés, à savoir le secret commercial et industriel, la confidentialité des données personnelles ou fournies par des tiers sans que ceux-ci y soient juridiquement tenus.

Le refus ne peut donc être opposé dans ces cas précis que lorsque les motifs de refus concernent des matières d'environnement relevant des compétences régionales.

En outre, l'ordonnance environnement prévoit que l'exercice du droit d'accès peut être limité lorsque la donnée sur laquelle porte la demande émane en tout ou en partie ou a été communiquée par une personne ou une instance

instantie dat opdrachten uitvoert binnen de materies die behoren tot de bevoegdheden van de Staat, een Gemeenschap, een ander Gewest dan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Het bestuur tot wie men zich voor een dergelijke vraag wendt, maakt binnen de acht dagen de vraag en een copie van het gegeven over aan een daartoe door de Staat, een Gemeenschap, een ander Gewest dan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie aangestelde overheid. Deze overheid is bevoegd om te beslissen over de aanvraag. Het bestuur brengt de verzoeker hiervan op de hoogte.

Deze ordonnantie voert een bijzondere procedure in, die kan leiden tot een beperking van het toegangsrecht. Een particulier of een privaatrechtelijke rechtspersoon die bepaalde gegevens aan het bestuur meedeelt of het voornemen heeft dit te doen, kan de "afgevaardigden van de Raad" (zie infra, punt 4) vragen een "beslissing tot vertrouwelijkheidswaarborging" te nemen (art. 15).

Een dergelijke beslissing lijkt onafhankelijk van ieder verzoek tot toegangsrecht en kan enkel worden genomen in de gevallen waarin de uitoefening van het recht kan worden beperkt krachtens artikel 9 van deze ordonnantie.

Het ontwerp van ordonnantie is uitdrukkelijker betreffende de beperkingen van het toegangsrecht tot informatie. Het bepaalt bij artikel 9 twee beperkingen van het toegangsrecht tot informatie; de ene is facultatief en de andere verplicht. Zodoende moet de gewestelijke of niet-gewestelijke overheid wanneer zij een vraag tot openbaarheid te verwerken krijgt, deze vraag verwerpen indien de openbaarheid het niet haalt op de internationale betrekkingen van het Gewest, of op een economisch of financieel belang van deze laatste. Zij moet de vraag eveneens weigeren als de openbaarheid afbreuk doet aan de verplichting tot geheimhouding opgelegd bij ordonnantie, het geheim van de beraadslagingen van de Regering of de verantwoordelijke overheden die behoren tot de gewestelijke uitvoerende macht of waarbij een gewestelijke overheid is betrokken.

De weigering van de gewestelijke overheden zal daarentegen facultatief zijn wanneer het verzoek slaat op een advies of een mening uit vrije wil en vertrouwelijk uitgebracht door de overheid, op een onafgewerkt of onvolledig document of indien het verzoek kennelijk onredelijk is of kennelijk te vaag werd geformuleerd.

Het ontwerp van ordonnantie voegt daar nog een beperking aan toe, in het geval het verzoek slaat op een auteursrechtelijk beschermd werk. In dit geval is de toelating noodzakelijk van de auteur of de persoon die de rechten van deze laatste heeft verkregen, als een mededeling in afschrift wordt gevraagd van het beschermd document.

Dit ontwerp verbiedt ten slotte de verspreiding of het commerciële gebruik van de krachtens deze bepalingen verkregen documenten.

Het invoeren van uitzonderingen kan in geen geval de mededeling van alle documenten verhinderen. Er werd een vluchtmogelijkheid uitgedacht die het recht op informatie verbindt aan de eerbiediging van de geheimhouding.

Beide reglementeringen bepalen bijgevolg dat de documenten het voorwerp moeten uitmaken van een gedeeltelijke verspreiding voor zover het mogelijk is er gegevens uit te halen waarvan de verspreiding afbreuk zou doen aan belangen die een toegangsweigering kunnen verantwoorden.

4. De waarborgen betreffende het toegangsrecht tot de informatie

Indien de betrokkenen te maken krijgen met een uitdrukkelijke of stilzwijgende weigering vanwege de overheid, beschikken ze over waarborgen.

De milieu-ordonnantie bepaalt een bijzondere procedure voor de toepassing van de bepalingen die toelaten de toegang tot de informatie te beperken. Het is inderdaad niet het bestuur dat over de gegevens beschikt dat uitmaakt of er al dan niet gewettigde redenen zijn om de geheimhouding in te roepen, maar een daartoe speciaal ingesteld orgaan, dat bestaat uit drie door de Brusselse Hoofdstedelijke Raad benoemde leden en dat beschikt over een bevoegdheid op administratief of juridisch vlak of inzake leefmilieu. De ordonnantie zegt uitdrukkelijk dat "enkel" deze "afgevaardigden van de Raad" "bevoegd zijn

exercerant des missions dans le champ des matières relevant de la compétence de l'Etat, d'une Communauté, d'une Région autre que la Région de Bruxelles-Capitale ou de la Commission communautaire commune. L'administration saisie d'une telle demande transmet, dans les huit jours, la demande ainsi qu'une copie de la donnée à l'autorité désignée à cet effet par l'Etat, une Communauté, une Région autre que la Région de Bruxelles-Capitale ou que la Commission communautaire commune. Cette autorité est compétente pour statuer sur la demande. L'administration en informe le demandeur.

Cette ordonnance instaure une procédure particulière pouvant entraîner une limitation au droit d'accès. Un particulier ou une personne morale de droit privé qui communique ou qui envisage de communiquer certaines données à l'administration peut demander aux "délégués du Conseil" (voir infra point 4) de prendre une "décision de garantie de confidentialité" (art. 15).

Une telle décision semble indépendante de toute demande de droit d'accès et ne peut être prise que dans les cas où l'exercice de ce droit peut être limité en vertu de l'article 9 de ladite ordonnance.

Le projet d'ordonnance est plus explicite à l'égard des limites au droit d'accès à l'information. Il prévoit à l'article 9 deux limites au droit d'accès à l'information, l'une facultative et l'autre obligatoire. Ainsi l'autorité régionale ou non régionale doit lorsqu'elle est saisie d'une demande de publicité, rejeter cette demande si la publicité ne l'emporte pas sur les relations internationales de la Région, et sur un intérêt économique ou financier de cette dernière. Elle doit aussi rejeter la demande si la publicité porte atteinte à une obligation au secret imposée par ordonnance, au secret des délibérations du Gouvernement ou des autorités responsables appartenant au pouvoir exécutif régional ou auxquelles une autorité régionale est associée.

Le rejet par les autorités régionales sera par contre facultatif lorsque la demande porte sur un avis ou une opinion émis librement et à titre confidentiel à l'autorité, sur un document inachevé ou incomplet, et si la demande est manifestement abusive ou formulée de façon manifestement trop vague.

Le projet d'ordonnance ajoute encore une limitation au droit d'accès à l'information dans le cas où la demande porte sur une oeuvre protégée par le droit d'auteur. Dans ce cas l'autorisation de l'auteur ou de la personne à laquelle les droits de ce dernier ont été transmis est nécessaire lorsque la demande de communication du document protégé se fait sous forme de copie.

Ce projet interdit enfin que les documents obtenus en vertu de ses dispositions soient diffusés ou utilisés à des fins commerciales.

Le recours aux exceptions ne pourra en aucun cas empêcher la communication de tout document. Un échappatoire alliant le droit d'être informé au respect du secret a été imaginé.

Les deux réglementations prévoient ainsi que les documents doivent faire l'objet d'une divulgation partielle dans la mesure où il est possible d'en extraire des données dont la diffusion porterait atteinte aux intérêts de nature à justifier un refus d'accès.

4. Les garanties au droit d'accès à l'information

Lorsque les intéressés se heurtent au refus exprès ou tacite de l'autorité, ils disposent de garanties.

L'ordonnance environnement prévoit une procédure particulière pour l'application des dispositions permettant la limitation du droit d'accès à l'information. En effet, ce n'est pas l'administration disposant des données qui décide s'il existe ou non des raisons légitimes d'invoquer le secret, mais bien un organe spécialement institué à cet effet, qui se compose de trois membres nommés par le Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale et disposant d'une compétence établie en matière administrative, juridique ou d'environnement. L'ordonnance stipule que les "délégués du Conseil" "sont seuls compétents pour

tot het weigeren van de toegang tot een gegeven dat in het bezit is van de overheid". Het is hun taak deze bevoegdheid uit te oefenen "op een collegiale wijze en binnen de beperkingen bepaald bij artikel 9".

Wanneer een bestuur van oordeel is dat de toegang tot bepaalde informatie inzake leefmilieu moet worden geweigerd, moet zij de verzoeker daarvan op de hoogte stellen en de zaak "gelijktijdig" overmaken aan de afgevaardigden van de Raad. De afgevaardigden onderzoeken vervolgens de gegrondheid van de door het bestuur ingeroepen motieven en beslissen binnen een termijn van twee maanden volgend op het verzoek hetzij de gevraagde informatie mee te delen, hetzij de toegang ertoe te weigeren. In het laatste geval moet de gedeeltelijke of volledige weigering "op duidelijke, precieze en waarachtige wijze de motieven ervan vermelden".

Men kan zich afvragen of deze Raad een ware beroepsinstantie is, in de mate dat zijn afgevaardigden inderdaad een orgaan vormen dat onafhankelijk is van het bestuur, maar het zijn zij die in eerste en laatste instantie beslissen (in geval van een uitdrukkelijke of stilzwijgende weigering van het verzoek).

Inderdaad, welk beroep zou een verzoeker kunnen indienen tegen een verwerping door de Raad of tegen een impliciete weigering van deze laatste die het zou hebben nagelaten een beslissing te nemen binnen de bij artikel 14 bepaalde termijn?

Bij gebrek aan specifieke bepalingen terzake, moet men veronderstellen dat het gemeen recht hier van toepassing is.

Een weigeringsbeslissing van de toegang tot informatie kan zonder enige twijfel worden bestempeld als een administratieve beslissing die het voorwerp van een vordering tot vernietiging voor de Raad van State kan uitmaken.

Niettemin heeft een dergelijk beroep weinig belang voor de verzoeker daar de Raad van State enkel de onregelmatigheid van de weigeringsbeslissing kan vaststellen en ze vernietigen. Hij kan het bestuur in het kader van een vordering tot vernietiging, niet verplichten de gevraagde informatie te verstrekken.

Wanneer het bestuur zonder wettelijk motief de toegang tot de informatie inzake leefmilieu weigert, kan de verzoeker zich tevens wenden tot de rechtbank van eerste aanleg opdat deze het bestuur eventueel met een dwangsom zou verplichten tot het verstrekken van de gevraagde informatie.

Het amendement aan het ontwerp van ordonnantie betreffende de openbaarheid van bestuur voorziet de oprichting van een *Gewestelijke Commissie voor de toegang tot de bestuursdocumenten*, waarvan de Regering de samenstelling en de werking vaststelt.

Een verzoeker die moeilijkheden ondervindt om inzage of verbetering te bekomen van een bestuursdocument, kan bij de gewestelijke administratieve overheid een verzoek tot heroverweging richten. Ter zelfdertijd, verzoekt hij de Commissie *advies* uit te brengen, dat ze binnen een termijn van dertig dagen meedeelt.

Bij ontstentenis van kennisgeving binnen deze termijn wordt aan het advies voorbijgegaan.

De betrokken administratieve overheid deelt haar beslissing tot inwilliging of afwijzing van het verzoek tot heroverweging mee aan de verzoeker binnen een termijn van vijftien dagen.

Bij ontstentenis van kennisgeving binnen deze termijn wordt het verzoek geacht te zijn afgewezen.

In dit geval kan de beslissing van de administratieve overheid zonder enige twijfel het voorwerp uitmaken van een vordering tot vernietiging voor de Raad van State.

Een beroep voor de burgerlijke rechtbanken is eveneens mogelijk.

refuser l'accès à une donnée détenue par l'administration". Il leur incombe d'exercer cette compétence "collégalement et dans les limites définies à l'article 9".

Lorsque l'administration estime devoir refuser l'accès à certaines informations relatives à l'environnement, elle doit en informer le demandeur et saisir "en même temps" les délégués du Conseil de l'affaire. Les délégués examinent ensuite si les motifs invoqués par l'administration sont fondés ou non, et décident, dans un délai de deux mois suivant la demande, soit de communiquer l'information demandée, soit d'en refuser l'accès. Dans ce dernier cas, la décision de refus total ou partiel "doit indiquer de manière claire, précise, complète et véritable, les motifs qui tendent à la justifier".

Il est permis de se demander si le Conseil est une véritable instance de recours dans la mesure où ses délégués constituent certes un organe indépendant de l'administration mais ce sont eux qui statuent quand même en première et dernière instance (en cas de refus exprès ou tacite de la demande).

En effet quel recours pourrait introduire le demandeur contre une décision de rejet du Conseil ou contre un refus implicite de ce dernier qui aurait omis de rendre une décision dans le délai prévu à l'article 14?

En l'absence de dispositions spécifiques en la matière, il faut supposer que le droit commun est applicable.

Une décision de refus d'accès aux informations peut sans doute possible être qualifiée de décision administrative pouvant faire l'objet d'un recours en annulation devant le Conseil d'Etat.

Cependant un tel recours a peu d'intérêt pour le demandeur car le Conseil d'Etat ne peut que constater l'irrégularité de la décision de refus et l'annuler. Il ne peut, dans le cadre d'un recours en annulation, enjoindre l'administration de fournir l'information demandée.

En outre lorsque l'administration refuse, sans motif légal, l'accès à l'information en matière d'environnement, le demandeur peut s'adresser au tribunal de première instance afin que celui-ci enjoigne l'administration de communiquer l'information sollicitée, éventuellement sous peine d'astreinte.

L'amendement au projet d'ordonnance relatif à la publicité de l'administration prévoit lui la création d'une *Commission Régionale d'accès aux documents administratifs*, dont le Gouvernement détermine la composition et le fonctionnement.

Un demandeur rencontrant des difficultés pour obtenir la consultation ou la correction d'un document administratif, peut adresser à l'autorité administrative régionale une demande de reconsidération. Au même moment, il demande à la Commission d'émettre un avis que cette dernière communique dans les trente jours.

En cas d'absence de communication dans ce délai, l'avis est négligé.

L'autorité concernée communique sa décision d'approbation ou de refus de la demande de reconsidération au demandeur dans un délai de quinze jours.

En cas d'absence de communication dans ce délai, la demande est réputée être rejetée.

Dans ce cas, la décision de l'autorité administrative peut, sans aucun doute, faire l'objet d'un recours en annulation au Conseil d'Etat.

Un recours devant les tribunaux civils est également possible.